

Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας 2020

Daniel Bunn

Elke Asen

TO TAX FOUNDATION

Το Tax Foundation είναι ο κορυφαίος οργανισμός φορολογικής πολιτικής των ΗΠΑ. Από το 1937, οι έρευνες, οι αναλύσεις και οι ειδικοί του συνέβαλαν στην εφαρμογή εξυπνότερων φορολογικών πολιτικών σε πολιτειακό, ομοσπονδιακό και τοπικό επίπεδο. Ο οργανισμός έχει μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα. ©2019

ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (CENTER FOR GLOBAL TAX POLICY)

Scott A. Hodge

President and CEO

Daniel Bunn

Director of Global Projects

Elke Asen

Policy Analyst

Το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών – Μάρκος Δραγούμης (ΚΕΦίΜ) είναι η κύρια ανεξάρτητη, μη κρατική, μη κομματική φιλελεύθερη δεξαμενή σκέψης στην Ελλάδα. Το έργο του ΚΕΦίΜ περιλαμβάνει ερευνητικά προγράμματα, εκδόσεις και εκδηλώσεις που έχουν ως επίκεντρο την αύξηση της ατομικής ελευθερίας για κάθε πολίτη. Όραμά μας είναι μια Ελλάδα πρότυπο οικονομικής και κοινωνικής ελευθερίας που παρέχει στους πολίτες της τη δυνατότητα να δημιουργήσουν και να επιδιώξουν τα όνειρα και τις φιλοδοξίες τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	3
Ο Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας	3
Κατάταξη για το 2020	4
Πίνακας 1. Κατάταξη - Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας 2020	5
Αξιοσημείωτες αλλαγές σε σχέση με πέρσι	7
Βέλγιο	7
Γαλλία	7
Ελβετία	7
Ισραήλ	7
Ιαπωνία	7
Νέα Ζηλανδία	7
Νορβηγία	7
Σλοβενία	8
Πίνακας 2. Αλλαγές από το Προηγούμενο Έτος	8
Μεθοδολογικές Αλλαγές	9
Εταιρική Φορολόγηση	9
Φόρος κατανάλωσης	10
Διεθνείς Φόροι	10
Φορολόγηση Εταιρικού Εισοδήματος	11
Συνολικός Ανώτατος Οριακός Συντελεστής Φορολόγησης Εταιρικού Εισοδήματος	11
Ανάκτηση Κόστους	11
Πίνακας 3. Εταιρική Φορολόγηση	12
Φορολογικά Κίνητρα και Πολυπλοκότητα	16
Φόροι Φυσικών Προσώπων	20
Φόροι επί του Συνήθους Εισοδήματος	20
Πίνακας 4. Φόροι Φυσικών Προσώπων	21
Πολυπλοκότητα	24
Φόροι επί Κεφαλαιακών Κερδών και Μερισμάτων	24
Φόροι Κατανάλωσης	27
Συντελεστής Φόρου Κατανάλωσης	27
Πίνακας 5. Φόροι Κατανάλωσης	28
Φορολογική Βάση Κατανάλωσης	29
Πολυπλοκότητα	30
Φόροι Ιδιοκτησίας	31
Φόροι Ακίνητης Περιουσίας	31
Πίνακας 6. Φόροι Ιδιοκτησίας	32
Φόροι Πλούτου και Περιουσίας Θανόντος	33
Φόροι Κεφαλαίου, Περιουσίας και Ακίνητης Ιδιοκτησίας σε Επιχειρήσεις	35
Σύστημα Διεθνούς Φορολόγησης	37

Πίνακας 7. Συστήματα Διεθνούς Φορολόγησης.....	38
Εδαφικότητα	39
Παρακράτηση Φόρων	41
Δίκτυο Φορολογικών Συμβάσεων	41
Κανονισμοί Διεθνούς Φορολόγησης	41
Παράρτημα.....	45
Προφίλ Χωρών	45
Μεθοδολογία	60
Κατανομή των Τελικών Βαθμολογιών	62
Πηγές Δεδομένων.....	64
Λεπτομερείς Πίνακες.....	65
Πίνακας Α. Εταιρικοί Φόροι.....	65
Πίνακας Β. Φόροι Φυσικών Προσώπων	67
Πίνακας Γ. Φόροι Κατανάλωσης	68
Πίνακας Δ. Φόροι Ιδιοκτησίας	69
Πίνακας Ε. Κανόνες Διεθνούς Φορολόγησης	71

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δομή του φορολογικού κώδικα μιας χώρας είναι ένας καθοριστικός παράγοντας των οικονομικών επιδόσεων της. Οι φορολογούμενοι εύκολα συμμορφώνονται με έναν καλά δομημένο φορολογικό κώδικα, ο οποίος έχει τη δυνατότητα να προάγει την οικονομική ανάπτυξη και παράλληλα να συμβάλλει στην είσπραξη επαρκών εσόδων για τις κρατικές προτεραιότητες. Αντίθετα, τα λάθος δομημένα φορολογικά συστήματα είναι συχνά δαπανηρά, στρεβλώνουν τη λήψη των οικονομικών αποφάσεων και βλάπτουν τις εγχώριες οικονομίες.

Πολλές χώρες, αναγνωρίζοντας αυτό το δεδομένο, έχουν μεταρρυθμίσει τους φορολογικούς τους κώδικες. Τις τελευταίες δεκαετίες, οι οριακοί φορολογικοί συντελεστές επί του εταιρικού και του ατομικού εισοδήματος έχουν μειωθεί σημαντικά στις χώρες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Σήμερα, τα περισσότερα κράτη του ΟΟΣΑ εισπράττουν ένα σημαντικό μέρος των εσόδων τους από φόρους ευρείας βάσης, όπως οι φόροι επί των μισθωτών υπηρεσιών και ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).¹

Δεν είχαν όμως όλες οι πρόσφατες αλλαγές στη φορολογική πολιτική στις χώρες του ΟΟΣΑ θετικά αποτελέσματα σε ό,τι αφορά τη βελτίωση της δομής των φορολογικών συστημάτων. Μερικές μάλιστα είχαν αρνητικές συνέπειες. Ενώ κάποιες χώρες, όπως οι ΗΠΑ και το Βέλγιο, μείωσαν τους φορολογικούς συντελεστές τους επί των εταιρικών εισοδημάτων κατά αρκετές ποσοστιαίες μονάδες, άλλες, όπως η Κορέα και η Πορτογαλία τους αύξησαν. Στις ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο και τον Καναδά η εταιρική φορολογική βάση βελτιώθηκε, ενώ στη Χιλή και την Κορέα έγινε λιγότερο ανταγωνιστική.

Η πανδημία του COVID-19 οδήγησε πολλές χώρες στην υιοθέτηση προσωρινών αλλαγών στα φορολογικά τους συστήματα. Ενόψει της προοπτικής μείωσης των εσόδων τους λόγω της οικονομικής υποχώρησης, οι χώρες θα χρειαστεί να εξετάσουν το πώς θα δομήσουν τα φορολογικά τους συστήματα ώστε να ενισχύσουν αποτελεσματικότερα τόσο την οικονομική ανάκαμψη, όσο και την είσπραξη εσόδων.

Η ποικιλομορφία των προσεγγίσεων έναντι της φορολόγησης μεταξύ των κρατών μελών του ΟΟΣΑ δημιουργεί την ανάγκη εύρεσης ενός τρόπου αξιολόγησης των επιμέρους φορολογικών συστημάτων. Για τον σκοπό αυτό δημιουργήσαμε τον *Δείκτη Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας*, ο οποίος συγκρίνει τον τρόπο με τον οποίο οι χώρες δομούν τα φορολογικά τους συστήματα.

Ο Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας

Ο Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας (ΔΔΦΑ) έχει ως στόχο να μετρήσει τον βαθμό στον οποίο το φορολογικό σύστημα μιας χώρας συμφωνεί με δύο σημαντικές αρχές της φορολογικής πολιτικής: την ανταγωνιστικότητα και την ουδετερότητα.

Ένας ανταγωνιστικός φορολογικός κώδικας κρατά χαμηλούς τους οριακούς φορολογικούς συντελεστές. Στη σημερινή παγκοσμιοποιημένη πραγματικότητα, το κεφάλαιο χαρακτηρίζεται από μεγάλη κινητικότητα. Οι επιχειρήσεις μπορούν να επενδύσουν σε όποιες χώρες του κόσμου επιλέξουν αναζητώντας τη μεγαλύτερη απόδοση. Έτσι, αναζητούν χώρες με μικρότερους φορολογικούς συντελεστές επί των επενδύσεων για να μεγιστοποιήσουν τα μετά των φόρων κέρδη τους. Αν μία

¹ Elke Asen και Daniel Bunn, "Sources of Government Revenue in the OECD, 2019," Tax Foundation, 23 Απριλίου 2019, <https://taxfoundation.org/publications/sources-of-government-revenue-in-the-oecd/>.

χώρα έχει υψηλό φορολογικό συντελεστή, τότε οι επενδύσεις θα οδηγηθούν αλλού, με αποτέλεσμα μικρότερη οικονομική ανάπτυξη για τη χώρα αυτή. Επιπλέον, οι υψηλοί οριακοί φορολογικοί συντελεστές μπορεί να οδηγήσουν σε φοροδιαφυγή.

Σύμφωνα με σχετική έρευνα του ΟΟΣΑ, οι εταιρικοί φόροι είναι αυτοί που βλάπτουν περισσότερο την οικονομική ανάπτυξη, ενώ οι φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων και οι φόροι κατανάλωσης έχουν λιγότερο βλαπτικό αποτέλεσμα. Οι φόροι ακίνητης περιουσίας έχουν τη μικρότερη επίπτωση στην ανάπτυξη.²

Εξάλλου, ένας ουδέτερος φορολογικός κώδικας έχει ως στόχο να εισπράξει τα μέγιστα δυνατά έσοδα με τις λιγότερες οικονομικές στρεβλώσεις. Αυτό σημαίνει ότι δεν ευνοεί την κατανάλωση εις βάρος της αποταμίευσης, όπως συμβαίνει με τους φόρους επί των επενδύσεων και επί του πλούτου. Επίσης, σημαίνει λιγότερες ή ακόμα και καθόλου στοχευμένες φορολογικές ελαφρύνσεις για συγκεκριμένες δραστηριότητες επιχειρήσεων ή φυσικών προσώπων.

Ένας ανταγωνιστικός και ουδέτερος φορολογικός κώδικας προάγει τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και τις επενδύσεις, ενώ παράλληλα διασφαλίζει την είσπραξη των αναγκαίων εσόδων για τις κρατικές προτεραιότητες.

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες άσχετοι με τους φόρους που επηρεάζουν τις οικονομικές επιδόσεις μιας χώρας. Ωστόσο, οι φόροι παίζουν έναν σημαντικό ρόλο για την υγεία μίας οικονομίας.

Για να αξιολογήσει ο ΔΔΦΑ αν το φορολογικό σύστημα μιας χώρας είναι ουδέτερο και ανταγωνιστικό, εξετάζει πάνω από 40 μεταβλητές φορολογικής πολιτικής. Οι

μεταβλητές αυτές δεν μετρούν μόνο το επίπεδο των φορολογικών συντελεστών, αλλά και τη δομή των φόρων. Ο Δείκτης εξετάζει για κάθε χώρα τους εταιρικούς φόρους, τους φόρους εισοδήματος φυσικών προσώπων, τους φόρους κατανάλωσης, τους φόρους επί της ιδιοκτησίας και την αντιμετώπιση των κερδών από το εξωτερικό. Συγκρίνει συνολικά τους φορολογικούς κώδικες των αναπτυγμένων κρατών, εξηγεί το γιατί συγκεκριμένοι ξεχωρίζουν ως καλά ή κακά πρότυπα μεταρρύθμισης, και προσφέρει σημαντική πληροφόρηση για την αποτελεσματική σχεδίαση της φορολογικής πολιτικής.

Λόγω περιορισμένης διαθεσιμότητας των σχετικών δεδομένων, η φετινή έκδοση του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας μπορεί να μην περιλαμβάνει κάποιες πρόσφατες φορολογικές αλλαγές σε συγκεκριμένες χώρες.

Κατάταξη για το 2020

Για έβδομη συνεχόμενη χρονιά, η **Εσθονία** έχει τον καλύτερο φορολογικό κώδικα στον ΟΟΣΑ. Η κορυφαία αυτή επίδοση οφείλεται σε τέσσερα θετικά χαρακτηριστικά του φορολογικού της συστήματος. Πρώτον, έχει συντελεστή φορολόγησης εταιρικού εισοδήματος 20%, ο οποίος εφαρμόζεται μόνο στα διανεμόμενα κέρδη. Δεύτερον, έχει ενιαίο φορολογικό συντελεστή 20% επί του εισοδήματος φυσικών προσώπων, ο οποίος δεν αφορά τα έσοδα τους από μερίσματα. Τρίτον, ο φόρος ιδιοκτησίας αφορά μόνο την αξία της γης και όχι την αξία των ακινήτων ή του κεφαλαίου. Τέλος, έχει ένα φορολογικό σύστημα που εξαιρεί από την εγχώρια φορολόγηση το 100% των κερδών που αποκομίζουν από το εξωτερικό εγχώριες εταιρείες, με λίγους μόνο περιορισμούς.

Ενώ το φορολογικό σύστημα της Εσθονίας

² Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD), "Tax and Economic Growth," Economics Department, Έγγραφο Εργασίας No. 620, 11 Ιουλίου 2008.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

Κατάταξη - Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας 2020

Χώρα	Γενική Κατάταξη	Συνολική Βαθμολογία	Κατάταξη Εταιρικών Φόρων	Κατάταξη Φόρων Φυσικών Προσώπων	Κατάταξη Φόρων Κατανάλωσης	Κατάταξη Φόρων Ιδιοκτησίας	Κατάταξη Κανόνων Διεθνούς Φορολόγησης
Εσθονία	1	100	2	1	9	1	16
Λετονία	2	84,4	1	5	26	6	9
Νέα Ζηλανδία	3	82,4	24	4	6	2	20
Ελβετία	4	77,1	14	14	1	34	3
Λουξεμβούργο	5	76	26	20	3	14	6
Λιθουανία	6	75,8	3	7	23	7	23
Σουηδία	7	74	8	19	16	5	11
Τσεχία	8	73,1	7	3	34	9	10
Αυστραλία	9	71,4	30	17	7	3	25
Σλοβακία	10	69,9	18	2	33	4	31
Τουρκία	11	69,9	15	6	20	21	12
Αυστρία	12	68,7	21	29	13	13	5
Νορβηγία	13	68,1	11	15	18	19	14
Ουγγαρία	14	67,9	4	9	35	24	4
Γερμανία	15	67,9	29	25	12	11	7
Φινλανδία	16	65,7	6	28	14	16	22
Ολλανδία	17	65,5	25	21	15	27	2
Καναδάς	18	65,3	23	27	8	22	13
Βέλγιο	19	64,1	13	10	28	20	19
Ιρλανδία	20	63,1	5	32	24	17	17
ΗΠΑ	21	62,9	19	23	5	28	32
Ηνωμένο Βασίλειο	22	61,6	17	24	22	33	1
Σλοβενία	23	61,4	12	12	30	23	18
Κορέα	24	59,9	33	22	2	30	33
Ισραήλ	25	59,2	20	30	10	10	34
Ιαπωνία	26	59,1	36	18	4	26	29
Ισπανία	27	58,5	28	16	11	35	15
Δανία	28	58,3	16	35	17	15	28
Ελλάδα	29	55,9	22	8	31	32	24
Ισλανδία	30	55,4	10	34	19	25	30
Μεξικό	31	51,5	31	13	25	8	35
Γαλλία	32	50,7	35	36	21	29	8
Πορτογαλία	33	46,9	34	31	32	18	26
Πολωνία	34	46,6	9	11	36	31	27
Χιλή	35	46,3	32	26	27	12	36
Ιταλία	36	44,3	27	33	29	36	21

είναι το πιο ανταγωνιστικό στον ΟΟΣΑ, τα φορολογικά συστήματα των υπόλοιπων κορυφαίων χωρών παίρνουν υψηλές βαθμολογίες λόγω εξαιρετικών επιδόσεων

σε μία ή και περισσότερες κύριες κατηγορίες φόρων. Η **Λετονία**, η οποία πρόσφατα υιοθέτησε το εσθονικό σύστημα εταιρικής φορολόγησης, έχει ταυτόχρονα ένα σχετικά

αποτελεσματικό σύστημα για τη φορολόγηση εισοδημάτων από εργασία. Η **Νέα Ζηλανδία** έχει έναν σχετικά ενιαίο, χαμηλό φορολογικό συντελεστή ατομικών εισοδημάτων που ταυτόχρονα εξαιρεί τα κεφαλαιακά κέρδη (με συνολικό ανώτατο συντελεστή 33%), έναν καλά δομημένο φόρο ιδιοκτησίας και έναν φόρο προστιθέμενης αξίας ευρείας βάσης. Η **Ελβετία** έχει έναν σχετικά χαμηλό συντελεστή εταιρικής φορολόγησης (21,1%), έναν χαμηλό και ευρείας βάσης φόρο κατανάλωσης και έναν σχετικά ενιαίο φορολογικό συντελεστή φυσικών προσώπων, ο οποίος εξαιρεί από τη φορολόγηση τα κεφαλαιακά κέρδη. Το **Λουξεμβούργο** έχει έναν φόρο κατανάλωσης ευρείας βάσης και ένα ανταγωνιστικό σύστημα διεθνούς φορολόγησης.

Η **Ιταλία** έχει το λιγότερο ανταγωνιστικό φορολογικό σύστημα στον ΟΟΣΑ. Έχει έναν φόρο επί του πλούτου, φόρο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και φόρο περιουσίας θανόντος (estate tax). Ακόμη χαρακτηρίζεται από υψηλό βάρος συμμόρφωσης που σχετίζεται με το σύστημα της χώρας για τη φορολόγηση των φυσικών προσώπων. Εκτιμάται ότι οι επιχειρήσεις χρειάζονται 169 ώρες για να συμμορφωθούν με τον φόρο ατομικού εισοδήματος. Ο ιταλικός φόρος κατανάλωσης καλύπτει λιγότερο από το 40% της τελικής κατανάλωσης, αποκαλύπτοντας κενά τόσο στη φορολογική πολιτική, όσο και στην εφαρμογή της.

Γενικά, οι χώρες που καταλαμβάνουν τις χαμηλές θέσεις του Δείκτη επιβάλλουν σχετικά υψηλούς οριακούς φορολογικούς συντελεστές στα εταιρικά εισοδήματα. Όλες οι πέντε τελευταίες χώρες στην κατάταξη έχουν φορολογικούς συντελεστές εταιρικών εισοδημάτων άνω του μέσου όρου, εκτός από την Πολωνία, όπου είναι στο 19%. Επιπλέον, και οι πέντε αυτές χώρες έχουν υψηλούς φόρους κατανάλωσης, με συντελεστές 20% ή και περισσότερο, εκτός από τη Χιλή, όπου είναι στο 19%.

ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΕΡΣΙ³

Βέλγιο

Ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης στο Βέλγιο μειώθηκε από 29,58% στο 25%, καταργήθηκε ο φόρος επί του πλούτου μετά από μια απόφαση του συνταγματικού δικαστηρίου, και τέθηκαν σε εφαρμογή κανόνες για τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες (CFC rules). Η κατάταξη του Βελγίου βελτιώθηκε από την 23η στην 19η θέση.

Γαλλία

Η Γαλλία εφαρμόζει μια διαδικασία μείωσης του συντελεστή εταιρικής φορολόγησης που διαρκεί αρκετά χρόνια και θα ολοκληρωθεί το 2022. Στο πλαίσιο αυτής της σχεδιασμένης μείωσης, η Γαλλία μείωσε τον συνολικό εταιρικό συντελεστή (συμπεριλαμβανομένης και μιας προσαύξησης φόρου) από το 34,43% στο 32,02%. Επίσης, μειώθηκαν ελαφρώς οι συντελεστές παρακράτησης φόρου στην πηγή για μερίσματα και δικαιώματα σε άτομα από χώρες εκτός φορολογικών συμβάσεων. Η κατάταξη της χώρας στον Δείκτη παρέμεινε αμετάβλητη στην 32η θέση.

Ελβετία

Η Ελβετία εφάρμοσε καθεστώς μειωμένης φορολόγησης από προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας (patent box) σε επίπεδο καντονιών. Προηγουμένως, μόνο ένα καντόνι – το Νιντβάλντεν εφάρμοζε αυτό το καθεστώς. Ο φορολογικός συντελεστής επί των μερισμάτων αυξήθηκε ελαφρώς από το 21,14% στο 22,29%. Η κατάταξη της Ελβετίας παρέμεινε αμετάβλητη στην 4η θέση.

Ισραήλ

Η κατάταξη του Ισραήλ βελτιώθηκε από την 31η στην 25η θέση λόγω μιας μείωσης στις απαιτούμενες καταβολές φόρων όπως μετριοούνται από τα δεδομένα της μελέτης “Paying Taxes” της PwC.⁴ Οι καταβολές φόρου επί της εργασίας μειώθηκαν από 12 σε 1 και οι υπόλοιπες φορολογικές καταβολές από 14 σε 3. Επίσης, το Ισραήλ ολοκλήρωσε δύο νέες φορολογικές συνθήκες, διευρύνοντας το δίκτυο φορολογικών συμβάσεων του.

Ιαπωνία

Μετά από πολλές αναβολές, η Ιαπωνία αύξησε τον ΦΠΑ από 8% σε 10%. Ακόμη εισήχθησαν αυστηρότεροι περιορισμοί απαλλαγών για τόκους. Η κατάταξη της Ιαπωνίας έπεσε από την 22η στην 26η θέση.

Νέα Ζηλανδία

Στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση του COVID-19, η Νέα Ζηλανδία εφάρμοσε προσωρινά τη δυνατότητα μεταφοράς ζημιών για ένα έτος στο παρελθόν. Η κυβέρνηση της χώρας εξετάζει τη μονιμοποίηση αυτού του μέτρου. Η κατάταξη της Νέας Ζηλανδίας παρέμεινε αμετάβλητη στην 3η θέση.

Νορβηγία

Στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση του COVID-19, η Νορβηγία εφάρμοσε προσωρινά τη δυνατότητα μεταφοράς ζημιών για δύο έτη στο παρελθόν. Η κατάταξη της Νορβηγίας βελτιώθηκε από την 14η στην 13η θέση.

3 Οι βαθμολογίες του προηγούμενου έτους που δημοσιεύονται στην παρούσα μελέτη ίσως διαφέρουν από προηγούμενες δημοσιευμένες κατατάξεις, λόγω αλλαγών στη μεθοδολογία και διορθώσεων επί των δεδομένων προηγούμενων ετών.

4 PwC, “Paying Taxes 2020,” <https://www.pwc.com/gx/en/services/tax/publications/paying-taxes-2020.html#tools>.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

Αλλαγές από το Προηγούμενο Έτος

Χώρα	Κατάταξη το 2018	Βαθμολογία το 2018	Κατάταξη το 2019	Βαθμολογία το 2019	Κατάταξη το 2020	Βαθμολογία το 2020	Μεταβολή Κατάταξης 2019 - 2020	Μεταβολή Βαθμολογίας 2019 - 2020
Αυστραλία	11	68,9	9	71,3	9	71,4	0	0,1
Αυστρία	12	67,8	12	69,0	12	68,7	0	-0,4
Βέλγιο	21	60,9	23	61,0	19	64,1	4	3,1
Γαλλία	36	43,1	32	49,2	32	50,7	0	1,5
Γερμανία	15	65,8	13	68,1	15	67,9	-2	-0,2
Δανία	26	58,3	26	58,2	28	58,3	-2	0,1
Ελβετία	5	76,5	4	78,7	4	77,1	0	-1,7
Ελλάδα	31	48,1	29	53,4	29	55,9	0	2,5
Εσθονία	1	100,0	1	100,0	1	100,0	0	0,0
Ηνωμένες Πολιτείες	20	60,9	20	62,8	21	62,9	-1	0,1
Ηνωμένο Βασίλειο	24	60,5	21	62,4	22	61,6	-1	-0,9
Ιαπωνία	23	60,7	22	62,3	26	59,1	-4	-3,1
Ιρλανδία	19	61,9	19	62,9	20	63,1	-1	0,2
Ισλανδία	28	55,3	28	56,7	30	55,4	-2	-1,3
Ισπανία	27	56,3	27	58,1	27	58,5	0	0,4
Ισραήλ	32	48,0	31	49,9	25	59,2	6	9,3
Ιταλία	35	44,6	36	44,7	36	44,3	0	-0,3
Καναδάς	18	62,6	18	65,4	18	65,3	0	-0,1
Κορέα	22	60,7	25	60,1	24	59,9	1	-0,2
Λετονία	2	82,1	2	83,9	2	84,4	0	0,6
Λιθουανία	6	75,8	5	78,0	6	75,8	-1	-2,1
Λουξεμβούργο	4	76,7	6	76,1	5	76,0	1	-0,1
Μεξικό	29	51,7	30	52,9	31	51,5	-1	-1,4
Νέα Ζηλανδία	3	79,9	3	83,2	3	82,4	0	-0,7
Νορβηγία	13	66,2	14	68,1	13	68,1	1	0,0
Ολλανδία	9	69,8	16	67,2	17	65,5	-1	-1,7
Ουγγαρία	16	65,7	15	67,3	14	67,9	1	0,6
Πολωνία	30	50,3	35	45,9	34	46,6	1	0,6
Πορτογαλία	33	45,2	33	47,0	33	46,9	0	0,0
Σλοβακία	10	69,8	11	69,5	10	69,9	1	0,4
Σλοβενία	25	59,9	24	60,3	23	61,4	1	1,0
Σουηδία	7	73,7	7	74,0	7	74,0	0	0,0
Τουρκία	14	66,1	10	70,2	11	69,9	-1	-0,3
Τσεχία	8	71,4	8	72,9	8	73,1	0	0,2
Φινλανδία	17	64,4	17	65,8	16	65,7	1	0,0
Χιλή	34	45,1	34	46,9	35	46,3	-1	-0,7

Σλοβενία

Η Σλοβενία αύξησε το όριο των προβλέψεων για τη μεταφορά φορολογικών ζημιών στο μέλλον από το 50% στο 63%, μειώνοντας

τη φορολογική της βάση και καθιστώντας την ελαφρώς περισσότερο αντικυκλική. Η κατάταξη της Σλοβενίας βελτιώθηκε από την 24η στην 23η θέση.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

Κάθε χρόνο εξετάζουμε εκ νέου τα δεδομένα και τη μεθοδολογία του Δείκτη αναζητώντας τρόπους βελτίωσης της μέτρησης τόσο της ανταγωνιστικότητας, όσο και της ουδετερότητας. Φέτος ενσωματώσαμε διάφορες αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο ο Δείκτης αντιμετωπίζει τους εταιρικούς φόρους, τους φόρους καταπόνησης και τους διεθνείς φόρους. Δεν εφαρμόσαμε αλλαγές στις κατηγορίες των φόρων φυσικών προσώπων και των φόρων ιδιοκτησίας πέρα από αναθεωρήσεις ρουτίνας που ενσωματώνουν τα πλέον πρόσφατα δεδομένα.

Εφαρμόσαμε κάθε αλλαγή και στα προηγούμενα έτη ώστε να είναι δυνατή η συνεπής σύγκριση μεταξύ των ετών. Τα δεδομένα για όλα τα έτη βάσει της τρέχουσας μεθοδολογίας είναι διαθέσιμα στο αποθετήριο του GitHub για τον Δείκτη,⁵ και στο Παράρτημα αυτής της έκθεσης υπάρχει η περιγραφή του πώς υπολογίζεται ο Δείκτης. Οι προηγούμενες εκδόσεις του Δείκτη όμως δεν είναι συγκρίσιμες με τα αποτελέσματα της φετινής έκδοσης για το 2020 λόγω αυτών των μεθοδολογικών αλλαγών.

Εταιρική Φορολόγηση

Οι δύο αλλαγές στα δεδομένα της εταιρικής φορολόγησης αφορούν την προσθήκη μιας νέας μεταβλητής (Εκπτώσεις Μετοχικού Κεφαλαίου) και την αλλαγή της πηγής των δεδομένων για τις φορολογικές πιστώσεις για Έρευνα και Ανάπτυξη (R&D).

Οι Εκπτώσεις Μετοχικού Κεφαλαίου (EMK/ ACEs) συμβάλλουν στην ουδετερότητα των συστημάτων εταιρικής φορολόγησης παρέχοντας μειώσεις για κεφάλαιο συγκρίσιμες με μειώσεις για κόστη τόκων. Έτσι

μειώνεται η προκατάληψη υπέρ του χρέους στα συστήματα εταιρικής φορολόγησης, καθώς μειώνεται το κόστος κεφαλαίου για επενδύσεις χρηματοδοτούμενες από μετοχικό κεφάλαιο σε σύγκριση με επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από ανάληψη χρέους.

Η μεταβλητή των EMK περιλαμβάνεται πλέον στην υποκατηγορία της Ανάκτησης Κόστους. Αυτή η αλλαγή βελτιώνει την κατάταξη των χωρών που έχουν EMK σε σχέση με εκείνες που δεν έχουν.

Ακόμη, αλλάξαμε την πηγή των δεδομένων για τις φορολογικές πιστώσεις για Έρευνα και Ανάπτυξη. Προηγουμένως, εξετάζαμε τις χώρες σε σχέση με τις πιστώσεις αυτές με δυαδικό τρόπο: είτε μια χώρα είχε φορολογικές πιστώσεις για Έρευνα και Ανάπτυξη, είτε όχι. Πλέον όμως χρησιμοποιούμε δεδομένα του ΟΟΣΑ για την υπόρρητη φορολογική επιδότηση πιστώσεων για Έρευνα και Ανάπτυξη και άλλα παρόμοια φορολογικά κίνητρα για δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης.⁶ Αυτή η παράμετρος αποτυπώνει πλήρως την έκταση των φορολογικών κινήτρων για δαπάνες για Έρευνα και Ανάπτυξη κάθε χώρας, και συνεπώς αποτυπώνει ακριβέστερα πόσο στρεβλωτικές είναι οι σχετικές φορολογικές επιδοτήσεις σε κάθε χώρα. Όσο μεγαλύτερη είναι η υπόρρητη φορολογική επιδότηση, τόσο χαμηλότερη είναι η επίδοση μιας χώρας στην υποκατηγορία Κίνητρα/Περιπλοκότητα.

Αυτή η αλλαγή βελτιώνει την κατάταξη χωρών που έχουν φορολογικές πιστώσεις Έρευνας και Ανάπτυξης αλλά χαμηλό συντελεστή υπόρρητης φορολογικής επιδότησης, και επιδεινώνει την κατάταξη χωρών με μεγάλο συντελεστή υπόρρητης φορολογικής επιδότησης.

5 Tax Foundation, "International Tax Competitiveness Index," <https://github.com/TaxFoundation/international-tax-competitiveness-index>.

6 OECD, "R&D Tax Incentive Indicators: Implied tax subsidy rates on R&D expenditures," <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=RDSUB>.

Φόρος κατανάλωσης

Ενώ οι περισσότερες χώρες στον ΟΟΣΑ επιβάλλουν φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) σε εθνικό επίπεδο, οι ΗΠΑ αποτελούν εξαίρεση καθώς αντί για ΦΠΑ εισπράττουν φόρους επί λιανικών πωλήσεων στο επίπεδο των πολιτειών. Σε ό,τι αφορά τον Δείκτη, αυτό καθιστά αναγκαίους διάφορους υπολογισμούς για τη σύγκριση των πολιτειακών φόρων επί των λιανικών πωλήσεων των ΗΠΑ με τους εθνικούς ΦΠΑ. Φέτος υπολογίσαμε τη βάση των φόρων κατανάλωσης στις ΗΠΑ χρησιμοποιώντας την έννοια του λόγου εσόδων από ΦΠΑ (VAT revenue ratio – VRR) που χρησιμοποιεί ο ΟΟΣΑ σε συνδυασμό με έναν σταθμισμένο προς τον πληθυσμό μέσο συντελεστή της φορολογίας επί των πωλήσεων. Ο λόγος των εσόδων του φόρου κατανάλωσης για τις ΗΠΑ υπολογίστηκε βάσει του εξής τύπου: $VRR(ΗΠΑ) = \frac{\text{Έσοδα από Φορολόγηση Πωλήσεων}}{[(\text{Κατανάλωση} - \text{Έσοδα από Φορολόγηση Πωλήσεων}) \times \text{Μέσος Συντελεστή Φορολόγησης Πωλήσεων Σταθμισμένος Προς τον Πληθυσμό}]}$.

Αυτή η αλλαγή επιδεινώνει ελαφρώς την κατάταξη των ΗΠΑ στην κατηγορία της Βάσης Φορολόγησης της Κατανάλωσης σε σχέση με προηγούμενες εκδόσεις του Δείκτη.

Διεθνείς Φόροι

Προηγούμενες εκδόσεις του Δείκτη περιλάμβαναν στην ίδια υποκατηγορία τους συντελεστές παρακράτησης φόρου στην πηγή και το δίκτυο φορολογικών συμβάσεων μιας χώρας. Φέτος διαχωρίζουμε τη μεταβλητή των φορολογικών συμβάσεων από τις μεταβλητές της παρακράτησης φόρων, δίνοντας στην πρώτη μεγαλύτερη βαρύτητα σε ό,τι αφορά τον υπολογισμό του Δείκτη.

Αυτή η αλλαγή αντανakλά το γεγονός ότι τα

περισσότερα δίκτυα φορολογικών συμβάσεων των χωρών του ΟΟΣΑ περιλαμβάνουν τις υπόλοιπες χώρες του ΟΟΣΑ, ενώ οι παρακρατήσεις φόρων τις περισσότερες φορές αφορούν χώρες που δεν είναι μέλη του ΟΟΣΑ. Ο διαχωρισμός των μεταβλητών αυτών σε δύο κατηγορίες προσφέρει μια εντός δικτύου κατάταξη (τη νέα υποκατηγορία Φορολογικές Συμβάσεις) και μια κατάταξη εκτός δικτύου (την υποκατηγορία Παρακράτηση Φόρων) ως προς τις πολιτικές διεθνούς φορολόγησης της εκάστοτε χώρας.

Αυτή η αλλαγή ευνοεί τις χώρες με μεγάλα δίκτυα φορολογικών συμβάσεων.

ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ο φόρος εταιρικού εισοδήματος είναι ένας άμεσος φόρος επί των κερδών μιας επιχείρησης. Όλες οι χώρες του ΟΟΣΑ εισπράττουν φόρο επί των εταιρικών κερδών, αλλά οι φορολογικοί συντελεστές και οι αντίστοιχες βάσεις ποικίλουν σημαντικά μεταξύ των χωρών. Οι φόροι εταιρικού εισοδήματος μειώνουν τη μετά φόρων απόδοση των εταιρικών επενδύσεων. Αυτό αυξάνει το κόστος του κεφαλαίου και οδηγεί σε χαμηλότερα επίπεδα επενδύσεων και οικονομικής απόδοσης. Ακόμη, ο εταιρικός φόρος μπορεί να οδηγήσει σε χαμηλότερους μισθούς για τους εργαζομένους, χαμηλότερες αποδόσεις για τους επενδυτές, και υψηλότερες τιμές για τους καταναλωτές.

Μολονότι ο φόρος εταιρικού εισοδήματος έχει μια σχετικά σημαντική επίδραση στην οικονομία μιας χώρας, αποδίδει σχετικά μικρά φορολογικά έσοδα για τα περισσότερα κράτη – ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ ήταν 9,5% των συνολικών εσόδων το 2018.⁷

Ο Δείκτης διαιρεί την κατηγορία του φόρου εταιρικών εισοδημάτων σε τρεις υποκατηγορίες. Ο Πίνακας 3 παρουσιάζει την κατάταξη και την επίδοση κάθε χώρας στην κατηγορία Φόρος Εταιρικού Εισοδήματος καθώς και τις κατατάξεις και τις επιδόσεις σε κάθε υποκατηγορία, δηλαδή τον εταιρικό συντελεστή, την ανάκτηση κόστους, καθώς και τα κίνητρα και την πολυπλοκότητα.

Συνολικός Ανώτατος Οριακός Συντελεστής Φορολόγησης Εταιρικού Εισοδήματος

Ο ανώτατος οριακός φορολογικός συντελεστής μετρά τον συντελεστή με τον οποίο φορολογείται κάθε επιπλέον

δολάριο φορολογητέου κέρδους. Οι υψηλοί οριακοί φορολογικοί συντελεστές συνήθως αποθαρρύνουν τη δημιουργία κεφαλαίου και επιβραδύνουν έτσι την οικονομική ανάπτυξη.⁸ Χώρες με υψηλότερους από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ ανώτατους οριακούς συντελεστές φορολόγησης εταιρικού εισοδήματος βαθμολογούνται χαμηλότερα από χώρες με χαμηλότερους και ανταγωνιστικότερους συντελεστές.

Η Γαλλία έχει τον υψηλότερο συνολικό ανώτατο οριακό συντελεστή φορολόγησης εταιρικών εισοδημάτων στο 32%. Ακολουθεί η Πορτογαλία (31,5%) και η Αυστραλία με το Μεξικό (και οι δύο χώρες στο 30%). Ο χαμηλότερος ανώτατος οριακός συντελεστής φορολόγησης εταιρικών εισοδημάτων στον ΟΟΣΑ εντοπίζεται στην Ουγγαρία, στο 9%. Υπάρχουν έξι ακόμα χώρες με συντελεστές κάτω από το 20%: Η Ιρλανδία (12,5%), η Λιθουανία (15%), καθώς και η Τσεχία, η Πολωνία, η Σλοβενία και το Ηνωμένο Βασίλειο (όλες στο 19%). Ο μέσος συνολικός συντελεστής φορολόγησης εταιρικών εισοδημάτων στον ΟΟΣΑ ανέρχεται για το 2020 στο 23,3%.⁹

Ανάκτηση Κόστους

Τα επιχειρηματικά κέρδη ορίζονται συνήθως ως τα έσοδα (οι εισπράξεις της επιχείρησης από πωλήσεις) μείον τις δαπάνες (τα κόστη της επιχείρησης). Ο φόρος εταιρικών εισοδημάτων στοχεύει στη φορολόγηση αυτών των κερδών. Έτσι, είναι σημαντικό ο φορολογικός κώδικας να ορίζει σωστά το τι αποτελεί φορολογητέο εισόδημα. Αν ένας φορολογικός κώδικας δεν

7 Cristina Enache, "Sources of Government Revenue in the OECD."

8 OECD, "Tax Policy Reform and Economic Growth," OECD Tax Policy Studies, No. 20, 3 Νοεμβρίου 2010, <https://www.oecd.org/ctp/tax-policy/tax-policy-reform-and-economic-growth-9789264091085-en.htm>.

9 OECD, "OECD Tax Database, Table II.1 – Statutory corporate income tax rate," τελευταία επικαιροποίηση Απρίλιος 2020, https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=Table_II1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.

Εταιρική Φορολόγηση

Χώρα	Γενική Κατάταξη	Συνολική Βαθμολογία	Κατάταξη Φορολογικού Συντελεστή	Βαθμολογία Φορολογικού Συντελεστή	Κατάταξη Ανάκτησης Κόστους	Βαθμολογία Ανάκτησης Κόστους	Κατάταξη Κινήτρων/ Πολυπλοκότητας	Βαθμολογία Κινήτρων/ Πολυπλοκότητας
Αυστραλία	30	49,1	33	25,5	20	46,4	8	78,4
Αυστρία	21	57,2	21	43,3	15	48,4	16	66,8
Βέλγιο	13	65,9	21	43,3	3	71,2	20	60,8
Γαλλία	35	38,2	36	18,4	11	51,1	30	49,2
Γερμανία	29	49,9	32	25,9	17	47,8	7	78,5
Δανία	16	62,7	15	53,9	27	42,4	12	73,0
Ελβετία	14	64,3	13	56,9	8	52,0	24	57,3
Ελλάδα	22	55,4	19	46,8	32	37,4	13	70,5
Εσθονία	2	99,5	8	61,0	1	100,0	3	93,3
Ηνωμένο Βασίλειο	17	62,5	4	64,5	35	35,1	18	61,8
ΗΠΑ	19	58,1	26	40,5	6	57,0	19	61,7
Ιαπωνία	36	33,3	31	26,4	34	35,6	35	39,9
Ιρλανδία	5	78,6	2	87,6	29	41,1	22	59,8
Ισλανδία	10	67,4	8	61,0	18	46,7	15	67,5
Ισπανία	28	50,1	21	43,3	25	42,8	29	51,3
Ισραήλ	20	57,9	18	50,3	13	50,0	28	52,1
Ιταλία	27	50,6	29	33,3	5	62,1	32	43,5
Καναδάς	23	55,4	27	38,0	24	43,9	9	78,0
Κορέα	33	44,4	28	34,4	9	51,2	36	37,4
Λετονία	1	100	8	61,0	1	100,0	2	95,1
Λιθουανία	3	82,7	3	78,7	4	65,9	27	53,4
Λουξεμβούργο	26	51,7	20	43,5	10	51,1	33	43,3
Μεξικό	31	46,8	33	25,5	23	44,0	10	74,5
Νέα Ζηλανδία	24	52,8	30	32,6	28	41,9	6	83,4
Νορβηγία	11	66,2	15	53,9	30	40,6	4	87,2
Ολλανδία	25	52,4	21	43,3	26	42,6	23	59,4
Ουγγαρία	4	80,6	1	100,0	33	36,3	31	48,7
Πολωνία	9	68,9	4	64,5	12	50,3	21	59,9
Πορτογαλία	34	38,3	35	20,2	7	53,4	34	42,3
Σλοβακία	18	61,2	12	57,4	19	46,6	26	54,1
Σλοβενία	12	66,1	4	64,5	22	45,9	25	57,2
Σουηδία	8	70,8	14	56,0	16	48,2	5	86,9
Τουρκία	15	63,9	15	53,9	14	49,3	17	66,0
Τσεχία	7	71,3	4	64,5	21	46,2	11	74,3,0
Φινλανδία	6	72,8	8	61,0	31	37,4	1	100,0
Χιλή	32	46,4	21	43,3	36	24,2	14	67,8

επιτρέπει σε επιχειρήσεις να καταλογίζουν όλα τα επιχειρηματικά τους κόστη, τότε το φορολογητέο εισόδημά τους διογκώνεται, και αντιστοίχως διογκώνεται και ο πληρωτέος φόρος. Αυτό αυξάνει το κόστος κεφαλαίου, το οποίο με τη σειρά του μειώνει τη ζήτηση κεφαλαίου και οδηγεί τελικά σε επιβράδυνση των επενδύσεων και της οικονομικής ανάπτυξης.

Κανόνες Συμψηφισμού Ζημιών: Μεταφορές σε Μελλοντικές και Προηγούμενες Χρήσεις

Οι προβλέψεις για τη μεταφορά ζημιών επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να αφαιρούν ζημιές της τρέχουσας χρήσης από μελλοντικά (carryforwards) ή παρελθοντικά (carrybacks) κέρδη. Πολλές επιχειρήσεις έχουν επενδυτικά σχέδια με διαφορετικά προφίλ ρίσκου και λειτουργούν σε κλάδους με μεγάλες διακυμάνσεις στο πλαίσιο των οικονομικών κύκλων. Οι προβλέψεις μεταφοράς ζημιών βοηθούν τις επιχειρήσεις να εξομαλύνουν το ρίσκο και τα έσοδά τους, καθιστώντας τον φορολογικό κώδικα περισσότερο ουδέτερο έναντι των διαφόρων επενδύσεων και μέσα στον χρόνο.¹⁰

Ιδανικά, ένας φορολογικός κώδικας επιτρέπει στις επιχειρήσεις να μεταφέρουν τις ζημιές τους για απεριόριστο αριθμό ετών, διασφαλίζοντας έτσι ότι μια επιχείρηση θα φορολογείται μακροπρόθεσμα επί της μέσης κερδοφορίας της. Ενώ κάποιες χώρες όντως επιτρέπουν την επ' αόριστο μεταφορά ζημιών, άλλες θέτουν όρια ως προς τον χρόνο και τις εκπτώσεις.

Σε 20 από τις 36 χώρες του ΟΟΣΑ, οι εταιρείες μπορούν να μεταφέρουν τις ζημιές στο μέλλον επ' αόριστο, αν και οι μισές από αυτές τις χώρες περιορίζουν τη γενναιοδωρία αυτής της πρόβλεψης, θεσπίζοντας όρια ως προς

το ποσοστό των ζημιών που μπορούν να μεταφερθούν στο μέλλον.¹¹ Στις χώρες με χρονικούς περιορισμούς, η μέση χρονική περίοδος μεταφοράς ζημιών στο μέλλον είναι 8,4 χρόνια. Η Ουγγαρία, η Πολωνία και η Σλοβακία έχουν τους αυστηρότερους περιορισμούς στη μεταφορά ζημιών στο μέλλον, με 50% των ζημιών για πέντε χρόνια (το οποίο κωδικοποιείται στον Δείκτη ως 2,5 χρόνια).¹² Ο Δείκτης κατατάσσει τις χώρες που επιτρέπουν την επ' αόριστο μεταφορά ζημιών στο μέλλον υψηλότερα από εκείνες που έχουν περιορισμούς χρόνου ή εκπτώσεων.

Οι χώρες τείνουν να περιορίζουν πολύ περισσότερο τη μεταφορά ζημιών σε παρελθούσες χρήσεις από ό,τι σε μελλοντικές. Μόνο τα συστήματα της Εσθονίας και της Λετονίας επιτρέπουν την απεριόριστη μεταφορά ζημιών στο παρελθόν.¹³ Στις 11 χώρες που επιτρέπουν περιορισμένες μεταφορές στο παρελθόν, η μέση περίοδος είναι 1,7 χρόνια.¹⁴ Ο Δείκτης τιμωρεί τις 23 χώρες που δεν επιτρέπουν καμία μεταφορά ζημιών σε παρελθούσες χρήσεις.

Ανάκτηση Κεφαλαιακού Κόστους: Μηχανήματα, Κτίρια και Άυλα Στοιχεία

Οι επιχειρήσεις υπολογίζουν τα κέρδη τους αφαιρώντας τα κόστη – όπως μισθούς και πρώτες ύλες – από τα έσοδα. Ωστόσο, στις περισσότερες χώρες, οι επενδύσεις κεφαλαίου – όπως σε κτίρια, μηχανήματα και άλλο εξοπλισμό – δεν αντιμετωπίζονται όπως τα υπόλοιπα κανονικά κόστη που μπορούν να εκπέσουν από τα έσοδα το έτος που

10 Tibor Hanappi, "Loss carryover provisions: Measuring effects on tax symmetry and automatic stabilisation," OECD Taxation Working Papers No. 35, 22 Φεβρουαρίου 2018, https://www.oecd-ilibrary.org/taxation/loss-carryover-provisions_bfbcd0db-en.

11 Οι χώρες χωρίς όριο μεταφοράς ζημιών στο μέλλον κωδικοποιούνται ως εάν είχαν περιόδους 100 ετών. Κάποιες χώρες περιορίζουν τα ποσά ζημιών που μπορούν να συμψηφιστούν κάθε χρόνο. Για παράδειγμα, η Σλοβενία επιτρέπει μόλις το 63% των ζημιών να μεταφερθεί στο μέλλον χωρίς περιορισμό ετών. Αυτοί οι περιορισμοί κωδικοποιούνται ως το ποσοστό των ζημιών που μπορεί να μεταφερθεί στο μέλλον ή στο παρελθόν επί τον αριθμό των ετών που επιτρέπεται η μεταφορά. Έτσι, η Σλοβενία κωδικοποιείται ως 63.

12 PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate - Deductions," <https://taxsummaries.pwc.com/australia/corporate/deductions>.

13 Η Εσθονία και η Λετονία δεν έχουν ρητές προβλέψεις για τη μεταφορά ζημιών. Το σύστημα φορολόγησης ταμειακών ροών που εφαρμόζουν όμως υπόρρητα επιτρέπει την απεριόριστη μεταφορά ζημιών στο μέλλον και το παρελθόν.

14 PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate - Deductions."

δαπανώνται τα σχετικά ποσά. Αντί γι' αυτό, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να αποσβένουν αυτά τα κόστη σε μια περίοδο αρκετών ετών ή και δεκαετιών, ανάλογα με το εκάστοτε είδος στοιχείου του ενεργητικού.

Τα ποσά που επιτρέπεται να εκπίπτουν νόμιμα από τις επιχειρήσεις, καθώς και ο χρόνος πλήρους απόσβεσής τους καθορίζονται από χρονοδιαγράμματα απόσβεσης. Για παράδειγμα, ένα κράτος μπορεί να απαιτεί από μία επιχείρηση να αφαιρεί ίσο ποσοστό του κόστους ενός μηχανήματος σε μια περίοδο επτά χρόνων. Στο τέλος της περιόδου απόσβεσης, η επιχείρηση θα έχει αφαιρέσει το συνολικό αρχικό χρηματικό τίμημα του στοιχείου. Ωστόσο, λόγω της διαχρονικής αξίας του χρήματος (κανονική πραγματική απόδοση συν πληθωρισμός), οι αποσβέσεις σε επόμενες χρήσεις δεν έχουν τόση πραγματική αξία όσο οι αποσβέσεις σε προηγούμενες χρήσεις. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να χάνουν στην πράξη τη δυνατότητα να αποσβένουν την πλήρη τρέχουσα αξία της επένδυσής τους. Αυτή η αντιμετώπιση των κεφαλαιακών δαπανών υποτιμά τα πραγματικά επιχειρηματικά κόστη και υπερτιμά το φορολογητέο εισόδημα σε όρους τρέχουσας αξίας.¹⁵

Ο Δείκτης μετρά τις αποσβέσεις κεφαλαίου μιας χώρας σε τρία είδη στοιχείων ενεργητικού: τα μηχανήματα, τα βιομηχανικά κτίρια και τα άυλα στοιχεία.¹⁶ Οι αποσβέσεις κεφαλαίου εκφράζονται ως το ποσοστό της τρέχουσας αξίας που μπορούν να διαγράψουν οι επιχειρήσεις κατά τον χρόνο ζωής του εκάστοτε στοιχείου ενεργητικού. Μια απόσβεση κεφαλαίου 100% εκφράζει τη δυνατότητα μίας επιχείρησης να αποσβέσει το πλήρες κόστος μίας επένδυσης κατά τη διάρκεια της ζωής της επένδυσης αυτής. Χώρες που επιτρέπουν ταχύτερες πλήρεις αποσβέσεις επενδύσεων σε

κεφάλαιο βαθμολογούνται υψηλότερα στον Δείκτη.

Στον ΟΟΣΑ, οι επιχειρήσεις μπορούν κατά μέσο όρο να αποσβένουν συνολικά το 83,8% του κόστους μηχανημάτων, το 48,3% του κόστους βιομηχανικών κτιρίων και το 77,4% του κόστους άυλων στοιχείων. Η Εσθονία και η Λετονία κωδικοποιούνται στον Δείκτη ότι επιτρέπουν την απόσβεση του 100% της τρέχουσας αξίας μιας κεφαλαιακής επένδυσης, καθώς ο εταιρικός φόρος σε αυτές τις χώρες αφορά μόνο τα διανεμόμενα κέρδη, και συνεπώς προσδιορίζεται από τη ταμειακή ροή.¹⁷

Αποθέματα

Όπως και με τις επενδύσεις κεφαλαίου, έτσι και τα κόστη των αποθεμάτων δεν εκπίπτουν στη χρήση που έγιναν οι αγορές. Αντί γι' αυτό, το κόστος αποθεμάτων εκπίπτει όταν το απόθεμα πωλείται. Έτσι, τα κράτη πρέπει να προσδιορίζουν το συνολικό κόστος των πωληθέντων αποθεμάτων. Τρεις κυρίως τρόποι χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των αποθεμάτων: Τελευταία Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (Last In, First Out, LIFO), Μέσο Κόστος (Average Cost) και Πρώτη Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (First Out, FIFO).

Η μέθοδος με την οποία μία χώρα επιτρέπει στις επιχειρήσεις να καταγράφουν τα αποθέματά τους μπορεί να επηρεάσει σημαντικά το φορολογητέο εισόδημα μίας

15 Elke Asen, "Capital Cost Recovery across the OECD," Tax Foundation, 8 Απριλίου 2020, <https://taxfoundation.org/publications/capital-cost-recovery-across-the-oecd/>.

16 Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού συνήθως αποσβένονται, αλλά η παραγραφή είναι παρόμοια με την απαξίωση.

17 Christoph Spengel, Frank Schmidt, Jost Heckemeyer, and Katharina Nicolay, "Effective Tax Levels Using the Devereux/Griffith Methodology," Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοέμβριος 2019, https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/final_report_2019_effective_tax_levels_revised_en.pdf; EY, "Worldwide Capital and Fixed Assets Guide," 2019, [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-2019-worldwide-capital-fixed-assets-guide/\\$FILE/ey-2019-worldwide-capital-fixed-assets-guide.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-2019-worldwide-capital-fixed-assets-guide/$FILE/ey-2019-worldwide-capital-fixed-assets-guide.pdf); EY, "Worldwide Corporate Tax Guide," 2019, [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-worldwide-corporate-tax-guide-2019/\\$FILE/ey-worldwide-corporate-tax-guide-2019.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-worldwide-corporate-tax-guide-2019/$FILE/ey-worldwide-corporate-tax-guide-2019.pdf); PwC, "Worldwide Tax Summaries," <https://taxsummaries.pwc.com/>; PKF, "International Worldwide Tax Guide 2019-20," Ιούλιος 2019, <https://www.pkf.com/publications/tax-guides/pkf-international-worldwide-tax-guide-2019-20/>. Τα έτη πριν το 2018 βασίζονται στο Oxford University Centre for Business Taxation, "CBT Tax Database 2017," <http://eureka.sbs.ox.ac.uk/id/eprint/4635>. Οι υπολογισμοί βασίζονται στο Asen, "Capital Cost Recovery across the OECD."

επιχείρησης. Όταν οι τιμές ανεβαίνουν, όπως συμβαίνει συνήθως, προτιμάται η μέθοδος LIFO, επειδή επιτρέπει το κόστος αποθεμάτων να είναι πιο κοντά στο πραγματικό κόστος κατά τον χρόνο πώλησης. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα το χαμηλότερο δυνατό φορολογητέο εισόδημα για τις επιχειρήσεις. Αντίθετα, η μέθοδος FIFO προτιμάται τις λιγότερες φορές καθώς έχει ως αποτέλεσμα το υψηλότερο δυνατό φορολογητέο εισόδημα. Η μέθοδος Μέσου Κόστους παράγει αποτελέσματα μεταξύ της FIFO και της LIFO.¹⁸

Οι χώρες που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να επιλέξουν τη μέθοδο LIFO βαθμολογούνται υψηλότερα, όσες επιτρέπουν τη μέθοδο Μέσου Κόστους παίρνουν μία μέση βαθμολογία, και οι χώρες που επιτρέπουν μόνο τη μέθοδο FIFO παίρνουν τη χαμηλότερη βαθμολογία. Δεκατέσσερις χώρες επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν τη μέθοδο καταγραφής LIFO, δεκαέξι χώρες χρησιμοποιούν τη μέθοδο Μέσου Κόστους, και έξι χώρες επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν μόνο τη μέθοδο καταγραφής FIFO.¹⁹

Έκπτωση Μετοχικού Κεφαλαίου

Οι επιχειρήσεις μπορούν να χρηματοδοτήσουν τη λειτουργία τους είτε μέσω χρέους, είτε μέσω μετοχικού κεφαλαίου. Η απόδοση όμως επί των δύο αυτών μορφών χρηματοδότησης φορολογείται διαφορετικά. Τα παραδοσιακά συστήματα φορολόγησης εταιρικού εισοδήματος επιτρέπουν εκπτώσεις φόρου για πληρωμές τόκων αλλά όχι για κόστη μετοχικού κεφαλαίου, παρέχοντας έτσι ουσιαστικά ένα φορολογικό πλεονέκτημα στο χρέος έναντι της χρηματοδότησης μέσω μετοχικού

κεφαλαίου – τη λεγόμενη «προκατάληψη υπέρ του χρέους» (debt bias). Η προκατάληψη αυτή μπορεί να θεωρηθεί πραγματικός κίνδυνος για την οικονομική σταθερότητα.²⁰

Υπάρχουν δύο βασικοί τρόποι για την αντιμετώπιση αυτής της προκατάληψης υπέρ του χρέους: ο περιορισμός της δυνατότητας φορολογικής έκπτωσης των τόκων, και η παροχή έκπτωσης για τα κόστη μετοχικού κεφαλαίου. Ο περιορισμός της δυνατότητας έκπτωσης των δαπανών για τόκους δημιουργεί νέες στρεβλώσεις, καθώς το εισόδημα από τόκους συνήθως παραμένει πλήρως φορολογητέο. Μια έκπτωση μετοχικού κεφαλαίου – η οποία μερικές φορές αναφέρεται ως έκπτωση πλασματικών τόκων – διατηρεί την έκπτωση για τις δαπάνες για τόκους αλλά προσθέτει μια παρόμοια έκπτωση για τη συνήθη απόδοση του μετοχικού κεφαλαίου, εξουδετερώνοντας την προκατάληψη υπέρ του χρέους και εξαλείφοντας ταυτόχρονα τις φορολογικές στρεβλώσεις στις επενδύσεις.

Πέντε χώρες του ΟΟΣΑ – το Βέλγιο, η Ιταλία, η Πολωνία, η Πορτογαλία και η Τουρκία, έχουν εισαγάγει εκπτώσεις για μετοχικό κεφάλαιο.²¹ Όλες αυτές οι χώρες πλην της Πολωνίας εφαρμόζουν αυτή την έκπτωση μόνο σε νέο μετοχικό κεφάλαιο και όχι σε όλο το μετοχικό κεφάλαιο, περιορίζοντας έτσι το κόστος στα φορολογικά έσοδα και ταυτόχρονα διατηρώντας τα οφέλη της μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας. Ο συντελεστής της έκπτωσης συχνά βασίζεται στο επιτόκιο εταιρικών ή κρατικών ομολόγων και σε κάποιες περιπτώσεις προσαρμόζεται ενσωματώνοντας

18 Kyle Pomerleau, "The Tax Treatment of Inventories and the Economic and Budgetary Impact of LIFO Repeal," Tax Foundation, 9 Φεβρουαρίου 2016, <https://taxfoundation.org/tax-treatment-inventories-and-economic-and-budgetary-impact-lifo-repeal/>.

19 PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate - Income Determination," <https://taxsummaries.pwc.com/australia/corporate/income-determination>, and EY, "Worldwide Corporate Tax Guide 2019," https://www.ey.com/en_gl/tax-guides/worldwide-corporate-tax-guide-2019. Τα έτη πριν το 2018 βασίζονται στο Oxford University Centre for Business Taxation, "CBT Tax Database 2017."

20 IMF, "Tax Policy, Leverage and Macroeconomic Stability," Policy Papers, 12 Οκτωβρίου 2016, <https://www.imf.org/en/Publications/Policy-Papers/Issues/2016/12/31/Tax-Policy-Leverage-and-Macroeconomic-Stability-PP5073>.

21 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμπεριέλαβε επίσης μια έκπτωση για μετοχικό κεφάλαιο στην πρότασή της για μια κοινή βάση εταιρικής φορολόγησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, "Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB)," https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/common-consolidated-corporate-tax-base-ccctb_en. Η Ελβετία προβλέπει μια προαιρετική έκπτωση εταιρικού κεφαλαίου στο επίπεδο των καντονιών, η οποία ισχύει σήμερα μόνο στο καντόνι της Ζυρίχης. Βλ. PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate - Deductions."

ένα ασφάλιστρο κινδύνου.²²

Οι χώρες που εφαρμόζουν εκπτώσεις για εταιρικό μετοχικό κεφάλαιο βαθμολογούνται υψηλότερα στον Δείκτη.

Φορολογικά Κίνητρα και Πολυπλοκότητα

Μια σωστή φορολογική πολιτική αντιμετωπίζει ουδέτερα τις οικονομικές αποφάσεις. Δεν προωθεί ούτε αποτρέπει μία δραστηριότητα σε βάρος κάποιας άλλης. Φορολογικό κίνητρο ονομάζουμε μία πίστωση, ή μείωση φόρου, ή έναν προνομιακό φορολογικό συντελεστή που εφαρμόζεται αποκλειστικά σε ένα συγκεκριμένο είδος οικονομικής δραστηριότητας και μπορεί συνεπώς να στρεβλώσει τις οικονομικές αποφάσεις.

Για παράδειγμα, όταν ένας κλάδος έχει απαλλαγή φόρου για την παραγωγή ενός συγκεκριμένου προϊόντος, μπορεί να επιλέξει να επενδύσει υπερβολικά σ' αυτή τη δραστηριότητα, η οποία διαφορετικά μπορεί να μην ήταν κερδοφόρα. Ακόμη, το κόστος των ειδικών παροχών συχνά αντισταθμίζεται με τη μεταφορά του βάρους σε άλλους φορολογούμενους με τη μορφή υψηλότερων φορολογικών συντελεστών.

Επιπλέον, η πιθανότητα απόκτησης κινήτρων ενθαρρύνει τις προσπάθειες εξασφάλισης αυτών των φορολογικών προτιμήσεων²³, όπως με την άσκηση παρασκηνιακών πιέσεων (lobbying), οι οποίες δημιουργούν επιπλέον καθαρή απώλεια ευημερίας, καθώς οι επιχειρήσεις εστιάζουν τους πόρους τους στον επηρεασμό του φορολογικού κώδικα

αντί να παράγουν προϊόντα. Για παράδειγμα, οι καθαρές απώλειες ευημερίας στις ΗΠΑ που αποδίδονται σε φορολογική συμμόρφωση και άσκηση πιέσεων υπολογίστηκε ότι κυμάνθηκαν το 2012 από 215 έως 987 δις δολάρια. Αυτές οι δαπάνες για άσκηση πιέσεων, παράλληλα με τη συμμόρφωση, έχει καταδειχθεί ότι μειώνουν την οικονομική ανάπτυξη εκτοπίζοντας πιθανή οικονομική δραστηριότητα.²⁴

Ο Δείκτης εξετάζει το αν οι χώρες παρέχουν κίνητρα όπως ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς για ευρεσιτεχνίες και φορολογικές επιδοτήσεις για έρευνα και ανάπτυξη (R&D). Οι χώρες που προσφέρουν τέτοια κίνητρα βαθμολογούνται χαμηλότερα από αυτές που δεν το κάνουν.

Ευνοϊκό Φορολογικό Καθεστώς για Ευρεσιτεχνίες (Patent Box)

Καθώς η παγκοσμιοποίηση εντείνεται, οι χώρες αναζητούν τρόπους να εμποδίσουν τις εταιρείες να μεταφέρουν τη λειτουργία ή τα κέρδη τους αλλού. Μία τέτοια αντίδραση στη ραγδαία αύξηση της κινητικότητας των κεφαλαίων είναι η θέσπιση ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος για τις ευρεσιτεχνίες (patent box).

Το καθεστώς αυτό – που αναφέρεται επίσης ως καθεστώς πνευματικής ιδιοκτησίας ή IP – παρέχει φορολογικούς συντελεστές για εισοδήματα που προέρχονται από πνευματική ιδιοκτησία που είναι χαμηλότεροι από τους καθορισμένους συντελεστές για τη φορολόγηση εταιρικού εισοδήματος. Συνήθως αυτό αφορά ευρεσιτεχνίες και δικαιώματα αντιγραφής λογισμικού. Το καθεστώς αυτό είναι ένα φορολογικό κίνητρο που βασίζεται στο εισόδημα και όχι στις δαπάνες: περιορίζει τα οφέλη του σε πετυχημένα εγχειρήματα έρευνας και ανάπτυξης που έχουν παραγάγει

22 PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate – Deductions", Spengel, Schmidt, Heckemeyer, και Nicolay, "Effective Tax Levels Using the Devereux/Griffith Methodology", και OECD, "Tax Policy Reforms 2019," 5 Σεπτεμβρίου 2019, <https://www.oecd.org/tax/tax-policy-reforms-26173433.htm>.

23 Christopher J. Coyne και Lotta Moberg, "The Political Economy of State-Provided Targeted Benefits," *The Review of Austrian Economics* 28:3 (Ιούνιος 2014), 337.

24 Jason J. Fichtner και Jacob M. Feldman, "The Hidden Costs of Tax Compliance," George Mason University, Mercatus Center, 20 Μαΐου 2013, http://mercatus.org/sites/default/files/Fichtner_TaxCompliance_v3.pdf.

δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας αντί να μειώνει το εκ των προτέρων ρίσκο της έρευνας και ανάπτυξης μέσω εκπτώσεων κόστους.

Η πνευματική ιδιοκτησία χαρακτηρίζεται από εξαιρετικά μεγάλη κινητικότητα. Συνεπώς, μία χώρα μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτόν τον χαμηλότερο συντελεστή για να δελεάσει τις εταιρείες να κρατήσουν την πνευματική τους ιδιοκτησία εντός των συνόρων της. Έρευνες καταδεικνύουν ότι τα φορολογικά αυτά καθεστώτα μπορούν να προσελκύσουν νέο εισόδημα που παράγεται από ευρεσιτεχνίες, υπονοώντας έτσι ότι οι επιχειρήσεις μειώνουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις μετακινώντας εισόδημα που σχετίζεται με πνευματικά δικαιώματα. Τα φορολογικά έσοδα όμως είναι πιθανόν να μειωθούν καθώς το αρνητικό αποτέλεσμα στα έσοδα από τον χαμηλότερο συντελεστή φορολόγησης εισοδήματος από ευρεσιτεχνίες μπορεί να ισοσκελιστεί μόνο μερικώς από έσοδα προερχόμενα από εισοδήματα από ευρεσιτεχνίες που προσελκύστηκαν πρόσφατα.²⁵

Τα τελευταία χρόνια, οι κανόνες για την προνομιακή φορολογική αντιμετώπιση των ευρεσιτεχνιών έχουν γίνει πιο αυστηροί σε κάποιες χώρες καθώς έχουν υιοθετηθεί οι απαιτήσεις του ΟΟΣΑ για την αντιμετώπιση των επιβλαβών φορολογικών πρακτικών. Οι χώρες που ακολουθούν τα πρότυπα του ΟΟΣΑ υποχρεώνουν πλέον τις εταιρείες να έχουν ουσιαστική δραστηριότητα έρευνας και ανάπτυξης εντός των συνόρων τους προκειμένου να επωφεληθούν από προνομιακή φορολογική αντιμετώπιση που σχετίζεται με την πνευματική τους ιδιοκτησία.²⁶

Αντί οι χώρες να προσφέρουν προνομιακή φορολογική μεταχείριση στις ευρεσιτεχνίες, θα πρέπει να αναγνωρίσουν ότι το κεφάλαιο συνολικά μεταφέρεται εύκολα και αντιστοίχως να μειώσουν συνολικά τους συντελεστές εταιρικής φορολόγησης. Έτσι θα ενθαρρύνουν επενδύσεις όλων των ειδών, αντί να δίνουν απλώς κίνητρα στις εταιρείες να τοποθετούν τις ευρεσιτεχνίες τους σε μία συγκεκριμένη χώρα.

Δεκαεπτά χώρες του ΟΟΣΑ – το Βέλγιο, η Γαλλία, η Ελβετία, η Ουγγαρία, η Ιρλανδία, το Ισραήλ, η Ιταλία, η Κορέα, η Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Σλοβακία, η Ισπανία, η Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο – έχουν θεσπίσει ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς για τις ευρεσιτεχνίες, με τους συντελεστές και τις απαλλαγές να ποικίλουν μεταξύ των χωρών αυτών.²⁷ Χώρες με τέτοιες ρυθμίσεις βαθμολογούνται χαμηλότερα.

Έρευνα και Ανάπτυξη

Εκεί όπου τα κόστη για Έρευνα και Ανάπτυξη δεν αντιμετωπίζονται πλήρως ως δαπάνες, τα φορολογικά κίνητρα για τέτοιες δαπάνες αντισταθμίζουν εν μέρει το κόστος της επιχειρηματικής επένδυσης. Δυστυχώς, τα φορολογικά κίνητρα για έρευνα και ανάπτυξη σπανίως είναι ουδέτερα – καθώς συνήθως ορίζουν πολύ συγκεκριμένα τις επιλέξιμες δραστηριότητες – και συχνά η υλοποίησή τους είναι πολύπλοκη.

Όπως και με άλλα κίνητρα, έτσι και αυτά που αφορούν την έρευνα και την ανάπτυξη στρεβλώνουν τις επενδυτικές αποφάσεις και οδηγούν σε αναποτελεσματική κατανομή

25 Rachel Griffith, Helen Miller, και Martin O'Connell, "Ownership of Intellectual Property and Corporate Taxation," *Journal of Public Economics* 112 (Απρίλιος 2014): 12–23, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0047272714000103>.

26 OECD, "Action 5: Agreement on Modified Nexus Approach for IP Regimes," 2015, <https://www.oecd.org/ctp/beps-action-5-agreement-on-modified-nexus-approach-for-ip-regimes.pdf>; και OECD, "Harmful Tax Practices – Peer Review Results," Ιούλιος 2019, <http://www.oecd.org/tax/beps/harmful-tax-practices-peer-review-results-on-preferential-regimes.pdf>.

27 OECD, "Intellectual Property Regimes," https://qdd.oecd.org/data/IP_Regimes, και PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate - Tax credits and incentives," <https://taxsummaries.pwc.com/australia/corporate/tax-credits-and-incentives>.

πόρων.²⁸ Επιπλέον, η επιθυμία εξασφάλισης κινήτρων για έρευνα και ανάπτυξη ενθαρρύνει παρασκηνακές πιέσεις οι οποίες καταναλώνουν πόρους από τις επενδύσεις και την παραγωγή. Στην Ιταλία, για παράδειγμα, οι εταιρείες μπορούν να εμπλακούν σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης για κίνητρα όπως ευνοϊκούς δανειακούς όρους και φορολογικές πιστώσεις.²⁹

Τα έσοδα που οι χώρες που δαπανούν για ειδικά φορολογικά κίνητρα θα ήταν αποτελεσματικότερο να τα χρησιμοποιήσουν για να μειώσουν οριζόντια τον συντελεστή εταιρικής φορολόγησης ή για να βελτιώσουν την αντιμετώπιση των επενδύσεων κεφαλαίου.

Ο συντελεστής υπόρρητης φορολογικής επιδότησης των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη που συνέταξε ο ΟΟΣΑ, μετρά την έκταση της φοροαπαλλαγής των δαπανών που αφορούν έρευνα και ανάπτυξη στις επιμέρους χώρες. Οι συντελεστές υπόρρητης φορολογικής επιδότησης υπολογίζονται ως η διαφορά ανάμεσα σε μια μονάδα επένδυσης σε έρευνα και ανάπτυξη και το εισόδημα προ φόρου που απαιτείται για να ισοσκελίσει αυτή τη μονάδα επένδυσης σε μια συνήθη εταιρεία. Με άλλα λόγια, ο συντελεστής αυτός μετρά την έκταση της προνομιακής αντιμετώπισης της έρευνας και της ανάπτυξης στο εκάστοτε φορολογικό σύστημα. Όσο πιο γενναιόδωρες είναι οι σχετικές φορολογικές προβλέψεις, τόσο υψηλότεροι είναι οι συντελεστές υπόρρητης επιδότησης της έρευνας και ανάπτυξης. Ένας μηδενικός

τέτοιος συντελεστής σημαίνει ότι η έρευνα και η ανάπτυξη δεν έχουν προνομιακή φορολογική αντιμετώπιση.

Μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, η Γαλλία έχει τον υψηλότερο συντελεστή υπόρρητης φορολογικής επιδότησης δαπανών έρευνας και ανάπτυξης, στο 0,40. Η Πορτογαλία και η Χιλή παρέχουν τη δεύτερη και την τρίτη πιο γενναιόδωρη φορολογική ανακούφιση, με συντελεστές 0,35 και 0,30 αντιστοίχως.

Από τις χώρες που παρέχουν άξια λόγω φορολογική ανακούφιση, η Ιταλία (0,04), η Σουηδία (0,05) και οι Ηνωμένες Πολιτείες (0,05) είναι οι λιγότερο γενναιόδωρες. Οι συντελεστές υπόρρητης φορολογικής επιδότησης της Δανίας, της Εσθονίας, της Φινλανδίας, της Λετονίας, του Λουξεμβούργου και της Ελβετίας δεν καταδεικνύουν κάποια σημαντική φορολογική ανακούφιση για δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης.³⁰ Η Γερμανία εισήγαγε φορολογική πίστωση για έρευνα και ανάπτυξη το 2020 (δεν καταγράφεται στα δεδομένα).

Οι χώρες που προφέρουν πιο γενναιόδωρα φορολογικά κίνητρα για δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης βαθμολογούνται χαμηλότερα στον Δείκτη.

Πολυπλοκότητα

Η πολυπλοκότητα του φορολογικού κώδικα μπορεί να ποσοτικοποιηθεί μετρώντας την επιβάρυνση των εταιρειών για τη φορολογική τους συμμόρφωση. Αυτές οι επιβαρύνσεις μετριοούνται βάσει του αριθμού των πληρωμών που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για τον φόρο εισοδήματος και άλλους φόρους, καθώς και του χρόνου που απαιτείται για να συμμορφωθούν με τον φόρο εταιρικού εισοδήματος (όπως μετρίεται σε ώρες χρόνου συμμόρφωσης ανά έτος). Η συμμόρφωση με

28 Αυτό δεν υπονοεί ότι οι απαλλαγές για έρευνα και ανάπτυξη δεν πετυχαίνουν τον στόχο της προώθησης της καινοτομίας μέσω δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης, μεταφοράς τεχνολογίας και επιχειρηματικότητας. Βλ. IMF, "Acting Now, Acting Together," Απρίλιος 2016, <https://www.imf.org/en/Publications/FM/Issues/2016/12/31/Acting-Now-Acting-Together>.

Ωστόσο, οι απαλλαγές για έρευνα και ανάπτυξη ωφελούν συγκεκριμένες επιχειρήσεις και τομείς περισσότερο από άλλους, δημιουργώντας στρεβλώσεις στην οικονομία. Βλ. Gary Guenther, "Research Tax Credit: Current Law and Policy Issues for the 114th Congress," Congressional Research Service, 13 Μαρτίου 2015, <https://fas.org/sgp/crs/misc/RL31181.pdf>, και Fulvio Castellacci και Christine Mee Lie, "Do the effects of R&D tax credits vary across industries? A meta-regression analysis," *Research Policy* 44:4 (Μάιος 2015), 819-832, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0048733315000128>.

29 Deloitte, "International Tax- Italy Highlights 2020," <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-italyhighlights-2020.pdf?nc=1>.

30 OECD, "R&D Tax Incentive Indicators: Implied tax subsidy rates on R&D expenditures," <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=RDSUB>. Το μέτρο που χρησιμοποιείται στον Δείκτη είναι ο μέσος υπόρρητος συντελεστής φορολογικής επιδότησης των ζημιολογικών και κερδοφόρων ΜΜΕ και μεγάλων εταιριών.

τον φορολογικό κώδικα καταναλώνει πόρους που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για επενδύσεις και επιχειρηματικές λειτουργίες.

Οι χώρες που απαιτούν μεγαλύτερο αριθμό πληρωμών φόρων και μεγαλύτερες χρονικές περιόδους για τη φορολογική συμμόρφωση βαθμολογούνται χαμηλότερα στον Δείκτη. Τα αποτελέσματα βασίζονται στα δεδομένα της μελέτης “Paying Taxes 2019” της PwC, που αποτελεί μέρος της έκθεσης “Doing Business” της Παγκόσμιας Τράπεζας.³¹

Η χώρα με τον μεγαλύτερο αριθμό απαιτούμενων πληρωμών φόρων είναι η Ιαπωνία με 16. Ακολουθεί η Ιταλία με 13 και η Ελβετία με 12, ενώ το Μεξικό και η Νορβηγία επιβάλλουν τον μικρότερο αριθμό πληρωμών - τέσσερις. Ο μέσος όρος στις χώρες του ΟΟΣΑ είναι οκτώ πληρωμές. Οι ΗΠΑ απαιτούν επτά.³²

Η συμμόρφωση προς τους φόρους εταιρικού εισοδήματος χρειάζεται τον περισσότερο χρόνο στο Ισραήλ - 110 ώρες. Ακολουθεί το Μεξικό με 102 ώρες και οι ΗΠΑ με 87 ώρες. Η φορολογική συμμόρφωση χρειάζεται τον λιγότερο χρόνο στην Εσθονία με πέντε ώρες. Ακολουθεί η Ιρλανδία με 12 ώρες και η Ελβετία με 15. Ο μέσος όρος στις χώρες του ΟΟΣΑ είναι οι 42 ώρες.³³

31 PwC, “Paying Taxes 2020,” <https://www.pwc.com/gx/en/services/tax/publications/paying-taxes-2020.html#tools>.

32 Ομοίως.

33 Ομοίως.

ΦΟΡΟΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Οι φόροι φυσικών προσώπων είναι από τα κυριότερα μέσα είσπραξης εσόδων για τη χρηματοδότηση των κρατών. Οι φόροι φυσικών προσώπων επιβάλλονται στα εισοδήματα ατόμων ή νοικοκυριών (σε μισθούς και, συχνά, σε κεφαλαιακά κέρδη και μερίσματα) για να χρηματοδοτήσουν τη λειτουργία της κεντρικής κυβέρνησης. Οι φόροι αυτοί συνήθως είναι προοδευτικοί, δηλαδή ο συντελεστής φορολόγησης του εισοδήματος ενός ατόμου αυξάνεται καθώς αυξάνεται το εισόδημά του.

Επιπλέον, οι χώρες εισπράττουν φόρους επί των μισθωτών υπηρεσιών – οι οποίοι αναφέρονται και ως εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Αυτοί οι, συνήθως ενιαίου συντελεστή φόροι, επιβάλλονται επί εισοδημάτων από μισθωτή εργασία επιπροσθέτως του γενικού φόρου ατομικών εισοδημάτων που επιβάλλει η εκάστοτε χώρα. Ωστόσο, τα έσοδα από τους φόρους αυτούς συνήθως κατευθύνονται ειδικά σε προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης, όπως τα επιδόματα ανεργίας, τα κρατικά συνταξιοδοτικά προγράμματα και η ασφάλιση υγείας.

Οι φόροι φυσικών προσώπων μπορεί να έχουν ως πλεονέκτημα το ότι είναι από τους πιο διαφανείς φόρους. Οι φορολογούμενοι μαθαίνουν κάποια στιγμή στο πλαίσιο της διαδικασίας το συνολικό ποσό των φόρων που πληρώνουν, κάτι που δεν ισχύει με τους φόρους κατανάλωσης, οι οποίοι εισπράττονται και πληρώνονται από τις επιχειρήσεις, και όπου ένα άτομο μπορεί να μη συνειδητοποιεί το συνολικό βάρος που επωμίζεται.

Οι περισσότερες χώρες φορολογούν τα άτομα επί των εισοδημάτων τους βάσει δύο προσεγγίσεων: Πρώτον, οι χώρες φορολογούν τα έσοδα από εργασία με τους συνήθεις φόρους εισοδήματος και τους φόρους επί της μισθωτής εργασίας (τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης). Η δομή αυτών των φόρων μπορεί να επηρεάσει τις αποφάσεις των ατόμων να εργαστούν, να

αναλάβουν μια πρόσθετη εργασία μερικής απασχόλησης, ή να εργαστεί κάποιο δεύτερο μέλος του νοικοκυριού. Δεύτερον, τα άτομα φορολογούνται ως προς τις αποταμιεύσεις τους μέσω φόρων επί κεφαλαιακών κερδών και μερισμάτων. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτοί οι φόροι αποτελούν ένα δεύτερο στρώμα επιπλέον των φόρων επί των εταιρικών κερδών και μπορούν να επηρεάσουν επί τα χείρω τις αποφάσεις των ατόμων ως προς την αποταμίευση και τις επενδύσεις. Οι υψηλοί φόροι επί των κεφαλαιακών κερδών και των μερισμάτων μπορεί να μειώσουν τις συνολικές αποταμιεύσεις και τις επενδύσεις σε μια χώρα.

Η βαθμολογία μιας χώρας σε ό,τι αφορά τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων καθορίζεται από τρεις υποκατηγορίες: τον συντελεστή και την προοδευτικότητα του φόρου μισθωτών υπηρεσιών, την πολυπλοκότητα του φόρου εισοδήματος, και την έκταση στην οποία ο φόρος εισοδήματος φορολογεί διπλά τα εταιρικά εισοδήματα. Ο Πίνακας 4 παρουσιάζει την κατάταξη και τις βαθμολογίες συνολικά της κατηγορίας Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων καθώς και την κατάταξη και τις βαθμολογίες σε κάθε υποκατηγορία.

Φόροι επί του Συνήθους Εισοδήματος

Οι φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων εισπράττονται επί του εισοδήματος των ατόμων. Για πολλές χώρες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων συνιστά μία από τις σημαντικότερες πηγές εσόδων.³⁴ Χρησιμοποιείται για την είσπραξη εσόδων τόσο για γενικές λειτουργίες του κράτους, όσο και για συγκεκριμένα προγράμματα, όπως η κοινωνική ασφάλιση και η κρατική ασφάλιση υγείας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.

Φόροι Φυσικών Προσώπων

Χώρα	Γενική Κατάταξη	Συνολική Βαθμολογία	Κατάταξη Φόρου Εισοδήματος	Βαθμολογία Φόρου Εισοδήματος	Κατάταξη Πολυπλοκότητας	Βαθμολογία Πολυπλοκότητας	Κατάταξη Κεφαλαιακών Κερδών και Μερισμάτων	Βαθμολογία Κεφαλαιακών Κερδών και Μερισμάτων
Αυστραλία	17	60,5	24	48,7	9	84,7	20	60,7
Αυστρία	29	45,1	34	32,9	19	77,5	26	52,6
Βέλγιο	10	69,9	23	49,0	8	86,0	13	76,6
Γαλλία	36	38,0	33	34,7	26	71,1	33	43,6
Γερμανία	25	51,0	9	64,1	32	55,8	22	54,8
Δανία	35	39,5	20	49,7	14	81,4	35	23,9
Ελβετία	14	65,7	15	55,2	30	62,3	8	84,4
Ελλάδα	8	71,7	31	38,1	6	88,5	5	87,5
Εσθονία	1	100,0	3	86,1	2	98,8	3	87,8
Ηνωμένο Βασίλειο	24	51,2	26	47,5	15	79,7	29	49,0
ΗΠΑ	23	52,4	19	50,7	23	72,8	23	54,4
Ιαπωνία	18	57,8	18	50,9	28	69,9	16	66,7
Ιρλανδία	32	40,6	29	43,5	5	90,5	36	23,4
Ισλανδία	34	39,9	12	60,8	36	26,4	18	63,5
Ισπανία	16	63,4	10	64,0	21	74,4	19	61,5
Ισραήλ	30	42,9	36	26,2	10	83,3	28	49,4
Ιταλία	33	40,6	16	54,7	35	42,9	21	55,6
Καναδάς	27	49,7	25	48,3	11	82,7	34	42,8
Κορέα	22	53,5	30	41,6	26	71,1	17	66,1
Λετονία	5	81,5	6	70,6	20	75,9	3	87,8
Λιθουανία	7	78,7	7	64,8	3	93,0	14	72,5
Λουξεμβούργο	20	56,8	22	49,2	33	48,2	7	85,7
Μεξικό	13	65,8	32	36,2	7	86,5	9	80,0
Νέα Ζηλανδία	4	84,1	14	59,2	17	78,9	1	100,0
Νορβηγία	15	64,6	13	60,4	1	100,0	32	44,3
Ολλανδία	21	53,8	27	46,7	13	81,8	25	52,7
Ουγγαρία	9	70,8	2	89,0	34	46,7	11	77,3
Πολωνία	11	69,5	4	79,4	29	62,6	15	69,4
Πορτογαλία	31	41,3	35	31,5	24	72,2	27	51,6
Σλοβακία	2	94,3	5	76,9	12	82,6	2	99,9
Σλοβενία	12	66,0	17	51,9	24	72,2	10	79,1
Σουηδία	19	57,4	21	49,5	4	92,2	30	47,6
Τουρκία	6	79,5	8	64,2	16	79,2	6	86,7
Τσεχία	3	88,7	1	100,0	22	73,0	11	77,3
Φινλανδία	28	47,9	28	46,6	18	78,3	31	44,9
Χιλή	26	50,1	11	60,9	31	59,4	24	53,0

Οι φόροι που επιβάλλει μια χώρα επί του συνήθους εισοδήματος μετριοούνται βάσει τριών μεταβλητών: του ανώτατου συντελεστή φορολόγησης του συνήθους εισοδήματος, του εισοδηματικού ορίου πέραν του οποίου

ισχύει ο ανώτατος συντελεστής φορολόγησης, και η οικονομική αποτελεσματικότητα της φορολόγησης της εργασίας.

Ανώτατος Οριακός Φορολογικός Συντελεστής Εισοδήματος

Τα περισσότερα συστήματα φορολογίας εισοδήματος έχουν προοδευτική δομή. Αυτό σημαίνει ότι καθώς τα φυσικά πρόσωπα κερδίζουν περισσότερο εισόδημα, μετακινούνται σε κλιμάκια με υψηλότερους φορολογικούς συντελεστές. Ο ανώτατος οριακός φορολογικός συντελεστής είναι ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής επί του εισοδήματος που υπερβαίνει ένα καθορισμένο επίπεδο. Για παράδειγμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν επτά φορολογικά κλιμάκια, με το έβδομο (ανώτατο) κλιμάκιο να φορολογεί κάθε επιπλέον δολάριο εισοδήματος πάνω από τα \$518.400 (τα 622.050 δολάρια για κοινή φορολογική δήλωση συζύγων) με συντελεστή 37%.³⁵ Επιπλέον, τα φυσικά πρόσωπα που εμπίπτουν στο ανώτατο φορολογικό κλιμάκιο πληρώνουν επίσης φόρο μισθωτών υπηρεσιών και τοπικό φόρο εισοδήματος. Όλα αυτά αθροιστικά ανεβάζουν τον συνολικό ανώτατο οριακό συντελεστή στο 46%.³⁶

Τα φυσικά πρόσωπα λαμβάνουν υπόψη τους τον οριακό φορολογικό συντελεστή όταν αποφασίζουν αν θα δουλέψουν μία επιπλέον ώρα. Σε πολλές περιπτώσεις, η απόφαση αφορά το αν θα αναλάβουν μια δεύτερη εργασία μερικής απασχόλησης, ή αν νοικοκυριά με δύο ενήλικες θα έχουν ένα ή δύο άτομα να εισφέρουν εισόδημα. Αν ένα άτομο αντιμετωπίζει την προοπτική ενός οριακού φορολογικού συντελεστή 30% επί των υφιστάμενων εσόδων του, η ανάληψη επιπλέον εργασίας ή μιας ακόμη βάρδιας θα σημαίνει ότι μόνο το 70% αυτών των εσόδων θα φτάσουν στο σπίτι του.

Οι υψηλοί ανώτατοι φορολογικοί συντελεστές κάνουν την επιπλέον δουλειά ακριβότερη,

πράγμα που μειώνει το σχετικό κόστος της μη εργασίας. Έτσι, είναι πιθανότερο να επιλέξει κάποιος τον ελεύθερο χρόνο έναντι της εργασίας, διατηρώντας τις ώρες που ήδη εργάζεται έναντι της επιλογής να αναλάβει εργασία πλήρους απασχόλησης ή μια επιπλέον βάρδια. Όταν οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές αυξάνουν το κόστος της εργασίας, το αποτέλεσμα είναι να μειώνονται οι πραγματικές ώρες εργασίας, εξέλιξη που μειώνει με τη σειρά της την οικονομική παραγωγή.

Χώρες με υψηλούς οριακούς συντελεστές φορολόγησης εισοδήματος βαθμολογούνται χαμηλότερα στον Δείκτη από χώρες με χαμηλούς συντελεστές. Η Σλοβενία έχει τον υψηλότερο συνολικό οριακό συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στο 61,1%. Η Τσεχία έχει τον χαμηλότερο, στο 11%.³⁷

Εισοδηματικό Κατώφλι Εφαρμογής του Ανώτατου Καθορισμένου Φορολογικού Συντελεστή

Το επίπεδο στο οποίο ξεκινά να εφαρμόζεται ο ανώτατος καθορισμένος φόρος προσωπικού εισοδήματος είναι επίσης μία σημαντική παράμετρος. Αν μία χώρα έχει ανώτατο συντελεστή 20%, αλλά σχεδόν όλοι πληρώνουν αυτόν τον συντελεστή επειδή επιβάλλεται σε όλα τα εισοδήματα πάνω από \$10.000, τότε αυτή η χώρα έχει ουσιαστικά έναν ενιαίο φόρο εισοδήματος. Αντίθετα, ένα φορολογικό σύστημα με ανώτατο συντελεστή που επιβάλλεται σε όλα τα εισοδήματα πάνω από \$1.000.000 χρειάζεται έναν πολύ υψηλότερο ανώτατο οριακό φορολογικό συντελεστή για να εισπράξει το ίδιο ποσό εσόδων, επειδή στοχεύει σε έναν μικρό αριθμό φυσικών προσώπων με υψηλό επίπεδο εισοδήματος.

35 Amir El-Sibaie, "2020 Tax Brackets," Tax Foundation, 14 Νοεμβρίου 2019, <https://taxfoundation.org/publications/federal-tax-rates-and-tax-brackets/>.

36 OECD, "OECD Tax Database, Table I.7 - Top statutory personal income tax rates and top marginal tax rates for employees, 2000-2019," τελευταία επικαιροποίηση Απρίλιος 2020, https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=TABLE_I7.

37 Ομοίως. Αυτό μετρά τη συνολική φορολογική επιβάρυνση στο επόμενο δολάριο εισοδήματος ενός φυσικού προσώπου που κερδίζει αρκετά ώστε να φορολογείται με τον ανώτατο οριακό φορολογικό συντελεστή. Αυτοί οι συντελεστές περιλαμβάνουν τις επιπτώσεις των περιφερειακών φόρων εισοδήματος, των φόρων κοινωνικής ασφάλισης και της τυχόν σταδιακής κατάργησης επιδομάτων.

Οι χώρες με ανώτατους συντελεστές που επιβάλλονται σε χαμηλότερα επίπεδα βαθμολογούνται καλύτερα στον Δείκτη. Ο Δείκτης βασίζει τη μέτρησή του στο επίπεδο εισοδήματος όπου ξεκινά ο ανώτατος συντελεστής σε σύγκριση με το μέσο εισόδημα της χώρας. Σύμφωνα με αυτή τη μέτρηση, το Μεξικό επιβάλλει τον ανώτατο συντελεστή στο υψηλότερο επίπεδο εισοδήματος (ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής ατομικού εισοδήματος επιβάλλεται σε εισόδημα 26,6 φορές μεγαλύτερο από το μέσο εισόδημα στο Μεξικό), ενώ η Ουγγαρία εφαρμόζει τον μέγιστο συντελεστή της στο πρώτο δολάριο, με ενιαίο φόρο 33,5%.³⁸

Το Οικονομικό Κόστος της Φορολόγησης της Εργασίας

Όλοι οι φόροι παράγουν κάποια οικονομική ζημιά. Τα φορολογικά συστήματα όμως θα πρέπει να είναι σχεδιασμένα με τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούν αυτές τις ζημιές, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα τις ανάγκες για έσοδα.

Ένας τρόπος να εξετάσουμε την αποτελεσματικότητα της φορολόγησης της εργασίας σε μία χώρα είναι να ελέγξουμε το επίπεδο της φορολόγησής της σε σχέση με τον λόγο της οριακής προς τη μέση φορολογική επιβάρυνση.³⁹ Η οριακή φορολογική επιβάρυνση επηρεάζει την επιλογή να κερδίσει κανείς ένα επιπλέον δολάριο εισοδήματος, ενώ η μέση φορολογική επιβάρυνση μετρά το φορολογικό βάρος στο τρέχον εισοδηματικό

επίπεδο.⁴⁰ Υψηλότερος λόγος σημαίνει ότι καθώς κάποιος κερδίζει περισσότερο εισόδημα, η επίδραση του φορολογικού συστήματος σε αυτές τις αποφάσεις εντείνεται μαζί με τις σχετικές οικονομικές ζημιές. Χαμηλότερος δείκτης σημαίνει ότι ένα άτομο μπορεί να αποφασίσει να εργαστεί περισσότερο χωρίς το φορολογικό σύστημα να αλλάζει τις αποφάσεις του.

Για παράδειγμα, έστω ότι ένα άτομο έχει να αντιμετωπίσει μία μέση φορολογική επιβάρυνση 20% επί των κερδών του και η οριακή του φορολογική επιβάρυνση είναι επίσης 20%. Αυτό το άτομο μπορεί να επιλέξει να εργαστεί περισσότερες ώρες χωρίς να αυξάνεται το φορολογικό βάρος επί της απόφασής του αυτής. Ο λόγος της οριακής φορολογικής επιβάρυνσης προς τη μέση φορολογική επιβάρυνση για αυτό το άτομο είναι 1. Ένα άλλο άτομο όμως που έχει να αντιμετωπίσει μία μέση φορολογική επιβάρυνση 20% επί των κερδών του και μια οριακή φορολογική επιβάρυνση 30%, θα έβλεπε την απόφασή του να εργαστεί περισσότερες ώρες να επηρεάζεται από το φορολογικό σύστημα. Ο λόγος της οριακής φορολογικής επιβάρυνσης προς τη μέση φορολογική επιβάρυνση για αυτό το άτομο είναι 1,5.

Ο Δείκτης βαθμολογεί χειρότερα τις χώρες με υψηλούς λόγους καθώς τα συστήματα αυτά έχουν μεγαλύτερη επίδραση επί των αποφάσεων των εργαζομένων.

Η Ουγγαρία έχει τον χαμηλότερο λόγο, 1, που σημαίνει ότι κάθε επιπλέον δολάριο εισοδήματος έχει την ίδια φορολογική επιβάρυνση με τα τρέχοντα έσοδα. Αυτό συμβαίνει καθώς η Ουγγαρία έχει ενιαίο φορολογικό συντελεστή εισοδήματος και έτσι η οριακή και η μέση φορολογική επιβάρυνση ταυτίζονται. Αντίθετα, στο Ισραήλ,

38 Ομοίως.

39 Το συνολικό οριακό φορολογικό βάρος που επιβιβάζεται ένας εργαζόμενος σε μια χώρα και το συνολικό φορολογικό κόστος εργασίας για τον μέσο εργαζόμενο σε μια χώρα ονομάζονται αντιστοίχως οριακή και μέση φορολογική επιβάρυνση (marginal and average tax wedge). Η φορολογική επιβάρυνση περιλαμβάνει φόρους εισοδήματος και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (τόσο από την πλευρά του εργαζομένου, όσο και από αυτή του εργοδότη). Ο λόγος της οριακής προς τη μέση φορολογική επιβάρυνση υπολογίζεται βάσει των δεδομένων του ΟΟΣΑ για την οριακή και τη μέση συνολική επιβάρυνση σε τέσσερα επίπεδα εισοδήματος για ανύπανδρα άτομα χωρίς εξαρτώμενα οικογενειακά μέλη. Είναι ο μέσος όρος των οριακών συνολικών φορολογικών επιβαρύνσεων στο 67%, το 100%, το 133%, και το 167% των μέσων αποδοχών διά τον μέσο όρο των μέσων συνολικών φορολογικών επιβαρύνσεων στο 67%, το 100%, το 133%, και το 167% των μέσων αποδοχών.

40 Cristina Enache, "A Comparison of the Tax Burden on Labor in the OECD," Tax Foundation, 11 Μαΐου 2020, <https://taxfoundation.org/publications/comparison-tax-burden-labor-oecd/>.

ο αντίστοιχος λόγος είναι 1,68. Ο μέσος όρος στις χώρες του ΟΟΣΑ είναι 1,25.⁴¹

Πολυπλοκότητα

Πέραν του άμεσου κόστους της πληρωμής φόρων εισοδήματος, υπάρχουν και έμμεσα κόστη που σχετίζονται με τη συμμόρφωση στον φορολογικό κώδικα. Αυτά τα κόστη συμμόρφωσης σχετίζονται άμεσα με τον βαθμό πολυπλοκότητας του φορολογικού κώδικα. Όσο πιο πολύπλοκος είναι ένας φορολογικός κώδικας φυσικών προσώπων, τόσο περισσότερος χρόνος και χρήμα απαιτείται ώστε τα φυσικά πρόσωπα και οι επιχειρήσεις να συμμορφωθούν με αυτόν.

Η πολυπλοκότητα μετριέται ως ο αριθμός των ωρών που χρειάζεται μία επιχείρηση για να συμμορφωθεί με τους νόμους φορολόγησης των μισθωτών υπηρεσιών στην εκάστοτε χώρα. Η μέτρηση προέρχεται από τη μελέτη “Doing Business” της PwC και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η Ιταλία έχει τη χειρότερη επίδοση, με χρόνο συμμόρφωσης 169 ώρες και το Λουξεμβούργο την καλύτερη, με 14 ώρες.⁴²

Φόροι επί Κεφαλαιακών Κερδών και Μερισμάτων

Εκτός από το εισόδημα από μισθούς, το σύστημα φορολόγησης φυσικών προσώπων σε πολλές χώρες φορολογεί και το εισόδημα από επενδύσεις, εισπράττοντας φόρους επί του εισοδήματος από κεφαλαιακά κέρδη και μερίσματα.

Κεφαλαιακό κέρδος παράγεται όταν ένα φυσικό πρόσωπο αγοράζει κάποια χρονική στιγμή ένα στοιχείο ενεργητικού (συνήθως

μετοχές εταιρειών) και το πουλάει επικερδώς κάποια άλλη στιγμή. Μέρισμα είναι μια πληρωμή που εισπράττει ένα φυσικό πρόσωπο από τα μετά φόρων κέρδη μιας εταιρείας.

Οι φόροι επί κεφαλαιακών κερδών και ατομικών μερισμάτων είναι μία μορφή διπλής φορολόγησης των εταιρικών κερδών που επιτείνει τη φορολογική επιβάρυνση του κεφαλαίου. Όταν μία επιχείρηση αποκομίζει κέρδος, πρέπει να καταβάλει τον εταιρικό φόρο εισοδήματος. Στη συνέχεια, έχει βασικά δύο επιλογές: Πρώτον, να παρακρατήσει τα μετά φόρων κέρδη, ενισχύοντας έτσι την αξία της επιχείρησης και την τιμή της μετοχής της. Οι μέτοχοι πωλούν έπειτα τις μετοχές και αποκομίζουν κεφαλαιακά κέρδη, εισόδημα για το οποίο υποχρεούνται να πληρώσουν φόρο. Εναλλακτικά, η επιχείρηση μπορεί να διανείμει τα μετά φόρων κέρδη στους μετόχους της με τη μορφή μερισμάτων. Οι μέτοχοι που λαμβάνουν μερίσματα πληρώνουν στη συνέχεια φόρο επί των μερισμάτων αυτών.

Μία εταιρεία που αποκομίζει φορολογητέο κέρδος ενός εκατομμυρίου δολαρίων και καταβάλλει 20% σε φόρους εταιρικού εισοδήματος έχει ως υπόλοιπο 800.000 δολάρια τα οποία μπορεί είτε να τα επανεπενδύσει αυξάνοντας την αξία της μετοχής της, είτε να καταβάλει μέρισμα. Ένας μέτοχος μπορεί να υποχρεωθεί να καταβάλει επιπλέον φόρο 20% επί της αξίας των μετοχών ή του μερίσματος του από την εταιρεία. Ουσιαστικά το σύστημα φορολογεί τα επιχειρηματικά κέρδη με 36%. Ένα άτομο που ελπίζει ότι μια επένδυση θα έχει πραγματική απόδοση 10% μπορεί να δει μια απόδοση μόλις 6,4% μετά τους φόρους.

Κάποιοι φόροι έχουν σχεδιαστεί ώστε να λαμβάνουν υπόψη αυτή την πιθανή διπλή φορολόγηση είτε μέσω πιστώσεων έναντι φόρων επί των κεφαλαιακών κερδών για τους καταβληθέντες εταιρικούς φόρους, είτε με άλλες απαλλαγές. Ένα τέτοιο σύστημα αντανακλά μια συνολική φορολόγηση των εταιρικών κερδών ή αλλιώς μια «εταιρική

41 OECD, “OECD Tax Database, Table I.4. Marginal personal income tax and social security contribution rates on gross labour income,” τελευταία επικαιροποίηση Απρίλιος 2020, https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=TABLE_I4; και “OECD Tax Database, Table I.5. Average personal income tax and social security contribution rates on gross labour income,” τελευταία επικαιροποίηση Απρίλιος 2020, https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=TABLE_I5.

42 PwC and the World Bank Group, “Paying Taxes 2020.”

ενσωμάτωση» (corporate integration).⁴³

Πέρα από τη διπλή φορολόγηση, οι φόροι επί των μερισμάτων και των κεφαλαιακών κερδών μπορούν να αλλάξουν τα κίνητρα των επιχειρήσεων σε ό,τι αφορά την αναζήτηση χρηματοδότησης νέων εγχειρημάτων. Αν μια επιχείρηση μπορεί να χρηματοδοτήσει ένα νέο εγχείρημα είτε πωλώντας νέες μετοχές, είτε επανεπενδύοντας τα κέρδη της, τότε οι φόροι επί των επενδυτών μπορούν να επηρεάσουν το ποια προσέγγιση θα παραγάγει υψηλότερες αποδόσεις μετά φόρων. Η Νορβηγία χρησιμοποιεί μια φοροαπαλλαγή επί των κεφαλαιακών κερδών βάσει του συντελεστή απόδοσης για να καταστήσει ουδέτερη την επιλογή ανάμεσα στην επενδύση των κερδών και την πώληση νέων μετοχών.⁴⁴

Κατά κανόνα, οι υψηλότεροι φόροι επί των μερισμάτων και των κεφαλαιακών κερδών αποθαρρύνουν την αποταμίευση και τις επενδύσεις, περιορίζουν τη δημιουργία κεφαλαίου και επιβραδύνουν την οικονομική ανάπτυξη.⁴⁵

Στον Δείκτη, μία χώρα βαθμολογείται υψηλότερα εάν έχει χαμηλότερους φόρους επί κεφαλαιακών κερδών και μερισμάτων.

Συντελεστές Φορολόγησης Κεφαλαιακών Κερδών

Οι χώρες συνήθως φορολογούν τα κεφαλαιακά κέρδη με μικρότερο συντελεστή απ' ό,τι το σύνηθες εισόδημα, αρκεί να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Για παράδειγμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες φορολογούν τα κεφαλαιακά κέρδη με μειωμένο συντελεστή εάν ο φορολογούμενος είχε στην κατοχή του το εκάστοτε στοιχείο

τουλάχιστον ένα χρόνο πριν το πουλήσει (αυτά ονομάζονται μακροπρόθεσμα κεφαλαιακά κέρδη).⁴⁶ Ο Δείκτης βαθμολογεί τις χώρες με υψηλότερους συντελεστές φορολόγησης των κεφαλαιακών κερδών χειρότερα από εκείνες με χαμηλότερους.

Μερικές χώρες έχουν θεσπίσει επιπλέον προβλέψεις για την άμβλυνση της διπλής φορολόγησης του εισοδήματος από τον φόρο επί των κεφαλαιακών κερδών. Για παράδειγμα, το Ηνωμένο Βασίλειο προβλέπει ετήσια απαλλαγή £12.700 (\$15.300⁴⁷), ενώ ο Καναδάς απαλλάσσει από τη φορολόγηση το μισό εισόδημα που προέρχεται από κεφαλαιακά κέρδη.⁴⁸

Η Δανία έχει τον υψηλότερο συντελεστή φορολόγησης των κεφαλαιακών κερδών στον ΟΟΣΑ, με 42%. Το Βέλγιο, η Κορέα, το Λουξεμβούργο, η Νέα Ζηλανδία, η Σλοβακία, η Σλοβενία, η Ελβετία και η Τουρκία δεν φορολογούν τα κεφαλαιακά κέρδη.⁴⁹

Συντελεστές Φορολόγησης Μερισμάτων

Οι φόροι επί των μερισμάτων μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τη δημιουργία κεφαλαίου σε μία χώρα. Οι υψηλοί συντελεστές φορολόγησης μερισμάτων αυξάνουν το κόστος του κεφαλαίου, πράγμα που αποτρέπει τις επενδύσεις και επιβραδύνει την οικονομική ανάπτυξη.

Ο συντελεστής της εκάστοτε χώρας εκφράζεται ως ο συνολικός ανώτατος φορολογικός συντελεστής επί μερισμάτων φυσικών προσώπων μετά την επίδραση του οποιουδήποτε τυχόν συστήματος τεκμαρτού υπολογισμού ή πίστωσης.

43 Kyle Pomerleau, "Eliminating Double Taxation through Corporate Integration," Tax Foundation, 23 Φεβρουαρίου 2015, <https://taxfoundation.org/eliminating-double-taxation-through-corporate-integration/>.

44 Jan Södersten, "Why the Norwegian Shareholder Income Tax is Neutral," *International Tax and Public Finance*, 26 Απριλίου 2019, <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s10797-019-09544-x.pdf>.

45 Kyle Pomerleau, "The Tax Burden on Personal Dividend Income across the OECD 2015," Tax Foundation, 25 Ιουνίου 2015, <https://taxfoundation.org/tax-burden-personal-dividend-income-across-oecd-2015/>.

46 York, "An Overview of Capital Gains Taxes."

47 Χρησιμοποιήθηκε η μέση συναλλαγματική ισοτιμία GBP-USD για το 2019. Βλ. IRS, "Yearly Average Currency Exchange Rates," <https://www.irs.gov/individuals/international-taxpayers/yearly-average-currency-exchange-rates>.

48 Deloitte, "Tax Guides and Highlights."

49 EY, "Worldwide Personal Tax and Immigration Guide 2019-20," https://www.ey.com/en_gl/tax-guides/worldwide-personal-tax-and-immigration-guide-2019-20. Περιλαμβάνει τυχόν προσαυξήσεις φόρου.

Οι χώρες με χαμηλότερους συνολικούς φορολογικούς συντελεστές επί των μερισμάτων βαθμολογούνται καλύτερα στον Δείκτη, λόγω των συνεπειών που έχει ο φόρος αυτός στο κόστος της επένδυσης (δηλαδή στο κόστος του κεφαλαίου) καθώς και λόγω της πιο ουδέτερης αντιμετώπισης της αποταμίευσης έναντι της κατανάλωσης. Η Ιρλανδία έχει τον υψηλότερο φορολογικό συντελεστή επί μερισμάτων στον ΟΟΣΑ με 51%. Η Εσθονία και η Λετονία έχουν μηδενικούς φορολογικούς συντελεστές επί μερισμάτων λόγω του συστήματος εταιρικής φορολόγησης βάσει των ταμειακών ροών, ενώ ο μέσος όρος στον ΟΟΣΑ είναι 24%.⁵⁰

---

50 OECD, "OECD Tax Database, Table II.4 - Overall statutory tax rates on dividend income," τελευταία επικαιροποίηση Απρίλιος 2020, https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=TABLE_I14.

ΦΟΡΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

Οι φόροι κατανάλωσης αφορούν τις αγορές αγαθών και υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα. Στον ΟΟΣΑ και στο μεγαλύτερο μέρος του κόσμου, ο πιο συχνός γενικός φόρος κατανάλωσης είναι ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).⁵¹ Οι περισσότεροι γενικοί φόροι κατανάλωσης είτε δεν φορολογούν τις ενδιάμεσες επιχειρηματικές εισροές, είτε προβλέπουν πιστώσεις για φόρους που ήδη καταβλήθηκαν επί αυτών. Αποτελούν έτσι έναν από τους πιο οικονομικά αποδοτικούς τρόπους είσπραξης φορολογικών εσόδων.

Ωστόσο, πολλές χώρες δεν ορίζουν αποτελεσματικά τη φορολογική τους βάση. Οι περισσότερες χώρες προβλέπουν μειωμένους συντελεστές ή εξαιρούν συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες από τον ΦΠΑ, πράγμα που τις υποχρεώνει να επιβάλλουν κατά τα άλλα υψηλότερους συντελεστές για να έχουν επαρκή έσοδα. Επίσης, μερικές χώρες δεν εξαιρούν αποτελεσματικά τις επιχειρηματικές εισροές. Για παράδειγμα, κάποιες πολιτείες των ΗΠΑ συχνά επιβάλλουν φόρο επί των πωλήσεων μηχανημάτων και εξοπλισμού.⁵²

Η βαθμολογία μίας χώρας σε ό,τι αφορά τον φόρο κατανάλωσης χωρίζεται σε τρεις υποκατηγορίες: Τον φορολογικό συντελεστή, τη φορολογική βάση, και την πολυπλοκότητα. Ο Πίνακας 5 παρουσιάζει την κατάταξη και τις βαθμολογίες στην κατηγορία των Φόρων Κατανάλωσης.

Συντελεστής Φόρου Κατανάλωσης

Εάν ο ΦΠΑ και ο φόρος επί των λιανικών

πωλήσεων έχουν τον ίδιο συντελεστή και είναι σωστά δομημένοι, θα αποδώσουν περίπου το ίδιο ποσό εσόδων ο καθένας. Ίδανικά, ο ΦΠΑ και ο φόρος επί των πωλήσεων πρέπει να εισπράττονται με τον συνήθη συντελεστή για όλη την τελική κατανάλωση (αν και εφαρμόζονται με λίγο διαφορετικούς τρόπους). Με μια επαρκώς ευρεία φορολογική βάση κατανάλωσης, ο συντελεστής του φόρου μπορεί να είναι σχετικά χαμηλός. Ένας ΦΠΑ ή φόρος επί των λιανικών πωλήσεων με χαμηλό συντελεστή και ουδέτερη δομή περιορίζει τις οικονομικές στρεβλώσεις, ενώ παράλληλα αποφέρει επαρκή έσοδα.

Ωστόσο, πολλές χώρες έχουν φόρους κατανάλωσης που εξαιρούν συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες από τον ΦΠΑ ή τα φορολογούν με μειωμένους συντελεστές, απαιτώντας έτσι υψηλότερους φορολογικούς συντελεστές για την είσπραξη επαρκών εσόδων. Χωρίς ουδέτερη δομή, οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές δημιουργούν οικονομικές στρεβλώσεις αποθαρρύνοντας την αγορά των αγαθών και των υπηρεσιών με υψηλή φορολόγηση και στρέφοντας τον καταναλωτή σε μη φορολογούμενα ή χαμηλά φορολογούμενα αγαθά και υπηρεσίες ή και σε αγαθά και υπηρεσίες που παράγει ο ίδιος.

Οι χώρες με χαμηλότερους συντελεστές φόρων κατανάλωσης βαθμολογούνται καλύτερα στον Δείκτη από εκείνες με υψηλότερους, καθώς οι χαμηλότεροι συντελεστές αποθαρρύνουν λιγότερο την οικονομική δραστηριότητα και επιτρέπουν μεγαλύτερη μελλοντική κατανάλωση και επενδύσεις.

Ο μέσος γενικός συντελεστής φόρου κατανάλωσης στον ΟΟΣΑ είναι 19,2%. Η Ουγγαρία έχει τον υψηλότερο φορολογικό συντελεστή στο 27%, ενώ οι Ηνωμένες

51 Υπάρχουν και άλλα είδη φόρου κατανάλωσης όπως οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης (excise taxes). Παρ' όλα αυτά, αυτοί οι φόροι έχουν κατά κανόνα μικρή βάση, καθώς εισπράττονται επί συγκεκριμένων αγαθών, υπηρεσιών και δραστηριοτήτων, και όχι επί της συνολικής τελικής κατανάλωσης. Ο Δείκτης εξετάζει μόνο τους φόρους γενικής κατανάλωσης (ΦΠΑ και φόρο πωλήσεων λιανικής).

52 Jared Walczak, 2020 *State Business Tax Climate Index*, Tax Foundation, 22 Οκτωβρίου 2019, <https://taxfoundation.org/publications/state-business-tax-climate-index/>.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.

Φόροι Κατανάλωσης

Χώρα	Γενική Κατάταξη	Συνολική βαθμολογία	Κατάταξη Φορολογικού Συντελεστή	Βαθμολογία Φορολογικού Συντελεστή	Κατάταξη Φορολογικής Βάσης	Βαθμολογία Φορολογικής Βάσης	Κατάταξη Πολυπλοκότητας	Βαθμολογία Πολυπλοκότητας
Αυστραλία	7	83,0	3	89,5	27	50,7	22	78,9
Αυστρία	13	74,2	14	49,1	15	62,9	14	86,4
Βέλγιο	28	60,2	19	45,0	22	55,6	28	66,3
Γαλλία	21	65,5	14	49,1	33	34,6	11	88,4
Γερμανία	12	74,7	12	53,1	12	65,4	19	82,4
Δανία	17	69,5	33	28,8	4	77,2	16	83,9
Ελβετία	1	100,0	2	98,8	19	58,9	1	100,0
Ελλάδα	31	56,6	30	32,9	23	55,4	26	69,3
Εσθονία	9	80,9	14	49,1	10	67,5	2	97,0
Ηνωμένες Πολιτείες	5	92,5	1	100,0	25	53,5	12	87,4
Ηνωμένο Βασίλειο	22	63,6	14	49,1	36	25,0	7	91,5
Ιαπωνία	4	92,9	3	89,5	20	58,0	4	94,0
Ιρλανδία	24	61,9	27	36,9	32	37,3	9	89,4
Ισλανδία	19	67,3	30	32,9	11	66,1	16	83,9
Ισπανία	11	74,9	19	45,0	13	63,6	8	90,9
Ισραήλ	10	75,1	9	61,2	8	71,9	24	71,8
Ιταλία	29	59,9	25	41,0	35	27,4	10	88,9
Καναδάς	8	82,0	6	79,8	17	59,4	22	78,9
Κορέα	2	98,5	3	89,5	7	73,8	3	94,5
Λετονία	26	60,6	19	45,0	28	50,5	25	70,8
Λιθουανία	23	62,4	19	45,0	31	39,3	19	82,4
Λουξεμβούργο	3	93,2	9	61,2	2	94,6	5	93,0
Μεξικό	25	61,6	8	65,2	26	53,5	33	53,7
Νέα Ζηλανδία	6	92,3	7	69,3	1	100,0	21	80,4
Νορβηγία	18	68,5	33	28,8	6	74,2	16	83,9
Ολλανδία	15	72,7	19	45,0	16	62,7	13	86,9
Ουγγαρία	35	45,6	36	20,8	21	57,5	32	55,7
Πολωνία	36	25,7	27	36,9	34	34,6	36	17,5
Πορτογαλία	32	55,8	27	36,9	14	63,5	31	58,8
Σλοβακία	33	54,0	14	49,1	30	39,4	30	61,8
Σλοβενία	30	58,1	25	41,0	29	50,3	26	69,3
Σουηδία	16	69,9	33	28,8	5	75,4	15	85,9
Τουρκία	20	66,3	11	57,1	18	59,0	28	66,3
Τσεχία	34	52,8	19	45,0	24	53,6	34	52,7
Φινλανδία	14	73,0	30	32,9	9	71,2	6	92,0
Χιλή	27	60,4	12	53,1	3	81,3	35	41,9

Πολιτείες τον χαμηλότερο στο 7,4%.⁵³

Φορολογική Βάση Κατανάλωσης

Ιδανικά, ο ΦΠΑ ή ο φόρος επί των πωλήσεων πρέπει να εισπράττεται με ενιαίο συντελεστή σε όλη την τελική κατανάλωση. Με άλλα λόγια, οι εισπράξεις της κυβέρνησης πρέπει να είναι ίσες με το ποσό της τελικής κατανάλωσης στην οικονομία επί τον συντελεστή του φόρου πωλήσεων ή του ΦΠΑ. Ωστόσο, η φορολογική βάση πολλών χωρών απέχει από αυτό το ιδανικό. Πολλές χώρες εξαιρούν συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες από τον ΦΠΑ ή τα φορολογούν με μειωμένο συντελεστή, οδηγώντας στην επιβολή υψηλότερου συντελεστή από αυτόν που θα ήταν ειδικά απαραιτήτος, είτε επιβάλλουν τον φόρο αυτό σε επιχειρηματικές εισροές, αυξάνοντας το κόστος του κεφαλαίου.

Όριο Απαλλαγής από ΦΠΑ/Φόρο Πωλήσεων

Οι περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ θέτουν κατώτατα όρια για τον ΦΠΑ ή τον φόρο πωλήσεων. Αν μια επιχείρηση είναι κάτω από ένα ορισμένο ετήσιο κατώφλι εσόδων, δεν απαιτείται η συμμετοχή της στο σύστημα του ΦΠΑ. Αυτό σημαίνει ότι οι μικρές επιχειρήσεις – σε αντίθεση με τις επιχειρήσεις που υπερβαίνουν αυτό το όριο – δεν εισπράττουν ΦΠΑ επί των αγαθών και υπηρεσιών που πωλούν σε καταναλωτές, αλλά και δεν μπορούν να εισπράξουν επιστροφή ΦΠΑ που καταβλήθηκε για επιχειρηματικές εισροές.⁵⁴ Μολονότι η εξαίρεση πολύ μικρών επιχειρήσεων εξοικονομεί διοικητικά κόστη και

κόστη συμμόρφωσης, τυχόν αχρείαστα υψηλά κατώτατα όρια δημιουργούν στρεβλώσεις ευνοώντας τις μικρότερες επιχειρήσεις εις βάρος των μεγαλύτερων.

Οι χώρες με χαμηλότερα όρια απαλλαγής βαθμολογούνται υψηλότερα. Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει τη χειρότερη σχετική επίδοση, με όριο απαλλαγής από τον ΦΠΑ τα \$123.367.⁵⁵ Με την καλύτερη επίδοση βαθμολογούνται οι πέντε χώρες που δεν έχουν γενικά όρια απαλλαγής από τον ΦΠΑ/φόρο πωλήσεων (η Χιλή, το Μεξικό, η Ισπανία, η Τουρκία και οι Ηνωμένες Πολιτείες). Ο μέσος όρος μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ που έχουν όριο απαλλαγής ΦΠΑ είναι περίπου \$55.600.⁵⁶

Φορολογική Βάση Κατανάλωσης ως Ποσοστό της Συνολικής Κατανάλωσης

Ένας τρόπος μέτρησης της φορολογικής βάσης του ΦΠΑ μιας χώρας είναι ο λόγος εσόδων από τον ΦΠΑ. Αυτός ο λόγος εκφράζει τη διαφορά ανάμεσα στα όντως εισπραχθέντα έσοδα από ΦΠΑ και τα έσοδα από ΦΠΑ που θα μπορούσαν να εισπραχθούν αν ο γενικός συντελεστής εφαρμοζόταν σε όλη την τελική κατανάλωση. Η διαφορά ανάμεσα στα πραγματικά και τα δυνητικά έσοδα από τον ΦΠΑ οφείλεται 1) σε επιλογές πολιτικής για την απαλλαγή συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών από τον ΦΠΑ ή για τη φορολόγησή τους με μειωμένους συντελεστές και 2) σε έλλειμμα συμμόρφωσης προς τον ΦΠΑ.⁵⁷

Για παράδειγμα, αν η τελική κατανάλωση μίας χώρας είναι \$100 και η χώρα επιβάλλει ΦΠΑ 10% σε όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες, τότε η καθαρή βάση θα απέφερε έσοδα \$10. Είσπραξη κάτω από \$10 αντανakλά είτε έναν μεγάλο αριθμό εξαιρέσεων και την ύπαρξη μειωμένων συντελεστών στον φορολογικό

53 PwC, "Quick Charts: Value-added tax (VAT) rates," <https://taxsummaries.pwc.com/quick-charts/value-added-tax-vat-rates>. Ο συντελεστής του φόρου πωλήσεων στις ΗΠΑ είναι ο μέσος όρος όλων των επιμέρους πολιτειακών φόρων πωλήσεων (σταθμισμένων βάσει του πληθυσμού). Βλ. Janelle Cammenga, "State and Local Sales Tax Rates, 2020," Tax Foundation, 15 Ιανουαρίου 15, 2020, <https://taxfoundation.org/2020-sales-taxes/>. Ο καναδικός συντελεστής του φόρου κατανάλωσης είναι ο μέσος όρος όλων των επιμέρους επαρχιακών φορολογικών συντελεστών στον Καναδά (σταθμισμένων βάσει του πληθυσμού). Βλ. Retail Council of Canada, "Sales Tax Rates by Province," <https://www.retailcouncil.org/resources/quick-facts/sales-tax-rates-by-province/>.

54 Τα όρια απαλλαγής από ΦΠΑ που καταγράφονται στον Δείκτη αφορούν γενικώς εγχώριες επιχειρήσεις. Μη εγχώριες επιχειρήσεις μπορεί να έχουν διαφορετικά όρια.

55 Σε δολάρια ΗΠΑ (ισοδύναμη αγοραστικής αξίας, PPP).

56 Avalara, "EU VAT registration thresholds 2020," <https://www.avalara.com/vatlive/en/eu-vat-rules/eu-vat-number-registration/vat-registration-threshold.html>; European Commission, "Taxes in Europe Database," https://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/splSearchForm.html; και EY, "Worldwide VAT, GST and Sales Tax Guide 2020," 24 Απριλίου 2020, https://www.ey.com/en_gl/tax-guides/worldwide-vat-gst-and-sales-tax-guide-2020.

57 Η ίδια προσέγγιση μπορεί να εφαρμοστεί και στους φόρους πωλήσεων λιανικής.

κώδικα, είτε χαμηλά επίπεδα συμμόρφωσης (ή και τα δύο). Η βάση υπολογίζεται ως ο λόγος των εισπράξεων από την καθαρή βάση προς τις πραγματικές εισπράξεις. Χώρες με λόγους φορολογικής βάσης κοντά στο 1 - το οποίο υποδηλώνει μια καθαρή φορολογική βάση - βαθμολογούνται υψηλότερα.

Με αυτόν τον υπολογισμό, καμία χώρα δεν έχει τέλεια φορολογική βάση ΦΠΑ ή φόρου πωλήσεων. Η Νέα Ζηλανδία και το Λουξεμβούργο έχουν τις καλύτερες επιδόσεις, με λόγους 0,99 και 0,91 αντίστοιχα. Το Μεξικό έχει τη χειρότερη επίδοση με λόγο 0,34. Ο μέσος λόγος φορολογικής βάσης στον ΟΟΣΑ είναι 0,56.⁵⁸

Πολυπλοκότητα

Αν και οι φόροι κατανάλωσης είναι κατά κανόνα πιο ουδέτεροι από άλλους φόρους, μπορεί να είναι πολύπλοκοι στην εφαρμογή τους. Ένας πολύπλοκος ΦΠΑ ή φόρος πωλήσεων μπορεί να δημιουργήσει σημαντικά κόστη συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις. Αυτά προστίθενται στο συνολικό κόστος της πληρωμής των φόρων, ανακατανέμοντας έτσι πόρους από παραγωγικές διαδικασίες προς τη συμμόρφωση με τους φορολογικούς κανονισμούς. Η πολυπλοκότητα του φόρου κατανάλωσης μίας χώρας μετριέται με τον αριθμό των ωρών που ξοδεύει κάθε χρόνο μία επιχείρηση για να συμμορφωθεί με τους φορολογικούς κανόνες, όπως αυτοί καταγράφονται στο μελέτη “Paying Taxes 2019” της PwC, που αποτελεί μέρος της έκθεσης “Doing Business” της Παγκόσμιας Τράπεζας.⁵⁹

Οι χώρες βαθμολογούνται υψηλότερα αν η συμμόρφωση με τους φόρους κατανάλωσης που επιβάλλουν απαιτεί λιγότερες ώρες. Η Πολωνία έχει τη χειρότερη επίδοση με χρόνο ετήσιας συμμόρφωσης τις 172 ώρες. Η Ελβετία έχει την καλύτερη βαθμολογία καθώς η συμμόρφωση με τον φόρο κατανάλωσης απαιτεί μόνο οκτώ ώρες τον χρόνο. Ο μέσος όρος ωρών συμμόρφωσης στον ΟΟΣΑ είναι οι 53,5 ώρες.⁶⁰

58 Για τα έτη έως και το 2016, η πηγή για τον Λόγο Εσόδων από ΦΠΑ (ΛΕΦ) είναι η OECD, “Consumption Tax Trends 2018,” 5 Δεκεμβρίου 2018, https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/consumption-tax-trends-2018_ctt-2018-en#page92. Για τα έτη 2017 and 2018, ο Λόγος Εσόδων από ΦΠΑ υπολογίστηκε βάσει του ακόλουθου τύπου σύμφωνα με τους υπολογισμούς του ΟΟΣΑ ΛΕΦ = Έσοδα από ΦΠΑ / [(Κατανάλωση - Έσοδα από ΦΠΑ) x βασικός συντελεστής ΦΠΑ]. Ο συντελεστής εσόδων από τον φόρο πωλήσεων (ΣΕΠΦ) στις ΗΠΑ υπολογίστηκε βάσει του ακόλουθου τύπου: ΣΕΦΠ(ΗΠΑ) = Έσοδα από φόρους πωλήσεων / [(Κατανάλωση - Έσοδα από φόρους πωλήσεων) x Μέσος συντελεστής φόρου πωλήσεων σταθμισμένος προς τον πληθυσμό].

59 PwC and the World Bank Group, “Paying Taxes 2020.”

60 Ομοίως

ΦΟΡΟΙ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Οι φόροι ιδιοκτησίας είναι εισφορές που επιβάλλει το κράτος επί των περιουσιακών στοιχείων ενός φυσικού προσώπου ή μίας επιχείρησης. Οι μέθοδοι και τα επιμέρους χρονικά διαστήματα είσπραξης ποικίλουν έντονα μεταξύ των διάφορων ειδών φόρων ιδιοκτησίας. Για παράδειγμα, ο φόρος περιουσίας θανόντος (estate tax) και ο φόρος κληρονομιάς είναι πληρωτέοι με τον θάνατο ενός φυσικού προσώπου και τη μεταβίβαση της περιουσίας του σε κάποιον κληρονόμο αντίστοιχα. Οι φόροι ακίνητης περιουσίας από την άλλη πλευρά, πληρώνονται ανά καθορισμένα χρονικά διαστήματα – συχνά ετήσια – επί της αξίας της φορολογητέας ακίνητης περιουσίας, όπως οικοπέδων και σπιτιών.

Πολλοί φόροι ιδιοκτησίας είναι έντονα στρεβλωτικοί και προσθέτουν σημαντική πολυπλοκότητα στη ζωή ενός φορολογούμενου ή μιας επιχείρησης. Οι φόροι περιουσίας θανόντος και κληρονομιάς δημιουργούν αντικίνητρα εναντίον της επιπλέον εργασίας και της αποταμίευσης, ζημιώνοντας έτσι την παραγωγικότητα. Οι φόροι επί των χρηματοοικονομικών συναλλαγών αυξάνουν το κόστος του κεφαλαίου, περιορίζοντας τη ροή του επενδυτικού κεφαλαίου προς τις πιο αποδοτικές χρήσεις του.⁶¹ Η φορολόγηση του πλούτου περιορίζει το διαθέσιμο κεφάλαιο στην οικονομία, ζημιώνοντας έτσι τη μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη και την καινοτομία.⁶²

Η σωστή φορολογική πολιτική ελαχιστοποιεί τις οικονομικές στρεβλώσεις. Με την εξαίρεση των φόρων επί της γης, οι περισσότεροι φόροι ιδιοκτησίας αυξάνουν τις οικονομικές

στρεβλώσεις και επιφέρουν μακροπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις στην εκάστοτε οικονομία και την παραγωγικότητά της.

Ο Πίνακας 6 παρουσιάζει την κατάταξη και τη βαθμολογία της κατηγορίας των Φόρων Ιδιοκτησίας και των υποκατηγοριών της: φόροι ακίνητης περιουσίας, φόροι πλούτου και περιουσίας θανόντος, και φόροι κεφαλαίων και συναλλαγών.

Φόροι Ακίνητης Περιουσίας

Οι φόροι ακίνητης περιουσίας εισπράττονται σε επαναλαμβανόμενη βάση επί φορολογητέας περιουσίας, όπως είναι η ακίνητη περιουσία ιδιωτικής χρήσης ή χρήσης ως επιχειρηματικού κεφαλαίου. Για παράδειγμα, στις περισσότερες πολιτείες και τους δήμους των Ηνωμένων Πολιτειών, οι επιχειρήσεις και τα φυσικά πρόσωπα πληρώνουν φόρο βάσει της αξίας της ακίνητης περιουσίας τους.

Δομή των Φόρων Ιδιοκτησίας

Αν και οι φόροι ακίνητης περιουσίας είναι γενικά ένας αποδοτικός τρόπος είσπραξης εσόδων, μερικοί τέτοιοι φόροι μπορεί να μετατραπούν σε άμεσους φόρους επί του κεφαλαίου. Αυτό συμβαίνει όταν ένας φόρος δεν επιβάλλεται απλώς επί της αξίας της γης, αλλά και επί των κτιρίων και των κατασκευών πάνω σε αυτή. Αυτό αυξάνει το κόστος του κεφαλαίου, αποθαρρύνει τη δημιουργία κεφαλαίου (όπως με τις οικοδομικές κατασκευές) και μπορεί να επιδράσει αρνητικά στις αποφάσεις για τη χωρική εγκατάσταση μιας επιχείρησης.

Όταν μια επιχείρηση θέλει να βελτιώσει την έγγεια ιδιοκτησία της μέσω ανακαινίσεων ή της επέκτασης ενός εργοστασίου, ένας φόρος

61 Colin Miller και Anna Tyger, "The Impact of a Financial Transaction Tax," Tax Foundation, 23 Ιανουαρίου 2020, <https://taxfoundation.org/financial-transaction-tax/>.

62 Huaqun Li και Karl Smith, "Analysis of Sen. Warren and Sen. Sanders' Wealth Tax Plans," Tax Foundation, 27 Ιανουαρίου 2020, <https://taxfoundation.org/wealth-tax/>.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.

Φόροι Ιδιοκτησίας

Χώρα	Γενική Κατάταξη	Συνολική Βαθμολογία	Κατάταξη Φόρου Ακίνητης Περιουσίας	Βαθμολογία Φόρου Ακίνητης Περιουσίας	Κατάταξη Φόρων Πλούτου / Περιουσίας Θανόντος	Βαθμολογία Φόρων Πλούτου/ Περιουσίας Θανόντος	Κατάταξη Φόρων Κεφαλαίου/ Συναλλαγών	Βαθμολογία Φόρων Κεφαλαίου/ Συναλλαγών
Αυστραλία	3	84,3	3	77,8	1	100,0	7	79,8
Αυστρία	13	69,1	24	52,7	1	100,0	16	64,7
Βέλγιο	20	61,9	20	64,7	10	68,8	23	63,0
Γαλλία	29	49,4	28	46,1	10	68,8	28	47,9
Γερμανία	11	71,2	9	73,8	10	68,8	7	79,8
Δανία	15	65,9	21	60,4	10	68,8	7	79,8
Ελβετία	34	40,9	4	77,1	33	28,4	35	30,5
Ελλάδα	32	46,4	36	26,2	10	68,8	26	62,4
Εσθονία	1	100,0	1	100,0	1	100,0	1	100,0
Ηνωμένες Πολιτείες	28	51,1	33	36,2	10	68,8	16	64,7
Ηνωμένο Βασίλειο	33	42,1	34	28,0	10	68,8	28	47,9
Ιαπωνία	26	53,7	22	57,7	10	68,8	30	47,3
Ιρλανδία	17	63,8	15	69,5	10	68,8	23	63,0
Ισλανδία	25	54,7	35	28,0	10	68,8	4	84,9
Ισπανία	35	37,6	30	41,3	33	28,4	26	62,4
Ισραήλ	10	72,0	27	47,0	1	100,0	7	79,8
Ιταλία	36	31,2	31	39,8	33	28,4	32	45,7
Καναδάς	22	57,7	32	38,8	1	100,0	30	47,3
Κορέα	30	48,2	29	45,1	10	68,8	32	45,7
Λετονία	6	80,5	16	68,3	1	100,0	7	79,8
Λιθουανία	7	78,1	8	73,8	10	68,8	1	100,0
Λουξεμβούργο	14	67,7	2	77,9	10	68,8	16	64,7
Μεξικό	8	72,4	5	76,8	10	68,8	7	79,8
Νέα Ζηλανδία	2	88,2	12	70,2	1	100,0	1	100,0
Νορβηγία	19	62,5	11	73,2	32	59,6	16	64,7
Ολλανδία	27	53,0	19	65,2	33	28,4	7	79,8
Ουγγαρία	24	55,6	26	47,4	10	68,8	16	64,7
Πολωνία	31	47,0	23	55,2	10	68,8	35	30,5
Πορτογαλία	18	63,7	18	67,8	10	68,8	16	64,7
Σλοβακία	4	84,3	10	73,5	1	100,0	4	84,9
Σλοβενία	23	55,9	25	48,3	10	68,8	16	64,7
Σουηδία	5	81,2	13	70,0	1	100,0	7	79,8
Τουρκία	21	60,4	7	75,7	10	68,8	32	45,7
Τσεχία	9	72,4	6	76,8	10	68,8	7	79,8
Φινλανδία	16	63,8	14	69,5	10	68,8	23	63,0
Χιλή	12	70,6	17	67,9	10	68,8	4	84,9

ιδιοκτησίας που επιβάλλεται τόσο επί της γης, όσο και επί αυτών των βελτιώσεων αυξάνει άμεσα το κόστος των βελτιώσεων αυτών. Ένας φόρος όμως που επιβάλλεται μόνο επί της

αξίας της γης δεν δημιουργεί αντικίνητρα για την βελτίωση της έγγειας ιδιοκτησίας.

Οι χώρες που φορολογούν την αξία τόσο του

κεφαλαίου, όσο και της γης βαθμολογούνται χαμηλότερα στον Δείκτη. Μερικές χώρες αμβλύνουν αυτή την αντιμετώπιση προβλέποντας εκπτώσεις επί των καταβληθέντων φόρων ιδιοκτησίας έναντι του φορολογητέου εταιρικού εισοδήματος. Αυτές οι χώρες βαθμολογούνται λίγο υψηλότερα. Την υψηλότερη δυνατή βαθμολογία λαμβάνουν οι χώρες που είτε δεν επιβάλλουν φόρο ιδιοκτησίας, είτε επιβάλλουν μόνο φόρο επί της αξίας της γης.

Όλες οι χώρες του ΟΟΣΑ εκτός από την Αυστραλία, την Εσθονία και τη Νέα Ζηλανδία επιβάλλουν φόρο ιδιοκτησίας σε όλο το κεφάλαιο (γη και κτίρια / υποδομές). Οι τρεις αυτές χώρες φορολογούν μόνο την αξία της γης, εξαιρώντας την αξία τυχόν κτιρίων ή υποδομών πάνω σε αυτή.⁶³ Από τις 33 χώρες του ΟΟΣΑ με φόρους στην ακίνητη περιουσία, οι 25 επιτρέπουν έκπτωση φόρου έναντι του φορολογητέου εταιρικού εισοδήματος.⁶⁴

Εισπράξεις Φόρων Ακίνητης Περιουσίας

Οι εισπράξεις φόρων ακίνητης περιουσίας μετρούν τα φορολογικά έσοδα ως ποσοστό του ιδιωτικού κεφαλαιακού αποθέματος της εκάστοτε χώρας. Οι υψηλότερες φορολογικές επιβαρύνσεις, ειδικά όταν επιβάλλονται επί του κεφαλαίου, τείνουν να επιβραδύνουν τις επενδύσεις, πράγμα που ζημιώνει την παραγωγικότητα και την οικονομική ανάπτυξη.

Χώρες με υψηλό επίπεδο εισπράξεων ως ποσοστό του κεφαλαιακού τους αποθέματος επιβαρύνουν περισσότερο τους φορολογούμενους και βαθμολογούνται χαμηλότερα στον Δείκτη. Εννέα χώρες του ΟΟΣΑ έχουν εισπράξεις φόρων ιδιοκτησίας μεγαλύτερες από το 1% του ιδιωτικού κεφαλαιακού αποθέματος. Επικεφαλής αυτής

της ομάδας είναι το Ηνωμένο Βασίλειο (1,93%), οι Ηνωμένες Πολιτείες (1,62%), και ο Καναδάς (1,52%) Η Αυστρία, η Τσεχία, το Λουξεμβούργο, το Μεξικό και η Ελβετία έχουν φορολογική επιβάρυνση από το φόρο ακίνητης περιουσίας περίπου στο 0,1% του ιδιωτικού τους κεφαλαιακού αποθέματος.⁶⁵

Φόροι Πλούτου και Περιουσίας Θανάτου

Πολλές χώρες επιβάλλουν επίσης φόρους επί του πλούτου ενός φυσικού προσώπου. Οι φόροι αυτοί μπορεί να έχουν τη μορφή φόρων περιουσίας θανάτου (estate taxes) ή κληρονομιάς (inheritance taxes) που εισπράττονται είτε επί της περιουσίας ενός φυσικού προσώπου μετά θάνατον, είτε με τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων από τον θανόντα στους κληρονόμους του αντίστοιχα. Οι φόροι αυτοί μπορούν επίσης να έχουν τη μορφή ενός επαναλαμβανόμενου φόρου επί της καθαρής περιουσίας ενός φυσικού προσώπου. Οι φόροι περιουσίας περιορίζουν τους διαθέσιμους πόρους για επενδύσεις ή παραγωγή και μειώνουν το κίνητρο αποταμίευσης και επενδύσεων.⁶⁶ Αυτή η μείωση των επενδύσεων επιδρά αρνητικά στην οικονομική ανάπτυξη. Επιπλέον, η πληρωμή των φόρων αυτών, ειδικά των φόρων περιουσίας θανάτου και κληρονομιάς, μπορεί να αποφευχθεί με συγκεκριμένες τεχνικές σχεδιασμού, πράγμα που τους καθιστά μια αναποτελεσματική και αχρείαστα πολύπλοκη πηγή φορολογικών εσόδων.

63 Στη νέα Ζηλανδία, οι τοπικές αρχές έχουν την επιλογή ορισμού της φορολογικής τους βάσης. Οι πιο πολλές φορολογούν την αξία της γης. Βλ. William McCluskey, Arthur Grimes, και Jason Timmins, "Property Taxation in New Zealand," Έγγραφο Εργασίας του Lincoln Institute of Land Policy, 2002, <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.195.4348&rep=rep1&type=pdf>. Δείτε επίσης PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate Taxes."

64 PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate Taxes".

65 OECD, "OECD Revenue Statistics - OECD Countries: Comparative tables," τελευταία επικαιροποίηση Δεκέμβριος 2019, <https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=rev>; IMF, "Investment and Capital Stock Dataset," <https://www.imf.org/external/np/fad/publicinvestment/#5>; και IMF, "International Financial Statistics (IFS), Gross Domestic Product and Components selected indicators," <https://data.imf.org/regular.aspx?key=61545852>. Το σύνολο δεδομένων του ΔΝΤ "Investment and Capital Stock" τελειώνει το 2017. Συνεπώς, η μεταβλητή "Capital Formation" στη βάση δεδομένων IFS του ΔΝΤ χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή των ετών 2017 και 2018 (το 2018 είναι το έτος με τα πλέον πρόσφατα δεδομένα για τα έσοδα από τον φόρο περιουσίας από τον ΟΟΣΑ).

66 Jared Walczak, "State Inheritance and Estate Taxes: Rates, Economic Implications, and the Return of Interstate Competition," Tax Foundation, 17 Ιουλίου 2017, https://taxfoundation.org/state-inheritance-estate-taxes-economic-implications/#_ftn84.

Φόροι Καθαρής Περιουσίας

Εκτός από τους φόρους περιουσίας θανάτου και κληρονομιάς, κάποιες χώρες επιβάλλουν φόρους επί της καθαρής περιουσίας (net wealth taxes). Οι φόροι αυτοί έχουν συχνά χαμηλό συντελεστή και επιβάλλονται με προοδευτικότητα επί των καθαρών ιδιοκτησιακών στοιχείων ενός φυσικού προσώπου ή μίας οικογένειας, ή επί του καθαρού ενεργητικού μίας εταιρείας. Αντίθετα με τους φόρους περιουσίας θανάτου, οι φόροι καθαρής περιουσίας εισπράττονται σε ετήσια βάση.

Πέντε χώρες επιβάλλουν φόρο καθαρής περιουσίας σε φυσικά πρόσωπα. Η Ιταλία επιβάλλει τρεις φόρους επί του πλούτου ανάλογα με το είδος και τη γεωγραφική θέση του περιουσιακού στοιχείου. Η Ισπανία φορολογεί τους κατοίκους της με προοδευτικούς συντελεστές από 0,2% έως 2,5% επί της καθαρής περιουσίας που κατέχουν σε όλο τον κόσμο. Οι άλλες χώρες που εισπράττουν φόρους καθαρής περιουσίας είναι η Ολλανδία, η Νορβηγία και η Ελβετία (στο επίπεδο των καντονιών).⁶⁷

Φόροι Περιουσίας Θανάτου, Κληρονομιάς, και Δωρεάς

Οι φόροι περιουσίας θανάτου (estate taxes) εισπράττονται επί της αξίας της φορολογητέας περιουσίας ενός φυσικού προσώπου μετά τον θάνατό του και καταβάλλονται από την ίδια την περιουσία, ενώ οι φόροι κληρονομιάς (inheritance taxes) εισπράττονται επί της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται στους κληρονόμους ενός θανάτου φυσικού προσώπου και καταβάλλονται από τους κληρονόμους (και όχι από την ιδιοκτησία του θανάτου). Οι φόροι δωρεάς (gift taxes) είναι φόροι επί της

μεταβίβασης περιουσίας (μετρητών, μετοχών και άλλων περιουσιακών στοιχείων) οι οποίοι συνήθως χρησιμοποιούνται για να εμποδίσουν τα άτομα από το να παρακάμπτουν τους φόρους περιουσίας και κληρονομιάς χαρίζοντας τα περιουσιακά τους στοιχεία πριν τον θάνατό τους.

Οι συντελεστές, τα όρια των απαλλαγών και οι κανόνες διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών. Για παράδειγμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες επιβάλλουν μέγιστο συντελεστή 40% στη φορολόγηση περιουσίας θανάτου, αλλά έχουν όριο απαλλαγής τα \$11.600.000. Η περιοχή των Βρυξελλών στο Βέλγιο, από την άλλη πλευρά, έχει φόρο κληρονομιάς με όριο απαλλαγής τα €15.000 (\$16.797)⁶⁸ και διάφορους ανώτατους συντελεστές, ανάλογα με το ποιος κληρονομεί τα περιουσιακά στοιχεία της ιδιοκτησίας και το είδος των στοιχείων αυτών.⁶⁹

Οι φόροι περιουσίας θανάτου, κληρονομιάς και δωρεών δημιουργούν σημαντικά κόστη συμμόρφωσης για τους φορολογούμενους, ενώ αποφέρουν ασήμαντα φορολογικά έσοδα. Σύμφωνα με τα δεδομένα του ΟΟΣΑ για το 2017, οι φόροι περιουσίας θανάτου, κληρονομιάς και δωρεών απέφεραν κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ έσοδα 0,1% του ΑΕΠ, με το μεγαλύτερο ποσοστό, μόλις στο 0,7% του ΑΕΠ, να καταγράφεται στο Βέλγιο, παρά το γεγονός ότι ο ανώτατος συντελεστής φόρου περιουσίας θανάτου στη χώρα αυτή φθάνει σε μερικές περιπτώσεις στο 80%.⁷⁰

Οι χώρες που δεν επιβάλλουν αυτούς τους φόρους βαθμολογούνται υψηλότερα από εκείνες που τους επιβάλλουν. Δέκα χώρες του ΟΟΣΑ δεν έχουν φόρους περιουσίας θανάτου, κληρονομιάς, ή δωρεών: η Αυστραλία, η Αυστρία, ο Καναδάς, η Εσθονία, το Ισραήλ, η Λετονία, η Νέα Ζηλανδία, η Νορβηγία, η

67 Deloitte, "Tax Guides and Highlights," <https://dits.deloitte.com/#TaxGuides>; EY, "Worldwide Estate and Inheritance Tax Guide 2019," https://www.ey.com/en_gl/tax-guides/worldwide-estate-and-inheritance-tax-guide-2019.

68 Χρησιμοποιήθηκε η μέση συναλλαγματική ισοτιμία EUR-USD για το 2019. Βλ. IRS, "Yearly Average Currency Exchange Rates."

69 EY, "Worldwide Estate and Inheritance Tax Guide 2019."

70 OECD, "OECD Revenue Statistics - OECD Countries: Comparative tables."

Σλοβακία και η Σουηδία. Όλες οι άλλες χώρες επιβάλλουν τουλάχιστον κάποια μορφή αυτών των φόρων.⁷¹

Φόροι Κεφαλαίου, Περιουσίας και Ακίνητης Ιδιοκτησίας σε Επιχειρήσεις

Οι χώρες επιβάλλουν διάφορους φόρους επί των περιουσιακών στοιχείων και του πάγιου κεφαλαίου των επιχειρήσεων. Μεταξύ αυτών, περιλαμβάνονται φόροι μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας, φόροι επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων, φόροι επί της συγκέντρωσης κεφαλαίων, και φόροι επί των χρηματοοικονομικών συναλλαγών. Οι φόροι αυτοί επηρεάζουν ευθέως το κόστος κεφαλαίου για τις επιχειρήσεις και μειώνουν τις μετά φόρων αποδόσεις των επενδύσεων.

Φόροι Μεταβίβασης Ιδιοκτησίας

Οι φόροι αυτοί (property transfer taxes) εισπράττονται επί της μεταβίβασης ακίνητης ιδιοκτησίας (ακίνητα, βελτιώσεις γης, μηχανήματα) από ένα άτομο ή επιχείρηση σε κάποιο άλλο. Ένα κοινό παράδειγμα στις Ηνωμένες Πολιτείες είναι ο φόρος μεταβίβασης ακίνητης ιδιοκτησίας που επιβάλλεται σε πολιτειακό επίπεδο επί της αξίας σπιτιών που αγοράζονται από φυσικά πρόσωπα.⁷² Οι φόροι μεταβίβασης ιδιοκτησίας συνιστούν έναν άμεσο φόρο επί του κεφαλαίου και αυξάνουν το κόστος της αγοράς ιδιοκτησίας.

Οι χώρες που έχουν φόρους μεταβίβασης ιδιοκτησίας βαθμολογούνται χαμηλότερα. Έξι χώρες του ΟΟΣΑ δεν έχουν φόρο μεταβίβασης ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένης της Χιλής, της Εσθονίας και της Νέας Ζηλανδίας.⁷³

Φόροι Εταιρικών Περιουσιακών Στοιχείων

Όπως και ο φόρος καθαρής περιουσίας, οι φόροι περιουσιακών στοιχείων (asset taxes) επιβάλλονται επί των περιουσιακών στοιχείων μίας επιχείρησης. Για παράδειγμα, το Λουξεμβούργο επιβάλλει ετήσιο φόρο 0,5% επί της περιουσίας που κατέχουν σε όλο τον κόσμο αδιαφανείς εταιρείες με βάση το Λουξεμβούργο.⁷⁴ Ομοίως, τα ελβετικά καντόνια επιβάλλουν φόρους επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών, που ποικίλλουν από το 0,001% έως το 0,508% των καθαρών τους εταιρικών περιουσιακών στοιχείων.⁷⁵ Άλλες χώρες επιβάλλουν αυτούς τους φόρους αποκλειστικά επί των τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων.

Δεκαέξι χώρες έχουν κάποιου είδους φόρο εταιρικής περιουσίας ή περιουσιακών στοιχείων. Το Λουξεμβούργο και η Ελβετία επιβάλλουν φόρο καθαρής περιουσίας στις εταιρείες. Έντεκα χώρες έχουν κάποιου είδους τραπεζικούς φόρους.⁷⁶

Φόροι Εισφοράς Κεφαλαίου

Οι εισφορές κεφαλαίου (capital duties) είναι φόροι επί της έκδοσης μετοχών. Συνήθως, οι χώρες επιβάλλουν αυτούς τους φόρους με πολύ χαμηλούς συντελεστές ή εισπράττουν ένα μικρό ενιαίο τέλος. Για παράδειγμα, η Ελβετία επιβάλλει στις εταιρείες με έδρα στη χώρα να καταβάλλουν φόρο 1% επί της έκδοσης μετοχών.⁷⁷ Αυτοί οι φόροι αυξάνουν το κόστος κεφαλαίου, περιορίζουν τα διαθέσιμα ποσά για επενδύσεις και δυσκολεύουν την ίδρυση επιχειρήσεων.⁷⁸

71 EY, "Worldwide Estate and Inheritance Tax Guide 2019."

72 Walczak, 2020 State Business Tax Climate Index.

73 Deloitte, "Tax Guides and Highlights", and Bloomberg Tax, "Country Guides."

74 Επιβάλλει αυτόν τον φόρο και σε μη λουξεμβουργιανές εταιρείες, αλλά μόνο επί του πλούτου που κατέχουν εντός του Λουξεμβούργου. Βλ. Government of the Grand Duchy of Luxembourg, "Net wealth tax," 16 Ιουλίου 2020, <http://www.guichet.public.lu/entreprises/en/fiscalite/impots-benefices/impots-divers/impot-fortune/index.html>.

75 PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate Taxes."

76 Bloomberg Tax, "Country Guides - Other Taxes" and "Country Guides - Special Industries," https://www.bloomberglaw.com/product/tax/toc_view_menu/3380.

77 PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate Taxes."

78 EUR-Lex, "Council Directive 2008/7/EC, concerning indirect taxes on the raising of capital," Φεβρουάριος 2008, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32008L0007>.

Χώρες με εισφορές κεφαλαίου βαθμολογούνται χαμηλότερα από τις χώρες χωρίς αυτούς τους φόρους. Εννιά χώρες του ΟΟΣΑ επιβάλλουν κάποιο είδος εισφορών κεφαλαίου.⁷⁹

Φόροι Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών

Ο φόρος χρηματοοικονομικών συναλλαγών (financial transaction tax) εισπράττεται επί της πώλησης ή της μεταβίβασης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Οι φόροι αυτοί έχουν διάφορες μορφές ανάλογα με τη χώρα. Η Φινλανδία επιβάλλει φόρο 1,6% επί της μεταβίβασης φινλαδικών χρεογράφων. Από την άλλη πλευρά, η Πολωνία επιβάλλει τέλος χαρτοσήμου 1% επί των μεταβιβάσεων δικαιωμάτων ιδιοκτησίας βάσει της αξίας της μεταβίβασης. Σε ό,τι αφορά τις συναλλαγές στο πλαίσιο του χρηματιστηρίου, ο φόρος βαραίνει τον αγοραστή.⁸⁰

Οι φόροι χρηματοοικονομικών συναλλαγών επιβάλλουν ένα επιπλέον επίπεδο φορολόγησης στην αγορά ή την πώληση μετοχών. Οι αγορές βασίζονται στην αποδοτικότητα και το κεφάλαιο πρέπει να ρέει γρήγορα προς την πιο οικονομικά παραγωγική χρήση του. Ο φόρος χρηματοοικονομικών συναλλαγών παρεμποδίζει αυτή τη διαδικασία.⁸¹

Ο Δείκτης κατατάσσει τις χώρες που επιβάλλουν φόρους χρηματοοικονομικών συναλλαγών χαμηλότερα από εκείνες που δεν έχουν τέτοιους φόρους. Δέκα χώρες του ΟΟΣΑ έχουν φόρους χρηματοοικονομικών συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένης της Γαλλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, ενώ 26 χώρες δεν τους επιβάλλουν.⁸²

79 Deloitte, "Tax Guides and Highlights", Bloomberg Tax, "Country Guides", και BNY Mellon, "Financial Transaction Taxes (FTT): A Global Perspective," Ιανουάριος 2018, https://www.bnymellon.com/emea/en/_locale-assets/pdf/our-thinking/ftt-globalperspective-brochure-03-2018.pdf.

80 Ομοίως.

81 Colin Miller και Anna Tyger, "The Impact of a Financial Transaction Tax."

82 Ομοίως.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε μία ολοένα και πιο παγκοσμιοποιημένη οικονομία, οι επιχειρήσεις συχνά επεκτείνονται πέρα από τα σύνορα της χώρας όπου εδρεύουν με σκοπό να προσεγγίσουν πελάτες σε ολόκληρο τον κόσμο. Για αυτό τον λόγο οι χώρες έχουν θεσπίσει κανόνες που ορίζουν το πώς, ή το αν, φορολογείται εγχώρια το εταιρικό εισόδημα που εισπράττεται σε ξένες χώρες. Οι κανόνες διεθνούς φορολόγησης συνθέτουν τα συστήματα και τις ρυθμίσεις που εφαρμόζουν οι χώρες σε αυτές τις επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Υπάρχει μια εντεινόμενη τάση μετακίνησης από τη διεθνή φορολόγηση προς ένα σύστημα εγχώριας φορολόγησης, σύμφωνα με το οποίο ο εταιρικός φόρος της εκάστοτε χώρας περιορίζεται στα κέρδη που εισπράττονται εντός των συνόρων της. Σε ένα τέτοιο σύστημα, οι εταιρείες καταβάλλουν φόρους μόνο στη χώρα στην οποία εισπράττουν εισοδήματα. Από τη δεκαετία του 1990, ο αριθμός των χωρών του ΟΟΣΑ που έχουν συστήματα διεθνούς φορολόγησης έχει μειωθεί από 20 σε 4.⁸³

Οι Ηνωμένες Πολιτείες, στο πλαίσιο του νόμου περί φορολογικών μειώσεων και θέσεων εργασίας (Tax Cuts and Jobs Act) υιοθέτησαν τον Δεκέμβριο του 2017 ένα υβριδικό σύστημα διεθνούς φορολόγησης. Τα μερίσματα από το εξωτερικό πλέον εξαιρούνται από την εγχώρια φορολόγηση, αλλά οι κανόνες για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης (base erosion rules) είναι τώρα αυστηρότεροι και πιο πολύπλοκοι.⁸⁴

Το νέο σύστημα των ΗΠΑ αποτελείται από τρία τμήματα: το Παγκόσμιο Άυλο Εισόδημα

Χαμηλής Φορολόγησης (Global Intangible Low Tax Income, GILTI), το Άυλο Εισόδημα από Παράγωγα στο Εξωτερικό (Foreign Derived Intangible Income, FDII) και τον Φόρο για την Αντιμετώπιση της Διάβρωσης της Φορολογικής Βάσης και των Καταχρήσεων (Base Erosion and Anti-Abuse Tax, BEAT). Στο πλαίσιο του GILTI ουσιαστικά επιβάλλεται φόρος 10,5% επί των υπεραποδόσεων που προέρχονται από συγκεκριμένες επενδύσεις αμερικανικών εταιρειών στο εξωτερικό. Το FDII σχεδιάστηκε ως ένας μειωμένος συντελεστής επί των εξαγωγών των αμερικανικών εταιρειών που συνδέονται με πνευματική ιδιοκτησία η οποία βρίσκεται στις ΗΠΑ. Στην πράξη, τα κέρδη που υπάγονται στο FDII φορολογούνται με 13,125%. Αθροιστικά, το GILTI και το FDII συνιστούν έναν παγκόσμιο φόρο επί του άυλου εισοδήματος.

Ο BEAT σχεδιάστηκε ως ένας ελάχιστος φόρος 10% (αρχικά ήταν 5% το 2018) σε πολυεθνικές με έδρα στις ΗΠΑ, οι οποίες έχουν μικτές εισπράξεις που φτάνουν ή υπερβαίνουν τα \$500.000.000. Ο φόρος αυτός αφορά πληρωμές από αυτές τις μεγάλες πολυεθνικές, εφόσον οι πληρωμές σε ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες (controlled foreign corporations, CFC) ξεπερνούν το 3% (ή το 2% για συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές εταιρείες) των συνολικών φοροαπαλλαγών μίας εταιρείας.

Ο Πίνακας 7 παρουσιάζει τη γενική κατάταξη και τις επιδόσεις στην κατηγορία των Κανόνων Διεθνούς Φορολόγησης, καθώς και τις κατατάξεις και επιδόσεις στις σχετικές υποκατηγορίες – που περιλαμβάνουν τις κατηγορίες των απαλλαγών για μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη (εδαφικότητα), των παρακρατήσεων φόρων, των φορολογικών συμβάσεων, και των ρυθμίσεων.

83 Kyle Pomerleau, "Worldwide Taxation is Very Rare," Tax Foundation, 5 Φεβρουαρίου 2015, <https://taxfoundation.org/worldwide-taxation-very-rare/>.

84 Kyle Pomerleau, "A Hybrid Approach: The Treatment of Foreign Profits under the Tax Cuts and Jobs Act," Tax Foundation, 3 Μαΐου 2018, <https://taxfoundation.org/treatment-foreign-profits-tax-cuts-jobs-act/>.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.

Συστήματα Διεθνούς Φορολόγησης

Χώρα	Γενική Κατάταξη	Συνολική Βαθμολογία	Κατάταξη Απαλλαγών Μερισματικών Κερδών	Βαθμολογία Απαλλαγών Μερισματικών Κερδών	Κατάταξη Παρακράτησης Φόρων	Βαθμολογία Παρακράτησης Φόρων	Κατάταξη Φορολογικών Συμβάσεων	Βαθμολογία Φορολογικών Συμβάσεων	Κατάταξη Ρυθμίσεων	Βαθμολογία Ρυθμίσεων
Αυστραλία	25	72,1	1	100,0	27	45,5	33	28,3	4	79,8
Αυστρία	5	94,9	1	100,0	16	62,4	11	65,4	4	79,8
Βέλγιο	19	73,2	1	100,0	34	31,7	7	70,5	22	41,6
Γαλλία	8	85,1	26	76,4	18	55,6	2	93,3	22	41,6
Γερμανία	7	91,2	13	97,4	12	66,6	4	71,3	10	59,7
Δανία	28	64,8	14	80,7	26	46,0	21	53,6	22	41,6
Ελβετία	3	98,0	1	100,0	25	48,2	8	68,8	2	97,9
Ελλάδα	24	72,4	14	80,7	10	69,8	31	38,4	10	59,7
Εσθονία	16	80,4	14	80,7	3	92,0	29	39,3	10	59,7
Ηνωμένες Πολιτείες	32	61,5	27	76,0	34	31,7	25	46,0	10	59,7
Ηνωμένο Βασίλειο	1	100,0	1	100,0	9	70,3	1	100,0	22	41,6
Ιαπωνία	29	64,1	28	74,6	20	54,5	23	49,4	22	41,6
Ιρλανδία	17	78,2	32	53,0	23	50,5	22	51,9	1	100,0
Ισλανδία	30	63,6	1	100,0	17	60,0	33	28,3	22	41,6
Ισπανία	15	80,5	14	80,7	22	52,8	8	68,8	10	59,7
Ισραήλ	34	56,3	33	29,0	32	42,1	29	39,3	3	82,0
Ιταλία	21	72,9	25	78,1	29	43,6	3	74,7	22	41,6
Καναδάς	13	82,0	29	68,7	30	43,1	4	71,3	4	79,8
Κορέα	33	58,2	33	29,0	24	49,9	8	68,8	22	41,6
Λετονία	9	84,7	14	80,7	1	100,0	26	42,6	10	59,7
Λιθουανία	23	72,4	14	80,7	8	73,3	32	35,9	10	59,7
Λουξεμβούργο	6	94,3	1	100,0	4	88,2	16	60,4	10	59,7
Μεξικό	35	35,3	33	29,0	33	40,1	27	40,1	36	23,6
Νέα Ζηλανδία	20	73,1	1	100,0	21	54,0	35	24,1	4	79,8
Νορβηγία	14	81,0	24	79,9	6	80,3	13	63,7	22	41,6
Ολλανδία	2	99,4	1	100,0	4	88,2	4	71,3	10	59,7
Ουγγαρία	4	97,6	1	100,0	1	100,0	17	58,7	10	59,7
Πολωνία	27	65,0	31	56,7	19	55,3	15	62,0	22	41,6
Πορτογαλία	26	65,0	14	80,7	30	43,1	19	56,1	22	41,6
Σλοβακία	31	62,3	14	80,7	28	44,1	23	49,4	22	41,6
Σλοβενία	18	74,9	30	66,7	13	65,9	27	40,1	4	79,8
Σουηδία	11	83,1	1	100,0	7	76,3	17	58,7	22	41,6
Τουρκία	12	82,0	1	100,0	15	65,3	14	62,9	21	43,8
Τσεχία	10	83,4	14	80,7	13	65,9	11	65,4	10	59,7
Φινλανδία	22	72,9	14	80,7	11	68,3	20	54,5	22	41,6
Χιλή	36	33,4	33	29,0	36	24,3	36	18,2	9	61,8

Εδαφικότητα

Στο πλαίσιο ενός εδαφικού φορολογικού συστήματος (territorial tax system), οι διεθνείς επιχειρήσεις πληρώνουν φόρους στις χώρες όπου κερδίζουν τα εισοδήματά τους. Αυτό σημαίνει ότι τα εδαφικά φορολογικά καθεστώτα κατά κανόνα δεν φορολογούν το εισόδημα που κερδίζουν οι εταιρείες σε ξένες χώρες. Ένα σύστημα παγκόσμιας φορολόγησης – σαν αυτό που ίσχυε παλαιότερα στην Ηνωμένες Πολιτείες – υποχρεώνει τις εταιρείες να πληρώνουν φόρους σε εισοδήματα που κερδίζουν οπουδήποτε στον κόσμο. Πολλές χώρες, όπως συμβαίνει σήμερα και στις ΗΠΑ, εφαρμόζουν κάποιου είδους υβριδικό σύστημα.

Οι χώρες εφαρμόζουν εδαφικά φορολογικά συστήματα μέσω των λεγόμενων «απαλλαγών συμμετοχής» (participation exemptions), που μπορεί να περιλαμβάνουν πλήρεις ή μερικές απαλλαγές για εισοδήματα από μερίσματα ή κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό (ή και από τα δύο). Οι απαλλαγές συμμετοχής καταργούν τους επιπλέον εγχώριους φόρους σε εισόδημα από το εξωτερικό, επιτρέποντας στις εταιρείες να αφαιρούν – πλήρως ή μερικώς - το εισόδημα αυτό κατά τον υπολογισμό του φορολογητέου τους εισοδήματος. Ένα αμιγώς εδαφικό σύστημα απαλλάσσει πλήρως το εισόδημα από μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό.

Οι εταιρείες που εδρεύουν σε χώρες με συστήματα παγκόσμιας φορολόγησης έχουν ανταγωνιστικό μειονέκτημα καθώς αντιμετωπίζουν δυνάμει υψηλότερα επίπεδα φορολόγησης απ' ό,τι οι ανταγωνιστές τους που έχουν την έδρα τους σε χώρες με εδαφικά φορολογικά συστήματα. Επιπλέον, οι φόροι επί του επαναπατρισμένου εταιρικού εισοδήματος εισόδημα στη χώρα όπου εδρεύει μία εταιρεία, αυξάνουν την πολυπλοκότητα και αποθαρρύνουν τις επενδύσεις και την

παραγωγή.⁸⁵

Η εδαφικότητα του φορολογικού συστήματος μετριέται βάσει του βαθμού στον οποίο μία χώρα εξαιρεί το εισόδημα από το εξωτερικό μέσω φοροαπαλλαγών για μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη.

Απαλλαγή Εισπραχθέντων Μερισμάτων

Όταν μία ξένη θυγατρική μίας μητρικής εταιρείας κερδίζει εισόδημα, πληρώνει φόρο εισοδήματος στη χώρα όπου δραστηριοποιείται. Αφού πληρώσει τον φόρο αυτό, η θυγατρική μπορεί είτε να επανεπενδύσει τα κέρδη της στις υφιστάμενες δραστηριότητές της (για παράδειγμα, αγοράζοντας εξοπλισμό ή προσλαμβάνοντας επιπλέον εργαζόμενους), είτε να διανείμει τα κέρδη στη μητρική εταιρεία με μορφή μερισμάτων.

Στο πλαίσιο ενός συστήματος παγκόσμιας φορολόγησης, τα μερίσματα που εισπράττει μια μητρική εταιρεία φορολογούνται ξανά στη χώρα όπου αυτή εδρεύει, μείον μία φοροαπαλλαγή για φόρους που έχουν ήδη καταβληθεί επί αυτού του εισοδήματος. Στο πλαίσιο ενός αμιγούς εδαφικού συστήματος, τα μερίσματα αυτά απαλλάσσονται από φορολόγηση στη χώρα της μητρικής εταιρείας.

Οι χώρες βαθμολογούνται ανάλογα με το επίπεδο απαλλαγής των μερισμάτων που τυχόν προβλέπουν. Οι χώρες χωρίς απαλλαγές μερισμάτων (με συστήματα παγκόσμιας φορολόγησης) λαμβάνουν τη χαμηλότερη βαθμολογία.

Εικοσιπέντε χώρες του ΟΟΣΑ απαλλάσσουν από την εγχώρια φορολόγηση όλα τα εισπραχθέντα από μητρικές εταιρείες μερίσματα από το εξωτερικό. Έξι χώρες

85 William McBride, "Twelve Steps toward a Simpler, Pro-Growth Tax Code," Tax Foundation, 30 Οκτωβρίου 2013, <http://taxfoundation.org/article/twelve-steps-toward-simpler-pro-growth-tax-code>.

επιτρέπουν την απαλλαγή του 95% ή του 97% των μερισμάτων αυτών από την εγχώρια φορολόγηση. Πέντε χώρες του ΟΟΣΑ έχουν παγκόσμια ή υβριδικά συστήματα φορολόγησης, τα οποία κατά κανόνα δεν απαλλάσσουν τα μερίσματα από το εξωτερικό από την εγχώρια φορολόγηση.⁸⁶

Εξαιρέση Κεφαλαιακών Κερδών Υποκαταστημάτων ή θυγατρικών

Ένα ακόμα χαρακτηριστικό ενός συστήματος διεθνούς φορολόγησης είναι ο τρόπος που αντιμετωπίζει τα κεφαλαιακά κέρδη από επενδύσεις στο εξωτερικό. Όταν μία μητρική εταιρεία επενδύει σε μία ξένη θυγατρική (δηλαδή αγοράζει μετοχές μίας ξένης θυγατρικής), μπορεί να αποκομίσει κεφαλαιακό κέρδος επί της επένδυσης αυτής αν αργότερα εκποιήσει αυτό το περιουσιακό στοιχείο. Ένα εδαφικό φορολογικό σύστημα απαλλάσσει αυτά τα κέρδη από την εγχώρια φορολόγηση καθώς προέρχονται από δραστηριότητα στο εξωτερικό.

Η φορολόγηση κεφαλαιακών κερδών από το εξωτερικό με εγχώριους συντελεστές μπορεί να αποθαρρύνει την αποταμίευση και τις επενδύσεις.

Οι χώρες που απαλλάσσουν τα κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό από την εγχώρια φορολόγηση βαθμολογούνται υψηλότερα στον Δείκτη. Τα κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό απαλλάσσονται πλήρως από την εγχώρια φορολόγηση σε 24 χώρες του ΟΟΣΑ. Πέντε χώρες απαλλάσσουν μερικώς τα κέρδη αυτά. Επτά χώρες δεν απαλλάσσουν τα κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό από την εγχώρια φορολόγηση.⁸⁷

Περιορισμοί Επιλέξιμων Χωρών

Ένα αμιγές εδαφικό σύστημα αφορά μόνο τα

κέρδη που αποκομίζονται εντός των συνόρων της χώρας στην οποία εδρεύει η επιχείρηση. Ωστόσο, πολλές χώρες προβλέπουν περιορισμούς στα εδαφικά τους συστήματα, οι οποίοι καθορίζουν τις περιπτώσεις όπου τα εισπραχθέντα μερίσματα ή τα κεφαλαιακά κέρδη μίας επιχείρησης από ξένες θυγατρικές απαλλάσσονται από φόρους.

Μερικές χώρες αντιμετωπίζουν το εταιρικό εισόδημα από το εξωτερικό διαφορετικά ανάλογα με τη χώρα από όπου αυτό προέρχεται. Για παράδειγμα, πολλές χώρες περιορίζουν τα εδαφικά τους συστήματα βάσει μίας «μαύρης λίστας» χωρών που δεν πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Μεταξύ των χωρών της ΕΕ, η απαλλαγή συμμετοχής συχνά περιορίζεται στις χώρες-μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

Οι κανόνες επιλέξιμων χωρών δημιουργούν επιπλέον πολυπλοκότητα για τις εταιρείες και συχνά ορίζονται με αυθαίρετο τρόπο. Η Πορτογαλία, για παράδειγμα, περιορίζει τις απαλλαγές για μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό σε όσα αποκομίζονται σε χώρες που δεν χαρακτηρίζονται φορολογικοί παράδεισοι και που επιβάλλουν τον φόρο εισοδήματος που περιλαμβάνεται στην οδηγία της ΕΕ για τη σχέση μητρικών και θυγατρικών εταιρειών, ή που έχουν φόρο εισοδήματος ίσο με τουλάχιστον το 60% του πορτογαλικού εταιρικού φορολογικού συντελεστή.⁸⁸ Η Ιταλία, που κανονικά επιτρέπει 95% απαλλαγή των μερισμάτων από το εξωτερικό που καταβλήθηκαν σε Ιταλούς μετόχους, δεν επιτρέπει την απαλλαγή εάν το εισόδημα αφορά θυγατρική που βρίσκεται σε χώρα η οποία ανήκει στη μαύρη λίστα, εκτός εάν προσκομιστούν αποδείξεις ότι η ξένη αυτή νομική οντότητα φορολογήθηκε επαρκώς.⁸⁹

Στον ΟΟΣΑ, οι 17 από τις 32 χώρες που προσφέρουν απαλλαγή συμμετοχής

86 Deloitte, "Tax Guides and Highlights", και Bloomberg Tax, "Country Guide: Corporate Tax Computation and Administration," <https://www.bloomberglaw.com/product/tax/bbna/chart/3/10077/21525eb9dc338759f0fa06be8c529e10>.

87 Ομοίως.

88 Deloitte, "Tax Guides and Highlights – Portugal Highlights 2019," <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-portugalhighlights-2019.pdf?nc=1>.

89 Deloitte, "Tax Guides and Highlights – Italy Highlights 2020."

επιβάλλουν περιορισμούς στην απαλλαγή του εισοδήματος από το εξωτερικό από την εγχώρια φορολόγηση βάσει της πηγής του.⁹⁰ Χώρες που έχουν τέτοιους περιορισμούς στα εδαφικά τους συστήματα βαθμολογούνται χαμηλότερα στον Δείκτη.

Παρακράτηση Φόρων

Όταν εταιρείες πληρώνουν μερίσματα, τόκους και δικαιώματα σε ξένους επενδυτές ή επιχειρήσεις, συχνά τα κράτη τις υποχρεώνουν να παρακρατήσουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό για να καταβληθεί ως φόρος. Για παράδειγμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες υποχρεώνουν τις επιχειρήσεις να παρακρατούν έως και το 30% επί των πληρωμών μερισμάτων, τόκων και δικαιωμάτων σε ξένα φυσικά πρόσωπα.

Οι φόροι αυτοί αυξάνουν το κόστος των επενδύσεων τόσο για τους επενδυτές, οι οποίοι έτσι εισπράττουν μικρότερες αποδόσεις από μερίσματα, όσο και για τις εταιρείες που υποχρεώνονται να πληρώσουν μεγαλύτερα ποσά σε επιτόκια ή δικαιώματα για να αντισταθμίσουν το κόστος της παρακράτησης φόρων. Επίσης, οι φόροι αυτοί μειώνουν τα διαθέσιμα ποσά για επενδύσεις και την παραγωγή, και αυξάνουν το κόστος του κεφαλαίου.

Οι χώρες με υψηλότερους συντελεστές παρακράτησης φόρων σε μερίσματα, τόκους και δικαιώματα βαθμολογούνται χαμηλότερα στον Δείκτη. Τα μερίσματα, οι τόκοι και τα δικαιώματα από τις χώρες αυτές δεν επιβαρύνονται πάντα με τον ίδιο φορολογικό συντελεστή όπως όταν διανέμονται σε εγχώριους μετόχους. Οι φορολογικές συμβάσεις μεταξύ κρατών είτε μειώνουν, είτε καταργούν την παρακράτηση φόρων.

Η Χιλή και η Ελβετία επιβάλλουν τους υψηλότερους συντελεστές παρακράτησης σε μερίσματα και τόκους, υποχρεώνοντας τις εταιρείες να παρακρατούν το 35% των

πληρωμών μερίσματος ή τόκων σε ξένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Από την άλλη πλευρά, η Εσθονία, η Ουγγαρία και η Λετονία δεν επιβάλλουν παρακράτηση φόρων σε πληρωμές μερισμάτων ή τόκων.

Σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα, το Μεξικό υποχρεώνει τις εταιρείες να παρακρατούν το υψηλότερο ποσοστό, 35%. Η Ουγγαρία, η Λετονία, το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία, η Νορβηγία, η Σουηδία και η Ελβετία δεν υποχρεώνουν τις εταιρείες να παρακρατούν ποσά από πληρωμές δικαιωμάτων για φορολογικούς σκοπούς.⁹¹

Δίκτυο Φορολογικών Συμβάσεων

Οι φορολογικές συμβάσεις ευθυγραμμίζουν πολλούς φορολογικούς νόμους μεταξύ δύο κρατών, έχοντας ως στόχο τη μείωση της διπλής φορολόγησης, κυρίως μειώνοντας ή καταργώντας την παρακράτηση φόρων μεταξύ των κρατών αυτών. Οι χώρες με μεγαλύτερο αριθμό εταίρων στο δίκτυο φορολογικών συμβάσεων τους έχουν ελκυστικότερα φορολογικά καθεστώτα για τους ξένους επενδυτές και βαθμολογούνται υψηλότερα από τις χώρες με λιγότερες συμβάσεις.

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει το μεγαλύτερο δίκτυο φορολογικών συμβάσεων (130 χώρες) και συνεπώς παίρνει την υψηλότερη βαθμολογία, ενώ η Χιλή παίρνει τη χειρότερη, με δίκτυο συμβάσεων μόλις 33 χωρών. Το μέσο μέγεθος του δικτύου φορολογικών συμβάσεων στον ΟΟΣΑ είναι 77 χώρες.⁹²

Κανονισμοί Διεθνούς Φορολόγησης

Οι κανονισμοί διεθνούς φορολόγησης έχουν

91 Deloitte, "Domestic rates: Withholding tax," <https://dits.deloitte.com/#DomesticRatesSubMenu>.

92 EY, "Worldwide Corporate Tax Guide: 2020." Η πηγή μπορεί να μην περιλαμβάνει όλες τις ενεργές φορολογικές συμβάσεις, πιθανώς υποεκτιμώντας το εύρος των δικτύων φορολογικών συμβάσεων. Οι φορολογικές συμβάσεις με πρώην χώρες, όπως η ΕΣΣΔ, η Γιουγκοσλαβία και η Τσεχοσλοβακία δεν μετρούνται ως μία. Κάθε χώρα με την οποία ισχύει η σύμβαση μετριέται ξεχωριστά.

90 Deloitte, "Tax Guides and Highlights", και Bloomberg Tax, "Country Guide: Corporate Tax Computation and Administration."

ως στόχο να αποτρέπουν τις εταιρείες από το να χρησιμοποιούν επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό για να ελαχιστοποιούν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Οι κανονισμοί αυτοί παίρνουν διάφορες μορφές, όπως κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών (controlled foreign corporations, CFC), κανονισμοί υποκεφαλαιοποίησης (thin capitalization rules) και φόροι εκτραπέντων κερδών (diverted profits taxes).

Οι κανονισμοί διεθνούς φορολόγησης μπορούν να καταστήσουν χώρες με μη ανταγωνιστικές και φορολογικές δομές ακόμα λιγότερο ανταγωνιστικές. Οι κανονισμοί αυτοί μπορεί να επιβαρύνουν σημαντικά τις εταιρείες υποχρεώνοντάς τες να μεταφέρουν πολύτιμους πόρους από την παραγωγή, προς λογιστές και νομικούς ειδικούς σε θέματα φορολογικού δικαίου.

Κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών

Οι κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών (Controlled Foreign Corporations, CFC) έχουν ως στόχο να εμποδίζουν τις εταιρείες από το να μεταφέρουν τα προ φόρων κέρδη τους από χώρες με υψηλή σε χώρες με χαμηλή φορολογία χρησιμοποιώντας μορφές εισοδήματος με μεγάλη ρευστότητα. Οι κανόνες αυτοί συνήθως εφαρμόζονται σε διάφορα στάδια. Πρώτον, ορίζουν αν μια ξένη θυγατρική θεωρείται «ελεγχόμενη αλλοδαπή εταιρεία» για φορολογικούς σκοπούς. Δεύτερον, αν μια αλλοδαπή νομική οντότητα κριθεί «ελεγχόμενη», υπάρχουν κριτήρια που προσδιορίζουν το αν εφαρμόζονται οι κανόνες αυτοί – συνήθως αφορούν το εισόδημα, έναν προκαθορισμένο ελάχιστο φορολογικό συντελεστή, ή μια λευκή/μαύρη λίστα χωρών. Τρίτον, αν πληρούνται όλα τα κριτήρια, οι κανόνες CFC καθιστούν το παθητικό εισόδημα της αλλοδαπής εταιρείας (ενοίκιο, δικαιώματα, τόκοι), και μερικές φορές και το ενεργητικό της εισόδημα, φορολογητέο με τον συντελεστή της χώρας-έδρας της μητρικής εταιρείας.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, οι κανόνες αυτοί λέγονται «κανόνες του υποτμήματος F» (Subpart F rules), και το καθεστώς GILTI που υιοθετήθηκε πρόσφατα αποτελεί ένα ακόμη είδος κανόνα CFC. Οι κανόνες αυτοί καθιστούν όλο το παθητικό εισόδημα (που ορίζεται διαφορετικά για το υποτμήμα F και το GILTI) φορολογητέο στη χρήση στην οποία εισπράχθηκε.

Οι κανόνες CFC διαφέρουν κατά πολύ από χώρα σε χώρα. Ο ορισμός της ελεγχόμενης εταιρείας είναι μία κάπως αυθαίρετη απόφαση, η οποία συχνά αυξάνει την πολυπλοκότητα του φορολογικού κώδικα. Για παράδειγμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες θεωρούν ελεγχόμενη μία θυγατρική με 50% αμερικανική ιδιοκτησία, ενώ η Αυστραλία θεωρεί ελεγχόμενη μία αλλοδαπή εταιρεία που είναι κατά 50% ιδιοκτησία πέντε ή λιγότερων κατοίκων Αυστραλίας, ή κατά 40% ιδιοκτησία ενός κατοίκου Αυστραλίας.⁹³

Το 2016, ορίστηκε με οδηγία ότι όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ θα φορολογούν συγκεκριμένο διεθνές μη μερισμένο εισόδημα της CFC, αν η μητρική εταιρεία που εδρεύει στο εκάστοτε κράτος μέλος κατέχει πάνω από το 50% των μετοχών της CFC κι αν ο φόρος που πλήρωσε η CFC είναι χαμηλότερος από τη διαφορά μεταξύ του φόρου που θα πλήρωνε αν έδρευε στο κράτος-μέλος και τον φόρο που όντως πλήρωσε.⁹⁴ Όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ υιοθέτησαν τους κανόνες CFC.⁹⁵

Η βαθμολογία κάθε χώρας στην υποκατηγορία αυτή βασίζεται σε τρεις διαστάσεις των κανόνων CFC: 1) Αν μία χώρα έχει κανόνες CFC. 2) Αν οι κανόνες CFC εφαρμόζονται στο

93 Daniel Bunn, Kyle Pomerleau και Sebastian Dueñas, "Anti-Base Erosion Provisions and Territorial Tax Systems in OECD Countries," Tax Foundation, 2 Μαΐου 2019, <https://taxfoundation.org/anti-base-erosion-provisions-territorial-tax-systems-oecd-countries/>.

94 EUR-Lex, "Council Directive (EU) 2016/1164, laying down rules against tax avoidance practices that directly affect the functioning of the internal market," 12 Ιουλίου 2016, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.193.01.0001.01.ENG.

95 Sebastian Dueñas και Daniel Bunn, "Tax Avoidance Rules Increase the Compliance Burden in EU Member Countries," Tax Foundation, 28 Μαρτίου 2019, <https://taxfoundation.org/eu-tax-avoidance-rules-increase-tax-compliance-burden/>.

παθητικό ή στο συνολικό εισόδημα και 3) αν υπάρχουν απαλλαγές από τους γενικούς κανόνες CFC. Οι χώρες που δεν έχουν κανόνες CFC λαμβάνουν την υψηλότερη βαθμολογία. Χώρες με κανόνες CFC που έχουν απαλλαγές ή εφαρμόζονται μόνο στο παθητικό εισόδημα ή σε εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς (non-genuine arrangements) βαθμολογούνται καλύτερα. Οι χώρες που έχουν κανόνες CFC που εφαρμόζονται σε όλο το εισόδημα χωρίς απαλλαγές βαθμολογούνται χειρότερα.

Κανόνες CFC υπάρχουν σε 35 από τις 36 χώρες του ΟΟΣΑ, με την Ελβετία να αποτελεί τη μοναδική εξαίρεση. Σε 14 από τις 35 χώρες με κανόνες CFC, οι κανόνες αυτοί αφορούν τόσο το ενεργητικό, όσο και το παθητικό εισόδημα, ενώ στις υπόλοιπες 21 χώρες αφορούν μόνο το παθητικό εισόδημα ή το εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς.⁹⁶

Περιορισμοί στην Έκπτωση Τόκων

Πολλές χώρες περιορίζουν το ποσό των τόκων για το οποίο μία πολυεθνική ή μία θυγατρική της μπορεί να έχει απαλλαγή για φορολογικούς λόγους. Οι χώρες με χαμηλούς φόρους δημιουργούν κίνητρα στις εταιρείες να χρηματοδοτήσουν τις επενδύσεις τους με ίδια κεφάλαια, ενώ οι χώρες με υψηλούς φόρους δημιουργούν κίνητρο στις εταιρείες να χρηματοδοτούν επενδύσεις με δανεισμό και να αφαιρούν τους τόκους για να μειώσουν τις φορολογικές υποχρεώσεις τους. Οι περισσότερες χώρες, για να εμποδίσουν τις επιχειρήσεις από το να δανείζονται χρήματα εσωτερικά από νομικά πρόσωπα σε χώρες χαμηλής φορολόγησης σε νομικά πρόσωπα σε χώρες υψηλής φορολόγησης για φορολογικούς λόγους, περιορίζουν το ποσό των τόκων για το οποίο μπορούν να έχουν

απαλλαγή οι εταιρείες.

Οι περιορισμοί έκπτωσης τόκων μπορούν να ποικίλλουν πολύ μεταξύ των διαφόρων κρατών και υπάρχει μεγάλη ευχέρεια στα κράτη ως προς την εφαρμογή αυτών των νόμων.⁹⁷ Μερικές χώρες περιορίζουν τις εκπτώσεις φόρων εφαρμόζοντας κανονισμούς τιμών μεταβίβασης (transfer pricing regulations) στα επιτόκια. Άλλες εφαρμόζουν τους λεγόμενους «κανόνες υποκεφαλαιοποίησης» (thin capitalization rules), οι οποίοι περιορίζουν το ποσό της δυνατής έκπτωσης τόκων. Τα δύο πιο κοινά είδη που χρησιμοποιούνται είναι οι «κανόνες ασφαλούς λιμένα» (safe harbor rules) και οι «κανόνες πλασματικής μείωσης κερδών» (earnings stripping rules). Οι κανόνες ασφαλούς λιμένα περιορίζουν το ποσό του χρέους για το οποίο μπορεί να γίνει έκπτωση τόκου, ορίζοντας μία αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια. Τόκοι που πληρώνονται για χρέη πάνω από αυτή την ορισμένη αναλογία δεν εκπέττον από τον φόρο. Οι κανόνες πλασματικής μείωσης κερδών περιορίζουν την αναλογία των εκπεστέων τόκων επί του χρέους προς τα κέρδη προ φόρων.

Οι κανόνες έκπτωσης τόκων, και ειδικά οι κανόνες υποκεφαλαιοποίησης, έχει φανεί ότι μειώνουν την αξία των εταιριών και στρεβλώνουν τις αποφάσεις περί επενδύσεων κεφαλαίου.⁹⁸ Ενώ οι περιορισμοί στην έκπτωση τόκων μπορεί να θεωρηθούν ως ένας τρόπος αντιμετώπισης της προκατάληψης υπέρ του χρέους που ενδημεί στα περισσότερα συστήματα εταιρικής φορολόγησης, ο περιορισμός της δυνατότητας φορολογικής έκπτωσης των δαπανών για τόκους δημιουργεί νέες στρεβλώσεις αν το εισόδημα από τόκους συνεχίζει να φορολογείται πλήρως.⁹⁹

96 Bloomberg Tax, "Country Guides: Anti-Avoidance Provisions - Controlled Foreign Company (CFC) Rules," <https://www.bloomberglaw.com/product/tax/bbna/chart/3/10077/347a743114754ceca09f7ec4b7015426>, και PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate - Group taxation," <https://taxsummaries.pwc.com/australia/corporate/group-taxation>.

97 Jennifer Blouin, Harry Huizinga, Luc Laeven και Gaëtan Nicodème, "Thin Capitalization Rules and Multinational Firm Capital Structure," International Monetary Fund Working Paper WP/14/12, Ιανουάριος 2014, <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2014/wp1412.pdf>.

98 Ομοίως.

99 Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. την ενότητα "Έκπτωση Μετοχικού Κεφαλαίου" στο κεφάλαιο "Φορολόγηση Εταιρικού Εισοδήματος".

Οι χώρες που περιορίζουν την έκπτωση τόκων μόνο με κανονισμούς τιμών μεταβίβασης λαμβάνουν την υψηλότερη βαθμολογία. Οι χώρες που βασίζονται σε αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια λαμβάνουν μία μέση βαθμολογία, και οι χώρες με περιορισμούς βάσει της αναλογίας των τόκων προς τα κέρδη προ φόρων λαμβάνουν τη χειρότερη βαθμολογία.

Περιορισμοί στις εκπτώσεις τόκων υπάρχουν σε 34 από τις 36 χώρες που εξετάζει ο Δείκτης. Για παράδειγμα, ο Καναδάς περιορίζει τις εκπτώσεις τόκων αν η αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια φτάσει το 1,5 προς 1, ενώ η Σλοβενία περιορίζει τις εκπτώσεις σε αναλογία 4 προς 1. Η Γερμανία και η Ισπανία περιορίζουν την έκπτωση τόκων (ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για διασυνοριακά δάνεια) στο 30% των εσόδων εκμετάλλευσης. Η Ιρλανδία και το Ισραήλ δεν έχουν θεσμοθετημένους περιορισμούς στην έκπτωση τόκων και βασίζονται σε κανονισμούς τιμών μεταβίβασης.¹⁰⁰

Γενικοί Κανόνες κατά της Φοροαποφυγής

Πολλές χώρες εφαρμόζουν κανόνες κατά της φοροαποφυγής για να φορολογούν πολυεθνικές εταιρείες με επιχειρηματικές δομές που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για φορολογικά πλεονεκτήματα και όχι για οικονομικούς λόγους. Οι κανόνες αυτοί συχνά ακολουθούν την αρχή «η ουσία υπεράνω της μορφής» σε ό,τι αφορά τον καθορισμό του τρόπου φορολόγησης των κερδών.

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, ο κανόνας BEAT στον νέο φορολογικό νόμο των ΗΠΑ είναι ένας ελάχιστος φόρος, σχεδιασμένος να εμποδίζει τις πολυεθνικές από το να μεταφέρουν κέρδη εκτός των ΗΠΑ σε αλλοδαπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Η Αυστραλία και το Ηνωμένο Βασίλειο εισπράττουν φόρο εκτραπέντων κερδών (diverted profits tax). Ο φόρος αυτός είναι ένα σύνολο πολύπλοκων κανόνων και τιμωρητικών συντελεστών που επιβάλλονται αν μία εταιρεία βρεθεί ότι ελαχιστοποίησε τη φορολογική της επιβάρυνση μέσω μίας δομής χωρίς οικονομική ουσία. Η Αυστραλία επιβάλλει συντελεστή 40% στα εκτραπέντα κέρδη, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο εφαρμόζει συντελεστή 25%, αν και εταιρείες σε συγκεκριμένους τομείς μπορεί να φορολογηθούν με υψηλότερους συντελεστές στο Ηνωμένο Βασίλειο.¹⁰¹ Αυτά τα πολύπλοκα φορολογικά καθεστώτα έχουν ως αποτέλεσμα υψηλά κόστη συμμόρφωσης για τις πολυεθνικές εταιρείες, καθώς και διπλή φορολόγηση για κάποια εταιρικά κέρδη.

Οι διατάξεις κατά της φοροαποφυγής δεν συνυπολογίζονται προς το παρόν στον Δείκτη, επειδή ακόμη εξετάζουμε τον τρόπο με τον οποίο θα συγκρίνουμε μεταξύ τους αυτές τις διάφορες πολιτικές. Ωστόσο, εάν συνυπολογίζονταν κατάλληλα, χώρες όπως η Αυστραλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Ηνωμένες Πολιτείες πιθανότατα θα λάμβαναν χαμηλότερες βαθμολογίες για τους διεθνείς τους κανόνες – και ίσως να επηρεαζόταν η συνολική τους κατάταξη στον Δείκτη.

100 Bloomberg Tax, "Country Guides: Anti-Avoidance Provisions - Thin Capitalization/Other Interest Deductibility Rules," <https://www.bloomberglaw.com/product/tax/bbna/chart/3/10077/a8a08d05c9450b676b4d835dbb64348c>, και PwC, "Worldwide Tax Summaries: Corporate - Group taxation," <https://taxsummaries.pwc.com/australia/corporate/group-taxation>.

101 Bunn, Pomerleau και Dueñas, "Anti-Base Erosion Provisions and Territorial Tax Systems in OECD Countries."

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προφίλ Χωρών

Αυστραλία

Η Αυστραλία καταλαμβάνει την 7η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Αυστραλίας:

- Οι φόροι περιουσίας στην Αυστραλία υπολογίζονται επί της αξίας της γης και όχι επί των ακινήτων ή άλλων εγγείων βελτιώσεων.
- Οι φόροι εταιρειών και φυσικών προσώπων στην Αυστραλία αντιμετωπίζονται με ενιαίο τρόπο τα μερίσματα, μετριάζοντας έτσι το βάρος της διπλής φορολόγησης των κατανεμημένων κερδών.
- Η Αυστραλία καταλαμβάνει υψηλή θέση στην κατάταξη των φόρων κατανάλωσης λόγω του χαμηλού φόρου αγαθών και υπηρεσιών (Goods and Services Tax, GST), τον οποίο όμως εφαρμόζει σε σχετικά περιορισμένη βάση.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Αυστραλίας:

- Το δίκτυο συμβάσεων της Αυστραλίας αποτελείται από μόλις 45 χώρες, όταν ο μέσος όρος μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ είναι 77.
- Ο συντελεστής φορολόγησης εταιριών στην Αυστραλία είναι 30%, πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,3%).
- Υπάρχουν περιορισμοί στις δυνατότητες απόσβεσης επενδύσεων των εταιρειών.

Αυστρία

Η Αυστρία καταλαμβάνει τη 12η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Αυστρίας:

- Το σύστημα διεθνούς φορολόγησης της Αυστρίας είναι πολύ ανταγωνιστικό, με ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 89 χώρες, κανονισμούς Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών που εφαρμόζονται μόνο σε θυγατρικές εταιρείες που δεν έχουν ουσιαστικές οικονομικές δραστηριότητες, και κανόνες υποκεφαλαιοποίησης λιγότερο πολύπλοκου από τις περισσότερες χώρες.
- Ο ΦΠΑ στην Αυστρία εφαρμόζεται σε ευρεία βάση με μικρότερη από τον μέσο όρο πολυπλοκότητα ως προς τη συμμόρφωση και την υποβολή.
- Δεν υπάρχουν φόροι περιουσίας θανάτου, κληρονομιάς ή πλούτου.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Αυστρίας:

- Ο κύριος εταιρικός φορολογικός συντελεστής 25% είναι πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,3%).
- Υπάρχουν περιορισμοί στις δυνατότητες απόσβεσης επενδύσεων των εταιρειών, ιδίως κτιρίων.
- Η φορολογική επιβάρυνση στην εργασία είναι η 4η μεγαλύτερη μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ.

Βέλγιο

Το Βέλγιο καταλαμβάνει τη 19η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, τέσσερις θέσεις πάνω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος του Βελγίου:

- Το Βέλγιο έχει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 95 χώρες και εδαφικό φορολογικό σύστημα. Απαλλάσσει πλήρως μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη που αποκομίστηκαν στο εξωτερικό χωρίς περιορισμούς χωρών.
- Τα κεφαλαιακά κέρδη από κανονική διαχείριση προσωπικής περιουσίας είναι αφορολόγητα.
- Το Βέλγιο επιτρέπει τον υπολογισμό του κόστους αποθεμάτων με σύστημα Τελευταία Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (LIFO). Επίσης, επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αποσβένουν μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεών τους από τις περισσότερες άλλες χώρες του ΟΟΣΑ.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος του Βελγίου:

- Ο εταιρικός φορολογικός συντελεστής 25% είναι πάνω από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ (23,3%).
- Το Βέλγιο επιβάλλει φόρο περιουσίας θανόντος και φόρο χρηματοοικονομικών συναλλαγών.
- Η φορολογική επιβάρυνση της εργασίας στο Βέλγιο είναι η υψηλότερη μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, με τον μέσο εργαζόμενο να επωμίζεται ένα φορολογικό βάρος 52,2%.

Γαλλία

Η Γαλλία καταλαμβάνει την 32η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Γαλλίας:

- Η Γαλλία έχει άνω του μέσου όρου προβλέψεις ανάκτησης κόστους για επενδύσεις σε μηχανήματα, κτίρια και άυλα στοιχεία.
- Οι εταιρικοί φόροι και οι φόροι κατανάλωσης έχουν σχετικά μικρή επιβάρυνση συμμόρφωσης.
- Η Γαλλία έχει ένα ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 122 χώρες.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Γαλλίας:

- Η Γαλλία έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας με ξεχωριστούς φόρους επί της ακίνητης περιουσίας, των τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων, και των χρηματοοικονομικών συναλλαγών.
- Η φορολογική επιβάρυνση της εργασίας στο 46,7% είναι από τις υψηλότερες μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ.
- Η Γαλλία έχει τον υψηλότερο εταιρικό φορολογικό συντελεστή μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, στο 32,02%.

Γερμανία

Η Γερμανία καταλαμβάνει τη 15η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, δύο θέσεις κάτω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Γερμανίας:

- Το απόθεμα μπορεί να υπολογιστεί με τη μέθοδο Τελευταία Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή

(LIFO), την πιο ουδέτερη αντιμετώπιση του κόστους αποθεμάτων.

- Η Γερμανία έχει ένα ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 96 χώρες.
- Ο συντελεστής ΦΠΑ στο 19% είναι κοντά στον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (19,2%) και το βάρος συμμόρφωσης στον ΦΠΑ είναι σχετικά μικρό.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Γερμανίας:

- Η Γερμανία έχει τον πέμπτο υψηλότερο συντελεστή εταιρικής φορολόγησης μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, στο 29,9%.
- Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων είναι πολύπλοκος, με σχετική επιβάρυνση συμμόρφωσης 134 ώρες – την τρίτη υψηλότερη μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμό ως προς τις καθαρές ζημιές χρήσης που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να αντισταθμίσουν εισόδημα σε μελλοντικές ή προηγούμενες φορολογικές χρήσεις.

Δανία

Η Δανία καταλαμβάνει την 28η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, δύο θέσεις κάτω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Δανίας:

- Οι χρόνοι συμμόρφωσης με τους φόρους εταιρειών, φυσικών προσώπων και κατανάλωσης είναι μικρότεροι από τους αντίστοιχους μέσους όρους του ΟΟΣΑ.
- Η Δανία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα και απαλλάσσει τα μερίσματα και τα κεφαλαιακά κέρδη που προέρχονται από χώρες με τις οποίες έχει συνάψει φορολογική σύμβαση καθώς και τις ευρωπαϊκές χώρες.
- Οι φόροι περιουσίας είναι μετριοπαθείς και η Δανία επιτρέπει την έκπτωση τους έναντι φόρων εταιρικού εισοδήματος.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Δανίας:

- Εκτός από τον ανώτατο οριακό φορολογικό συντελεστή 55,6%, οι φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων επί μερισμάτων και κεφαλαιακών κερδών είναι και οι δύο στο 42%, πολύ πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ, 23,9% και 19,2% αντίστοιχα.
- Οι καθαρές ζημιές χρήσης μπορούν να μεταφέρονται στο μέλλον επ' αόριστο, αλλά περιορίζονται στο 60% του φορολογητέου εισοδήματος.
- Η Δανία υπολογίζει το κόστος αποθεμάτων για φορολογικούς σκοπούς με τη μέθοδο Πρώτη Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (FIFO).

Ελβετία

Η Ελβετία καταλαμβάνει την 4η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ελβετίας:

- Η Ελβετία έχει άνω του μέσου όρου προβλέψεις για την ανάκτηση κόστους σε επενδύσεις σε μηχανήματα, κτίρια και άυλα στοιχεία.
- Η Ελβετία έχει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 93 χώρες.
- Ο ΦΠΑ της Ελβετίας, στο 7,7%, εφαρμόζεται σε ευρεία βάση και έχει πολύ χαμηλό κόστος συμμόρφωσης.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ελβετίας:

- Η Ελβετία έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους ιδιοκτησίας με ξεχωριστή φορολόγηση ακίνητης ιδιοκτησίας, καθαρής περιουσίας, περιουσιακών στοιχείων και

χρηματοοικονομικών συναλλαγών.

- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμούς στην περίοδο χρήσης για την οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν καθαρές λειτουργικές ζημιές για να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να απαλλάξουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Η Ελβετία έχει προοδευτική φορολόγηση εισοδήματος, με μέγιστο φορολογικό συντελεστή 41,7%, συμπεριλαμβανομένων των φόρων μισθωτών υπηρεσιών και των φόρων εισοδήματος φυσικών προσώπων.

Ελλάδα

Η Ελλάδα καταλαμβάνει την 29η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ελλάδας:

- Ο καθαρός φορολογικός συντελεστής φυσικών προσώπων επί μερισμάτων, στο 5%, είναι κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,9%).
- Η πολυπλοκότητα του φόρου επί της εργασίας είναι χαμηλότερη από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.
- Οι κανονισμοί Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών στην Ελλάδα είναι μετριοπαθείς και εφαρμόζονται μόνο στο παθητικό εισόδημα.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ελλάδας:

- Η Ελλάδα έχει εταιρικό φορολογικό συντελεστή 24%, πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,3%).
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Η Ελλάδα έχει έναν από τους υψηλότερους συντελεστές ΦΠΑ στον ΟΟΣΑ (24%) με μία από τις πιο περιορισμένες φορολογικές βάσεις.

Εσθονία

Η Εσθονία καταλαμβάνει την 1η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019 και για έβδομη συνεχόμενη χρονιά.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Εσθονίας:

- Το σύστημα εταιρικής φορολόγησης της Εσθονίας φορολογεί μόνο τα διανεμόμενα κέρδη, επιτρέποντας στις εταιρείες να επανεπενδύουν τα κέρδη τους αφορολόγητα.
- Ο ΦΠΑ εφαρμόζεται σε ευρεία βάση και έχει χαμηλή επιβάρυνση συμμόρφωσης.
- Οι φόροι ιδιοκτησίας εφαρμόζονται μόνο επί της αξίας της γης.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Εσθονίας:

- Η Εσθονία έχει φορολογικές συμβάσεις με μόλις 58 χώρες, κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (77 χώρες).
- Το εδαφικό φορολογικό σύστημα της Εσθονίας περιορίζεται στις ευρωπαϊκές χώρες.
- Οι κανόνες υποκεφαλαιοποίησης της Εσθονίας είναι αυστηρότεροι από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.

Ηνωμένο Βασίλειο

Το Ηνωμένο Βασίλειο καταλαμβάνει την 22η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση κάτω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος του Ηνωμένου Βασιλείου:

- Ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης είναι 19%, κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,3%).
- Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα που απαλλάσσει μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό χωρίς περιορισμούς ως προς τις χώρες.
- Το δίκτυο φορολογικών συμβάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου με 130 χώρες είναι το μεγαλύτερο στον ΟΟΣΑ.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος του Ηνωμένου Βασιλείου:

- Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων επί των μερισμάτων είναι 38,1%, πολύ πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,9%).
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμούς ως προς τις δαπάνες επενδύσεων που μπορούν να αποσβέσουν, ειδικά σε ό,τι αφορά τα βιομηχανικά κτίρια.
- Ο ΦΠΑ, στο 20%, εφαρμόζεται σε λιγότερο από το ήμισυ της δυνάμει φορολογικής βάσης.

Ηνωμένες Πολιτείες

Οι Ηνωμένες Πολιτείες καταλαμβάνουν την 21η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση κάτω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος των ΗΠΑ:

- Οι ΗΠΑ προβλέπουν πλήρη έκπτωση δαπανών για επενδύσεις επιχειρήσεων σε μηχανήματα.
- Οι ΗΠΑ επιτρέπουν την αντιμετώπιση των αποθεμάτων με τη μέθοδο Τελευταία Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (LIFO)
- Οι εταιρείες μπορούν να αφαιρούν τους φόρους περιουσίας από το φορολογητέο εισόδημα.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος των ΗΠΑ:

- Οι ΗΠΑ έχουν προοδευτική φορολόγηση ατομικού εισοδήματος, με ανώτατο φορολογικό συντελεστή 46%, συμπεριλαμβανομένων των φόρων μισθωτών υπηρεσιών και εισοδήματος φυσικών προσώπων.
- Οι ΗΠΑ έχουν μερικώς εδαφικό φορολογικό σύστημα και δεν απαλλάσσουν εισόδημα από κεφαλαιακά κέρδη στο εξωτερικό.
- Η επιβάρυνση του φόρου ακίνητης περιουσίας είναι από τις υψηλότερες στον ΟΟΣΑ.

Ισλανδία

Η Ισλανδία καταλαμβάνει την 30η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, δύο θέσεις κάτω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ισλανδίας:

- Ο εταιρικός φορολογικός συντελεστής της Ισλανδίας στο 20%, είναι κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ στο 23,3%.
- Οι φόροι εταιρειών, κατανάλωσης και εργασίας είναι λιγότερο πολύπλοκοι από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.
- Η Ισλανδία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα που απαλλάσσει πλήρως μερίσματα και

κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό χωρίς περιορισμούς χωρών.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ισλανδίας:

- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Ο ΦΠΑ, στο 24%, επιβάλλεται σε σχετικά περιορισμένη φορολογική βάση.
- Οι κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών εφαρμόζονται τόσο στο παθητικό, όσο και στο ενεργητικό εισόδημα.

Ιρλανδία

Η Ιρλανδία καταλαμβάνει την 20η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση κάτω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ιρλανδίας:

- Η Ιρλανδία έχει χαμηλό εταιρικό φορολογικό συντελεστή στο 12,5%.
- Οι καθαρές λειτουργικές ζημιές μπορούν να μεταφερθούν ένα χρόνο στο παρελθόν και επ' αόριστο στο μέλλον, επιτρέποντας στις εταιρείες να φορολογούνται επί της μέσης κερδοφορίας τους.
- Η Ιρλανδία δεν έχει κανόνες υποκεφαλαιοποίησης.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ιρλανδίας:

- Ο συντελεστής φορολόγησης φυσικών προσώπων επί μερισμάτων, στο 51%, είναι ο υψηλότερος μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ.
- Ο συντελεστής ΦΠΑ, στο 23%, είναι από τους υψηλότερους στον ΟΟΣΑ και εφαρμόζεται σε σχετικά περιορισμένη φορολογική βάση.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμούς ως προς την απόσβεση επενδύσεων.

Ισραήλ

Το Ισραήλ καταλαμβάνει την 25η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, έξι θέσεις πάνω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος του Ισραήλ:

- Το Ισραήλ έχει εταιρικό φορολογικό συντελεστή στο 23%, λίγο κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,3%) και επιτρέπει την επ' αόριστο μεταφορά στο μέλλον των λειτουργικών ζημιών.
- Ο συντελεστής ΦΠΑ είναι σχετικά μικρός στο 17%, και εφαρμόζεται σε ευρεία βάση.
- Το Ισραήλ δεν επιβάλλει φόρο καθαρής περιουσίας ή περιουσίας θανάτου.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος του Ισραήλ:

- Κατά μέσο όρο, η συμμόρφωση με τον εταιρικό κώδικα χρειάζεται 110 ώρες (συγκριτικά, ο μέσος όρος στον ΟΟΣΑ είναι 42 ώρες).
- Η έντονη προοδευτικότητα των φόρων επί της εργασίας στο Ισραήλ παράγει κόστη αποτελεσματικότητας.
- Το Ισραήλ έχει σύστημα παγκόσμιας φορολόγησης και σχετικά περιορισμένο δίκτυο συμβάσεων με 58 χώρες (ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι 77 χώρες).

Ιταλία

Η Ιταλία καταλαμβάνει την 36η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ιταλίας:

- Η Ιταλία έχει άνω του μέσου όρου προβλέψεις ανάκτησης κόστους για επενδύσεις σε άυλα στοιχεία.
- Επιτρέπεται η αντιμετώπιση των αποθεμάτων με τη μέθοδο Τελευταία Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (LIFO).
- Η Ιταλία έχει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 100 χώρες.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ιταλίας:

- Η Ιταλία έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας με ξεχωριστούς φόρους στην ακίνητη περιουσία, την καθαρή περιουσία, την περιουσία θανόντος και τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές.
- Ο συντελεστής ΦΠΑ στο 22% εφαρμόζεται στην τρίτη πιο περιορισμένη βάση κατανάλωσης στον ΟΟΣΑ.
- Η συμμόρφωση με το σύστημα φορολόγησης φυσικών προσώπων απαιτεί κατά μέσο όρο 169 ώρες, μακράν τις περισσότερες στον ΟΟΣΑ, όπου ο μέσος όρος είναι οι 66 ώρες.

Ιαπωνία

Η Ιαπωνία καταλαμβάνει την 26η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, τέσσερις θέσεις κάτω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ιαπωνίας:

- Η Ιαπωνία έχει χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ (10%) που εφαρμόζεται σε ευρεία βάση.
- Οι φόροι εταιρειών και κατανάλωσης είναι λιγότερο πολύπλοκοι από τον μέσο όρο στον ΟΟΣΑ.
- Ο φορολογικός συντελεστής φυσικών προσώπων επί μερισμάτων είναι 20,3%, κάτω από το 23,9% του μέσου όρου του ΟΟΣΑ.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ιαπωνίας:

- Η Ιαπωνία έχει ανεπαρκείς προβλέψεις ανάκτησης κόστους για επενδύσεις επιχειρήσεων σε μηχανήματα και κτίρια.
- Η Ιαπωνία έχει ένα υβριδικό σύστημα διεθνούς φορολόγησης, με απαλλαγή 95% σε μερίσματα εξωτερικού και καμία απαλλαγή για κεφαλαιακά κέρδη εξωτερικού.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.

Ισπανία

Η Ισπανία καταλαμβάνει την 27η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ισπανίας:

- Η Ισπανία επιτρέπει την επ' αόριστο μεταφορά των καθαρών ζημιών στο μέλλον (με κάποιους περιορισμούς), επιτρέποντας στις εταιρείες να φορολογούνται επί της μέσης κερδοφορίας τους.

- Η Ισπανία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα που απαλλάσσει από τη φορολογία τόσο τα μερίσματα, όσο και τα κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό.
- Το δίκτυο φορολογικών συμβάσεων της Ισπανίας περιλαμβάνει 93 χώρες.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ισπανίας:

- Ο ΦΠΑ (21%) εφαρμόζεται σε λιγότερο από το ήμισυ της δυνητικής φορολογικής βάσης στην κατανάλωση.
- Η Ισπανία έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας με ξεχωριστή φορολόγηση ακίνητης περιουσίας, καθαρής περιουσίας και περιουσίας θανάτου.
- Η Ισπανία έχει ευνοϊκό καθεστώς για τη φορολόγηση των ευρεσιτεχνιών (patent box) καθώς και φορολογικές πιστώσεις για Έρευνα και Ανάπτυξη.

Καναδάς

Ο Καναδάς καταλαμβάνει τη 18η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος του Καναδά:

- Οι φόροι κατανάλωσης είναι χαμηλοί και η σχετική επιβάρυνση συμμόρφωσης είναι κοντά στον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ.
- Ο Καναδάς επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αποσβένουν αμέσως επενδύσεις σε μηχανήματα.
- Ο Καναδάς δεν επιβάλλει φόρους πλούτου, περιουσίας θανάτου, ή κληρονομιάς.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος του Καναδά:

- Ο φόρος φυσικών προσώπων επί μερισμάτων είναι 39,3%, πολύ πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ στο 23,9%.
- Ο Καναδάς φορολογεί τα κεφαλαιακά κέρδη με συντελεστή 25,2%, ενώ ο μέσος όρος στον ΟΟΣΑ είναι 19,2%.
- Ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης στο 26,5%, είναι πάνω από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ (23,3%).

Κορέα

Η Κορέα καταλαμβάνει την 24η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση πάνω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Κορέας:

- Η Κορέα έχει χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ στο 10%, που εφαρμόζεται σε σχετικά ευρεία βάση.
- Έχει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 93 χώρες.
- Οι επενδύσεις επιχειρήσεων σε μηχανήματα αντιμετωπίζονται καλύτερα από τον μέσο όρο σε ό,τι αφορά τις αποσβέσεις τους.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Κορέας:

- Η Κορέα έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας, με ξεχωριστούς φόρους στην ακίνητη περιουσία, την περιουσία θανάτου και τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές.
- Ο φορολογικός συντελεστής φυσικών προσώπων επί μερισμάτων είναι 40,3% (σε σχέση με τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ στο 23,9%).
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.

Λετονία

Η Λετονία καταλαμβάνει τη 2η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Λετονίας:

- Το σύστημα εταιρικής φορολόγησης της Λετονίας φορολογεί μόνο τα διανεμόμενα κέρδη, επιτρέποντας στις εταιρείες να επανεπενδύουν τα κέρδη τους αφορολόγητα.
- Οι εταιρείες μπορούν να αφαιρούν τους φόρους περιουσίας από το φορολογητέο τους εισόδημα.
- Οι φόροι επί της εργασίας στη Λετονία είναι σχετικά ενιαίοι, επιτρέποντας στην κυβέρνηση να εισπράττει έσοδα από φόρους στους εργαζόμενους με πολύ λίγες στρεβλώσεις.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Λετονίας:

- Το δίκτυο φορολογικών συμβάσεων της Λετονίας περιλαμβάνει 61 χώρες, ένας σχετικά μικρός αριθμός.
- Ο ΦΠΑ (21%) εφαρμόζεται σε περίπου το ήμισυ της δυνητικής φορολογικής βάσης.
- Το κάτω όριο εφαρμογής του ΦΠΑ είναι σχεδόν διπλάσιο από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ.

Λιθουανία

Η Λιθουανία καταλαμβάνει την 6η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση κάτω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Λιθουανίας:

- Οι επενδύσεις επιχειρήσεων σε μηχανήματα, κτίρια και άυλα στοιχεία αντιμετωπίζονται καλύτερα από τον μέσο όρο.
- Ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης στη Λιθουανία είναι 15%, πολύ κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ στο 23,3%.
- Οι φόροι επί της εργασίας της Λιθουανίας είναι περισσότερο ενιαίοι από τον μέσο όρο, επιτρέποντας στην κυβέρνηση να εισπράττει έσοδα από φόρους στους εργαζόμενους με πολύ λίγες στρεβλώσεις.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Λιθουανίας:

- Η Λιθουανία έχει φορολογικές συμβάσεις με μόνο 54 χώρες, κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (77 χώρες).
- Η Λιθουανία έχει ευνοϊκό καθεστώς φορολόγησης για ευρεσιτεχνίες (patent box) καθώς και υπέρ-εκπτώσεις για δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης.
- Οι πολυεθνικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν αυστηρούς κανόνες υποκεφαλαιοποίησης.

Λουξεμβούργο

Το Λουξεμβούργο καταλαμβάνει την 5η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση πάνω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος του Λουξεμβούργου:

- Οι επενδύσεις επιχειρήσεων σε μηχανήματα, κτίρια και άυλα στοιχεία αντιμετωπίζονται καλύτερα από τον μέσο όρο.
- Το Λουξεμβούργο έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα που απαλλάσσει μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό χωρίς περιορισμούς χώρας προέλευσης.
- Το δίκτυο φορολογικών συμβάσεων περιλαμβάνει 83 χώρες.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος του Λουξεμβούργου:

- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμούς ως προς τη χρονική περίοδο κατά την οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν καθαρές λειτουργικές ζημιές για να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Το Λουξεμβούργο έχει αρκετούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας, με ξεχωριστή φορολόγηση ακίνητης περιουσίας, περιουσίας θανόντος και περιουσιακών στοιχείων.
- Ο φόρος εισοδήματος είναι σχετικά προσδευτικός, με συνολικό μέγιστο συντελεστή φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων στο 47,2%.

Μεξικό

Το Μεξικό καταλαμβάνει την 31η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση κάτω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος του Μεξικού:

- Ο φορολογικός συντελεστής φυσικών προσώπων επί μερισμάτων είναι 17,1%, κάτω από τον μέσο όρο στον ΟΟΣΑ στο 23,8%.
- Οι φόροι ακίνητης περιουσίας εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα των εταιρειών.
- Το Μεξικό επιτρέπει την αντιμετώπιση των αποθεμάτων με τη μέθοδο Τελευταία Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (LIFO).

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος του Μεξικού:

- Ο μέσος χρόνος συμμόρφωσης με τους εταιρικούς φόρους και τους φόρους κατανάλωσης εκτιμάται σε περίπου 100 ώρες για κάθε φόρο.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμούς ως προς τη χρονική περίοδο κατά την οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν καθαρές λειτουργικές ζημιές για να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Το Μεξικό έχει συντελεστή εταιρικής φορολόγησης 30%, πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,3%).

Νέα Ζηλανδία

Η Νέα Ζηλανδία καταλαμβάνει την 3η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Νέας Ζηλανδίας:

- Η Νέα Ζηλανδία επιτρέπει την επ' αόριστο μεταφορά των καθαρών ζημιών στο μέλλον και έχει εισαγάγει μια προσωρινή μεταφορά σε ένα έτος στο παρελθόν, επιτρέποντας στις εταιρείες να φορολογούνται επί της μέσης κερδοφορίας τους.
- Ο ΦΠΑ (15%) εφαρμόζεται σχεδόν σε ολόκληρη τη δυνητική φορολογική βάση κατανάλωσης.
- Οι φόροι ακίνητης περιουσίας της Νέας Ζηλανδίας εφαρμόζονται μόνο επί της αξίας της γης και όχι επί των κτιρίων ή άλλων εγγείων βελτιώσεων.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Νέας Ζηλανδίας:

- Η Νέα Ζηλανδία έχει συντελεστή εταιρικής φορολόγησης 28%, πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,3%) και σχετικά φτωχές προβλέψεις ανάκτησης κόστους για τις επενδύσεις των επιχειρήσεων.
- Η Νέα Ζηλανδία έχει περιορισμένο δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 40 χώρες.

- Το κόστος αποθεμάτων μπορεί να υπολογιστεί με τη μέθοδο Πρώτη Εισαγωγή Πρώτη Εξαγωγή (FIFO) ή με τη μέθοδο μέσου κόστους (η μέθοδος Τελευταία Εισαγωγή Πρώτη Εξαγωγή, LIFO, δεν επιτρέπεται).

Νορβηγία

Η Νορβηγία καταλαμβάνει τη 13η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση πάνω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Νορβηγίας:

- Η Νορβηγία επιτρέπει την επ' αόριστο μεταφορά των καθαρών ζημιών στο μέλλον και έχει εισαγάγει προσωρινά τη δυνατότητα μεταφοράς δύο ετών στο παρελθόν, επιτρέποντας στις εταιρείες να φορολογούνται επί της μέσης κερδοφορίας τους.
- Ο χρόνος συμμόρφωσης με φόρους εταιρειών και φυσικών προσώπων είναι κάτω του μέσου όρου.
- Η Νορβηγία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα με δίκτυο 87 φορολογικών συμβάσεων.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Νορβηγίας:

- Υπάρχουν περιορισμοί ως προς τις δυνατότητες των εταιρειών να αποσβένουν επενδύσεις.
- Η Νορβηγία έχει προοδευτικό φορολογικό σύστημα, με συνολικό ανώτατο φορολογικό συντελεστή φυσικών προσώπων 46,6%.
- Η Νορβηγία εφαρμόζει κανονισμούς Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών τόσο επί του παθητικού, όσο και του ενεργητικού εισοδήματος.

Ολλανδία

Η Ολλανδία καταλαμβάνει τη 17η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση κάτω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ολλανδίας:

- Η Ολλανδία έχει άνω του μέσου όρου προβλέψεις για την απόσβεση επενδύσεων εταιρειών σε μηχανήματα.
- Έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα, το οποίο απαλλάσσει τόσο τα μερίσματα, όσο και τα κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό. Επίσης έχει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 96 χώρες.
- Οι εταιρείες μπορούν να αφαιρούν τους φόρους περιουσίας από το φορολογητέο εισόδημα.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ολλανδίας:

- Η Ολλανδία έχει προοδευτικό φορολογικό σύστημα με συνολικό ανώτατο συντελεστή εισοδήματος φυσικών προσώπων 54,4%.
- Ο ΦΠΑ (21%) εφαρμόζεται σε περίπου το μισό της δυνητικής φορολογικής βάσης κατανάλωσης.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρό περιορισμό ως προς τη χρονική περίοδο που μπορούν να χρησιμοποιήσουν καθαρές λειτουργικές ζημιές για να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη ή προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.

Ουγγαρία

Η Ουγγαρία καταλαμβάνει τη 14η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση πάνω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Ουγγαρίας:

- Η Ουγγαρία έχει τον χαμηλότερο συντελεστή εταιρικής φορολόγησης στον ΟΟΣΑ, με 9%.
- Έχει σύστημα ενιαίας φορολόγησης φυσικών προσώπων.
- Οι κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών είναι καλύτεροι από τον μέσο όρο.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Ουγγαρίας:

- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Η Ουγγαρία έχει τον υψηλότερο ΦΠΑ μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, στο 27%.
- Επιβάλλει φόρους περιουσίας θανόντος, περιουσιακών στοιχείων και μεταβίβασης ιδιοκτησίας.

Πολωνία

Η Πολωνία καταλαμβάνει την 34η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση πάνω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Πολωνίας:

- Η Πολωνία έχει συντελεστή εταιρικής φορολόγησης 19%, χαμηλότερο από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,3%).
- Οι φόροι επί της εργασίας στην Πολωνία είναι σχετικά ενιαίοι, επιτρέποντας στην κυβέρνηση να εισπράττει έσοδα από φόρους εργαζομένων με σχετικά χαμηλό κόστος συμμόρφωσης.
- Έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα με δίκτυο 85 φορολογικών συμβάσεων.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Πολωνίας:

- Η Πολωνία έχει αρκετούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας, με ξεχωριστή φορολόγηση ακίνητης περιουσίας, περιουσίας θανόντος, στοιχείων ενεργητικού και χρηματοοικονομικών συναλλαγών.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Οι εταιρείες μπορούν να αποσβέσουν μόνο το 33,8% του κόστους των βιομηχανικών κτιρίων (σε τρέχουσες τιμές), έναντι του μέσου όρου του ΟΟΣΑ στο 48,3%.

Πορτογαλία

Η Πορτογαλία καταλαμβάνει την 33η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Πορτογαλίας:

- Οι εταιρείες μπορούν να αφαιρούν τους φόρους περιουσίας από το φορολογητέο εισόδημα.
- Η Πορτογαλία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα, απαλλάσσοντας μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό για τις πιο πολλές χώρες.
- Παρέχει άνω του μέσου όρου αποσβέσεις κεφαλαιακών δαπανών για επενδύσεις σε μηχανήματα.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Πορτογαλίας:

- Η Πορτογαλία έχει υψηλό φορολογικό συντελεστή εταιρικού εισοδήματος στο 31,5% έναντι του μέσου όρου του ΟΟΣΑ (23,3%).
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Ο ΦΠΑ (23%) εφαρμόζεται σε μόλις το ήμισυ της δυνητικής φορολογικής βάσης.

Σλοβακία

Η Σλοβακία καταλαμβάνει τη 10η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση πάνω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Σλοβακίας:

- Ο φορολογικός συντελεστής φυσικών προσώπων επί μερισμάτων είναι πολύ χαμηλός, στο 7% σε σχέση με τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,9%).
- Στη Σλοβακία, οι επενδύσεις επιχειρήσεων σε μηχανήματα, κτίρια και άυλα στοιχεία αντιμετωπίζονται καλύτερα από τον μέσο όρο.
- Οι εταιρείες μπορούν να αφαιρούν τους φόρους περιουσίας από το φορολογητέο τους εισόδημα.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Σλοβακίας:

- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν αυστηρούς περιορισμούς ως προς τα ποσά των καθαρών ζημιών χρήσης με τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Ο ΦΠΑ (20%) εφαρμόζεται σε κάτω από το ήμισυ της δυνητικής φορολογικής βάσης.
- Η Σλοβακία έχει ευνοϊκό καθεστώς για τις ευρεσιτεχνίες (patent box) καθώς και υπερεκπτώσεις για δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης.

Σλοβενία

Η Σλοβενία καταλαμβάνει την 23η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση πάνω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Σλοβενίας:

- Η Σλοβενία έχει συντελεστή εταιρικής φορολόγησης 19%, κάτω από το μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,3%).
- Ο ΦΠΑ της Σλοβενίας (22%) εφαρμόζεται σε σχετικά ευρεία βάση.
- Οι επενδύσεις επιχειρήσεων σε μηχανήματα αντιμετωπίζονται καλύτερα από τον μέσο όρο.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Σλοβενίας:

- Το προοδευτικό σύστημα φορολόγησης ατομικού εισοδήματος της Σλοβενίας έχει συνολικό μέγιστο φορολογικό συντελεστή 61,1% έναντι μέσου όρου του ΟΟΣΑ στο 46,1%.
- Η Σλοβενία έχει σχετικά περιορισμένο δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 59 χώρες και μόνο μερικώς εδαφικό φορολογικό σύστημα.
- Έχει αρκετούς στρεβλωτικούς φόρους περιουσίας, με ξεχωριστή φορολόγηση ακίνητης περιουσίας, περιουσίας θανόντος και περιουσιακών στοιχείων.

Τσεχία

Η Τσεχία καταλαμβάνει την 8η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Τσεχίας:

- Ο συντελεστής εταιρικής φορολόγησης στο 19% είναι κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,6%) με καλύτερες από τον μέσο όρο διατάξεις για την ανάκτηση κόστους.
- Οι φόροι επί της εργασίας είναι ελάχιστα στρεβλωτικοί.
- Η Τσεχία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα το οποίο απαλλάσσει τα μερίσματα και τα κεφαλαιακά κέρδη που προέρχονται από άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Τσεχίας:

- Οι φόροι κατανάλωσης έχουν υψηλό κόστος συμμόρφωσης.
- Οι καθарές λειτουργικές ζημιές δεν μπορούν να μεταφερθούν στο παρελθόν, ενώ μπορούν να μεταφερθούν στο μέλλον μόνο για πέντε χρόνια.
- Η Τσεχία επιβάλλει φόρο περιουσίας θανόντος και φόρους μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας.

Σουηδία

Η Σουηδία καταλαμβάνει την 7η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Σουηδίας:

- Η Σουηδία επιτρέπει την επ' αόριστο μεταφορά των καθαρών ζημιών στο μέλλον, επιτρέποντας στις εταιρείες να φορολογούνται επί της μέσης κερδοφορίας τους.
- Έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα που απαλλάσσει από τη φορολογία τόσο τα μερίσματα, όσο και τα κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό, χωρίς περιορισμούς χωρών.
- Έχει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 81 χώρες.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Σουηδίας:

- Ο φορολογικός συντελεστής επί μερισμάτων είναι 30%, πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,9%).
- Η Σουηδία έχει προοδευτική φορολόγηση φυσικών προσώπων, με συνολικό μέγιστο συντελεστή 60,2%.
- Έχει κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών, οι οποίοι εφαρμόζονται τόσο στο παθητικό, όσο και στο ενεργητικό εισόδημα.

Τουρκία

Η Τουρκία καταλαμβάνει την 11η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση κάτω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Τουρκίας:

- Η Τουρκία έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα που απαλλάσσει μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη από το εξωτερικό χωρίς περιορισμούς χωρών.
- Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων επί μερισμάτων είναι 20%, κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (23,9%).
- Η Τουρκία έχει καλύτερη του μέσου όρου φορολογική αντιμετώπιση των επενδύσεων επιχειρήσεων σε μηχανήματα.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Τουρκίας:

- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν σημαντικούς περιορισμούς ως προς τη χρονική περίοδο κατά την οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν καθαρές λειτουργικές ζημιές για να αντισταθμίσουν μελλοντικά κέρδη. Επίσης, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν ζημιές για να μειώσουν προηγούμενο φορολογητέο εισόδημα.
- Ο ΦΠΑ της Τουρκίας (18%) εφαρμόζεται μόλις στο 40% της δυνητικής φορολογικής βάσης.
- Η Τουρκία έχει πολλούς στρεβλωτικούς φόρους ιδιοκτησίας, με ξεχωριστή φορολόγηση ακίνητης περιουσίας, περιουσίας θανόντος και χρηματοοικονομικών συναλλαγών.

Φινλανδία

Η Φινλανδία καταλαμβάνει τη 16η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση πάνω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Φινλανδίας:

- Η Φινλανδία έχει σχετικά χαμηλό συντελεστή εταιρικής φορολόγησης στο 20%.
- Τα βάρη συμμόρφωσης στους φόρους εταιρειών, κατανάλωσης και εργασίας είναι μικρότερα από αντίστοιχους μέσους όρους του ΟΟΣΑ.
- Έχει εδαφικό φορολογικό σύστημα και ευρύ δίκτυο φορολογικών συμβάσεων με 76 χώρες.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Φινλανδίας:

- Η Φινλανδία επιβάλλει φόρο περιουσίας θανόντος καθώς και φόρο χρηματοοικονομικών συναλλαγών.
- Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περιορισμούς ως προς τη μεταφορά καθαρών ζημιών χρήσης στο μέλλον και υποχρεούνται να υπολογίζουν το κόστος αποθεμάτων με τη μέθοδο Πρώτη Εισαγωγή, Πρώτη Εξαγωγή (FIFO).
- Έχει προοδευτικό φορολογικό σύστημα, με συνολικό μέγιστο φορολογικό συντελεστή εισοδήματος φυσικών προσώπων στο 58,4% έναντι μέσου όρου του ΟΟΣΑ στο 46,1%.

Χιλή

Η Χιλή καταλαμβάνει την 35η θέση στη γενική κατάταξη του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του 2020, μία θέση κάτω σε σχέση με το 2019.

Μερικά ισχυρά σημεία του φορολογικού συστήματος της Χιλής:

- Ο συντελεστής του ΦΠΑ είναι στον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ και εφαρμόζεται σε σχετικά ευρεία βάση.
- Η Χιλή επιτρέπει την επ' αόριστο μεταφορά των καθαρών ζημιών στο μέλλον, επιτρέποντας στις εταιρείες να φορολογούνται επί της μέσης κερδοφορίας τους.
- Η Χιλή έχει τη χαμηλότερη φορολογική επιβάρυνση στην εργασία μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ στο 7%, έναντι μέσου όρου 36%.

Μερικές αδυναμίες του φορολογικού συστήματος της Χιλής:

- Οι φόροι εργασίας και κατανάλωσης είναι πολύπλοκοι και δημιουργούν σημαντικό βάρος συμμόρφωσης.
- Η Χιλή αντιμετωπίζει ανεπαρκώς τις εταιρικές επενδύσεις σε μηχανήματα και κτίρια και δεν επιτρέπει στις εταιρείες την απόσβεση επενδύσεων σε άυλα στοιχεία.
- Έχει σύστημα παγκόσμιας φορολόγησης, ενώ οι περισσότερες χώρες έχουν εδαφικές προβλέψεις.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Ο Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας αποτελεί μία σχετική κατάταξη της ανταγωνιστικότητας και της ουδετερότητας του φορολογικού κώδικα κάθε μίας από τις 36 χώρες του ΟΟΣΑ. Χρησιμοποιεί 41 μεταβλητές που κατανέμονται σε πέντε κατηγορίες: φόροι εταιρικού εισοδήματος, φόροι φυσικών προσώπων, φόροι κατανάλωσης, φόροι ιδιοκτησίας, και κανόνες διεθνούς φορολόγησης. Κάθε κατηγορία έχει διάφορες υποκατηγορίες και κάθε υποκατηγορία περιλαμβάνει διάφορες από τις 41 μεταβλητές. Για παράδειγμα, η κατηγορία των φόρων κατανάλωσης περιλαμβάνει τρεις υποκατηγορίες: τον συντελεστή, τη βάση και την πολυπλοκότητα. Με τη σειρά της, η υποκατηγορία της φορολογικής βάσης του φόρου κατανάλωσης περιλαμβάνει δύο μεταβλητές: Το κατώτατο όριο επιβολής ΦΠΑ/φόρου πωλήσεων και τη φορολογική βάση του ΦΠΑ/φόρου πωλήσεων ως ποσοστό της συνολικής κατανάλωσης.

Ο Δείκτης έχει σχεδιαστεί ώστε να αξιολογεί τον φορολογικό κώδικα μίας χώρας σε σχετική βάση και όχι βάσει απολύτων μετρήσεων. Αυτό σημαίνει ότι η βαθμολογία 100 δεν σημαίνει τον απολύτως καλύτερο δυνατό φορολογικό κώδικα, αλλά τον καλύτερο φορολογικό κώδικα μεταξύ των 36 χωρών του ΟΟΣΑ. Η βαθμολογία κάθε χώρας στον Δείκτη εκφράζει τη σχετική διαφορά της από τη βαθμολογία της καλύτερης χώρας.

Ο Υπολογισμός της Βαθμολογίας Μεταβλητών, Υποκατηγοριών, Κατηγοριών και της Τελικής Βαθμολογίας

Πρώτα υπολογίζεται η τυπική απόκλιση και ο μέσος όρος κάθε μεταβλητής. Η τυπική απόκλιση μετρά τη μέση διαφορά των

φορολογικών μεταβλητών της εκάστοτε χώρας από τον μέσο όρο των 36 χωρών.¹⁰² Για παράδειγμα, ο μέσος εταιρικός φορολογικός συντελεστής μεταξύ των 36 χωρών του ΟΟΣΑ είναι περίπου 23,6%, με τυπική απόκλιση 5,1 ποσοστιαίες μονάδες. Αυτό σημαίνει ότι, κατά μέσο όρο, ο εταιρικός φορολογικός συντελεστής μίας χώρας του ΟΟΣΑ απέχει 5,1 ποσοστιαίες μονάδες από τον μέσο φορολογικό συντελεστή του 23,6%.

Για να συγκριθούν μεταξύ τους οι μεταβλητές, είναι απαραίτητη η τυποποίησή τους, καθώς κάθε μεταβλητή έχει διαφορετικό μέσο όρο και τυπική απόκλιση. Για να τυποποιηθούν οι μεταβλητές, κάθε παρατήρηση λαμβάνει μία κανονικοποιημένη βαθμολογία. Αυτή κάνει το μέσο όρο κάθε μεταβλητής 0 με τυπική απόκλιση 1. Η βαθμολογία κάθε χώρας για κάθε μεταβλητή είναι το μέτρο της διαφοράς της από τον μέσο όρο όλων των χωρών σε αυτή τη μεταβλητή. Βαθμολογία 0 σημαίνει ότι η βαθμολογία της χώρας είναι ίση με τον μέσο όρο. Βαθμολογία -1 σημαίνει ότι είναι κάτω από τον μέσο όρο κατά μία τυπική απόκλιση, και βαθμολογία 1 ότι είναι μία τυπική απόκλιση πάνω από τον μέσο όρο.

Τη διαδικασία αυτή καταδεικνύει για παράδειγμα η βαθμολογία του εταιρικού φορολογικού συντελεστή. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, ο μέσος εταιρικός φορολογικός συντελεστής στις 36 χώρες του ΟΟΣΑ είναι 23,3% και η τυπική απόκλιση είναι 5,1 ποσοστιαίες μονάδες. Η κανονικοποιημένη βαθμολογία του εταιρικού φορολογικού συντελεστή των Ηνωμένων Πολιτειών είναι -0,48¹⁰³ δηλαδή ο συντελεστής των ΗΠΑ

¹⁰² Για να υπολογίσουμε την τυπική απόκλιση, βρίσκουμε τον μέσο όρο ενός συνόλου δεδομένων (για παράδειγμα των εταιρικών φορολογικών συντελεστών) και τη διαφορά του φορολογικού συντελεστή κάθε χώρας από τον μέσο φορολογικό συντελεστή των 36 χωρών. Μετά παίρνουμε τη διαφορά κάθε χώρας από τον μέσο όρο και βρίσκουμε τη μέση διαφορά γι' αυτό το σύνολο δεδομένων.

¹⁰³ Η πραγματική κανονική βαθμολογία είναι 0,42. Η βαθμολογία έχει αρνητική τιμή για να καταδείξει ότι η υψηλότερη τιμή από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ είναι λιγότερο ιδανική.

είναι 0,48 τυπικές αποκλίσεις λιγότερο ανταγωνιστικός από τη μέση χώρα του ΟΟΣΑ. Αντίθετα, ο φορολογικός συντελεστής της Ιρλανδίας στο 12,5% είναι 2,08 τυπικές αποκλίσεις πιο ανταγωνιστικός από τη μέση χώρα του ΟΟΣΑ.

Το επόμενο βήμα είναι ο συνδυασμός των βαθμολογιών των μεταβλητών ώστε να υπολογιστούν οι βαθμολογίες των υποκατηγοριών. Μεταξύ των υποκατηγοριών, η βαθμολογία κάθε ξεχωριστής μεταβλητής ισοσταθμίζεται και προστίθεται. Για παράδειγμα, η υποκατηγορία ανάκτησης κόστους περιλαμβάνει επτά μεταβλητές: Μεταφορά ζημιών στο παρελθόν, μεταφορά ζημιών στο μέλλον, την παρούσα αξία των χρονοδιαγραμμάτων απαξίωσης μηχανημάτων, βιομηχανικών κτιρίων και άυλων στοιχείων, τη μέθοδο υπολογισμού αποθεμάτων, και τις προβλέψεις εταιρικού κεφαλαίου. Η βαθμολογία κάθε μίας από τις επτά αυτές μεταβλητές πολλαπλασιάζεται επί 1/7 ή 14,3% ώστε αυτές να ισοσταθμιστούν και στη συνέχεια αθροίζονται. Το αποτέλεσμα είναι η βαθμολογία της υποκατηγορίας ανάκτησης κόστους.

Υπολογισμός Βαθμολογιών Υποκατηγοριών

Εδώ πραγματοποιούνται δύο μετασχηματισμοί. Πρώτον, για να εξαλείψουμε τυχόν αρνητικές τιμές, προσθέτουμε το αντίθετο του χαμηλότερου αποτελέσματος z συν ένα κάθε υποκατηγορίας στο αποτέλεσμα z κάθε χώρας. Για παράδειγμα, η Γαλλία έχει το χειρότερο αποτέλεσμα z στην υποκατηγορία του φορολογικού συντελεστή εταιρικού εισοδήματος (-1,69). Έτσι, προσθέτουμε 1,69 συν 1 (2,69) στο z σκορ κάθε χώρας (το εξομαλυμένο αποτέλεσμα z). Αυτό κάνει τη χειρότερη βαθμολογία κάθε υποκατηγορίας ίση με 1.

Στη συνέχεια, οι εξομαλυμένες βαθμολογίες υποκατηγορίας για κάθε

χώρα κλιμακοποιούνται ως προς το 100 σε σχέση με τη χώρα που έχει την υψηλότερη βαθμολογία στην εκάστοτε υποκατηγορία. Αυτό γίνεται διαιρώντας το εξομαλυμένο αποτέλεσμα z κάθε χώρας με το καλύτερο εξομαλυμένο αποτέλεσμα z κάθε κατηγορίας. Για παράδειγμα, η Ουγγαρία, που έχει τον χαμηλότερο εταιρικό φορολογικό συντελεστή, έχει το καλύτερο εξομαλυμένο αποτέλεσμα z στην υποκατηγορία (5,45) και παίρνει τελική βαθμολογία υποκατηγορίας 100.

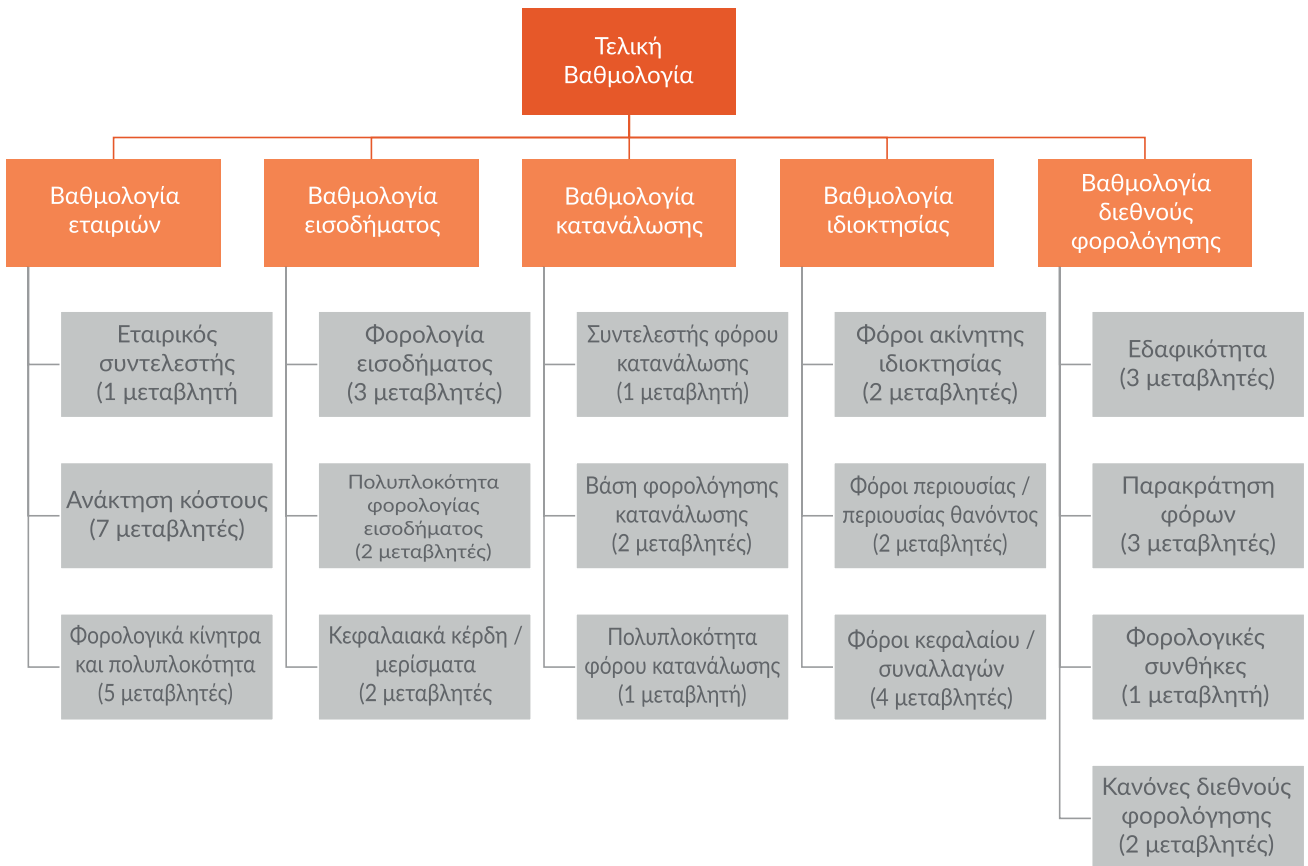
Υπολογισμός Βαθμολογιών Κατηγοριών

Η ίδια μέθοδος χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των βαθμολογιών στις κατηγορίες. Πρώτα, βρίσκουμε τον μέσο όρο των αποτελεσμάτων z των υποκατηγοριών για να δημιουργηθεί η αρχική βαθμολογία της κατηγορίας. Μετά, στη βαθμολογία κάθε χώρας προσθέτουμε το αντίθετο του χειρότερου αποτελέσματος z συν 1. Για παράδειγμα, η Ιαπωνία έχει τη χειρότερη αρχική βαθμολογία στην κατηγορία των εταιρειών, -0,83. Έτσι, προσθέτουμε 0,83 συν 1 (1,83) στην αρχική βαθμολογία κάθε χώρας στην κατηγορία (την εξομαλυμένη αρχική βαθμολογία στην κατηγορία). Αυτό κάνει τη χειρότερη βαθμολογία σε κάθε κατηγορία ίση με 1.

Στη συνέχεια, οι εξομαλυμένες αρχικές βαθμολογίες κατηγορίας της εκάστοτε χώρας κλιμακώνονται ως προς το 100 σε σχέση με τη χώρα που έχει την καλύτερη βαθμολογία στην εκάστοτε κατηγορία. Για να γίνει αυτό, διαιρούμε την εξομαλυμένη αρχική βαθμολογία κάθε χώρας με την καλύτερη εξομαλυμένη αρχική βαθμολογία κάθε κατηγορίας. Για παράδειγμα, η Λετονία, που έχει την καλύτερη βαθμολογία στην κατηγορία των εταιρειών, έχει την καλύτερη εξομαλυμένη βαθμολογία στην κατηγορία, 3, και λαμβάνει τελική βαθμολογία κατηγορίας 100.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Α.

Τα συστατικά μέρη του Δείκτη

Υπολογισμός των Τελικών Βαθμολογιών

Η ίδια μέθοδος χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της τελικής βαθμολογίας. Πρώτα υπολογίζεται ο μέσος όρος των αρχικών βαθμολογιών της κατηγορίας για να δημιουργηθεί η αρχική τελική βαθμολογία. Μετά, στην αρχική τελική βαθμολογία κάθε χώρας προσθέτουμε το αντίθετο της χειρότερης αρχικής τελικής βαθμολογίας συν 1. Για παράδειγμα, η Ιταλία έχει τη χειρότερη αρχική τελική βαθμολογία, -0,46. Έτσι, στην αρχική τελική βαθμολογία κάθε χώρας προσθέτουμε 0,46 συν 1 (1,46, εξομαλυμένη αρχική τελική βαθμολογία). Αυτό κάνει τη χειρότερη βαθμολογία σε κάθε κατηγορία ίση με 1.

Στη συνέχεια, οι εξομαλυμένες αρχικές τελικές βαθμολογίες κάθε χώρας κλιμακοποιούνται ως προς 100 σε σχέση με τη χώρα που έχει την καλύτερη βαθμολογία σε κάθε κατηγορία. Για να γίνει αυτό, διαιρούμε την

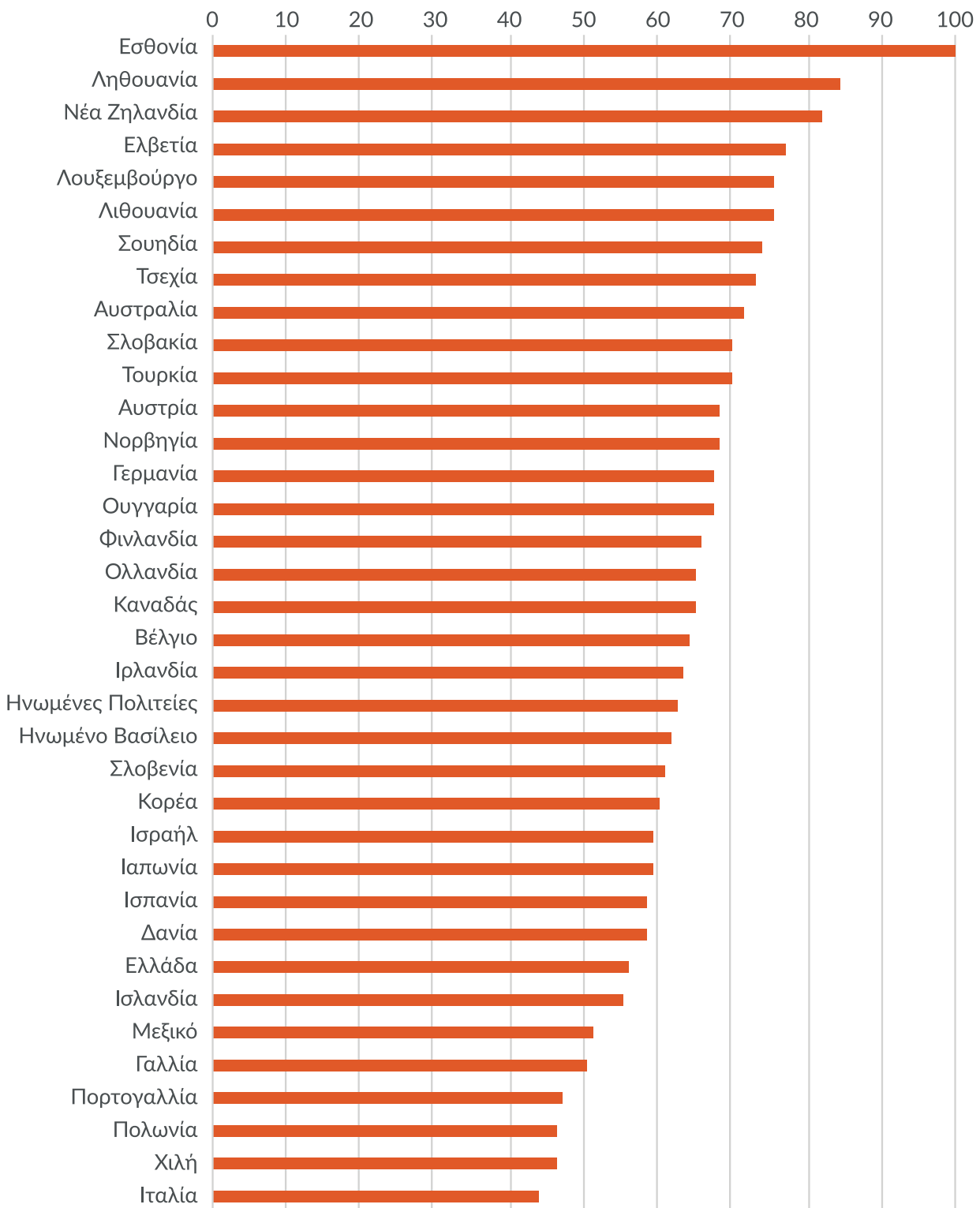
αρχική εξομαλυμένη τελική βαθμολογία κάθε χώρας με την καλύτερη εξομαλυμένη τελική βαθμολογία σε κάθε κατηγορία. Για παράδειγμα, η Εσθονία, που έχει την καλύτερη τελική βαθμολογία, έχει την καλύτερη εξομαλυμένη τελική βαθμολογία 2,26, και παίρνει τελική βαθμολογία κατηγορίας 100.

Κατανομή των Τελικών Βαθμολογιών

Πολλές από τις χώρες που καταγράφονται στον Δείκτη έχουν τελικές βαθμολογίες που είναι κοντά μεταξύ τους. Αν και οι βαθμολογίες κυμαίνονται από το 100 (Εσθονία) έως το 43,3 (Ιταλία), υπάρχουν έξι χώρες με βαθμολογία που κυμαίνεται από 70 έως 79, και δεκατέσσερις χώρες με βαθμολογία από 60 έως 69. Η εγγύτητα αυτή σημαίνει ότι μικρές διαφορές σε τιμές μεταβλητών (όπως μία ποσοστιαία μονάδα διαφορά στον εταιρικό φορολογικό συντελεστή ή στον απαιτούμενο

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Β.

Κατανομή των Τελικών Βαθμολογιών

αριθμό ωρών για φορολογική συμμόρφωση) μπορεί να οδηγήσει σε διαφορά πολλών θέσεων στην κατάταξη.

Η κατανομή των βαθμολογιών καταδεικνύει επίσης την απόσταση μεταξύ πρώτης και δεύτερης θέσης, υπογραμμίζοντας ξανά πόσο

σημαντικά διαφορετικό είναι το σύστημα της Εσθονίας ακόμα και σε σχέση με χώρες με φαινομενικά παρόμοια φορολογικά συστήματα.

Πηγές Δεδομένων

Ο ΔΔΦΑ περιλαμβάνει δεδομένα από πολυάριθμες πηγές, περιλαμβανομένων των παρακάτω:

- Bloomberg Tax Country Guides
- Deloitte International Tax Source
- Ernst & Young International Tax Guides
- European Commission: Christoph Spengel, Frank Schmidt, Jost Heckemeyer, and Katharina Nicolay, “Effective Tax Levels Using the Devereux/Griffith Methodology.”
- International Monetary Fund (IMF)
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)
- Oxford University Centre for Business Taxation Database
- PricewaterhouseCoopers Worldwide Tax Summaries

Ο ΔΔΦΑ χρησιμοποιεί τα πιο πρόσφατα δεδομένα, διαθέσιμα κατά τον Ιούλιο του 2020. Δείτε τις υποσημειώσεις για συγκεκριμένες παραπομπές. Τα δεδομένα μπορεί να μην αντανακλούν αλλαγές σε χώρες που προέβησαν σε ταχύτατες μεταρρυθμίσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.

Εταιρικοί Φόροι

Χώρα	Εταιρικός Συντελεστής	Ανάκτηση Κόστους				
	Ανώτατος Οριακός Συντελεστής Εταιρικής Φορολόγησης	Μεταφορά Ζημιών στο Παρελθόν (Αριθμός Ετών)	Μεταφορά Ζημιών στο Μέλλον (Αριθμός Ετών)	Μηχανήματα	Βιομηχανικά Κτίρια	Άυλα Στοιχεία
Αυστραλία	30,00%	0	Χωρίς όριο	85,10%	47,90%	54,80%
Αυστρία	25,00%	0	Χωρίς όριο, έως το 75% του φορολογητέου εισοδήματος	81,30%	33,80%	73,80%
Βέλγιο	25,00%	0	Χωρίς όριο, έως το 70% του φορολογητέου εισοδήματος άνω του EUR 1 εκ.	87,60%	62,20%	107,00%
Γαλλία	32,00%	1 μέχρι EUR 1 εκ.	Χωρίς όριο, έως το 50% του φορολογητέου εισοδήματος άνω του EUR 1 εκ.	88,00%	54,80%	87,00%
Γερμανία	29,90%	1 μέχρι EUR 1 εκ.	Χωρίς όριο, έως το 60% του φορολογητέου εισοδήματος άνω του EUR 1 εκ.	73,80%	39,10%	87,00%
Δανία	22,00%	0	Χωρίς όριο, έως το 60% του φορολογητέου εισοδήματος άνω των DKK 8,572,500 για το 2020	82,70%	47,90%	81,30%
Ελβετία	21,10%	0	7	86,00%	55,50%	90,50%
Ελλάδα	24,00%	0	5	73,80%	47,90%	73,80%
Εσθονία	20,00%	Χωρίς όριο (Φορολόγηση ταμειακών ροών)	Χωρίς όριο (Φορολόγηση ταμειακών ροών)	100,00%	100,00%	100,00%
Ηνωμένες Πολιτείες	25,80%	5	Χωρίς όριο	100,00%	35,00%	63,30%
Ηνωμένο Βασίλειο	19,00%	1	Χωρίς όριο, έως το 50% του φορολογητέου εισοδήματος άνω των GBP 5 εκ.	75,90%	27,90%	82,70%
Ιαπωνία	29,70%	0	10, έως το 50% του φορολογητέου εισοδήματος	77,00%	27,90%	78,70%
Ιρλανδία	12,50%	1	Χωρίς όριο	78,70%	47,90%	64,60%
Ισλανδία	20,00%	0	10	86,00%	60,20%	81,20%
Ισπανία	25,00%	0	Χωρίς όριο, έως το 70% του φορολογητέου εισοδήματος άνω του EUR 1 εκ. (ισχύουν περαιτέρω περιορισμοί για τη βάση του εισοδήματος)	77,90%	39,10%	73,80%
Ισραήλ	23,00%	0	Χωρίς όριο	87,00%	39,10%	78,70%
Ιταλία	27,80%	0	Χωρίς όριο, έως το 80% του φορολογητέου εισοδήματος	76,00%	46,30%	96,50%
Καναδάς	26,50%	3	20	100,00%	42,60%	49,00%
Κορέα	27,50%	1 μόνο επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους	10, έως το 60% του φορολογητέου εισοδήματος για εταιρίες εκτός μικρών και μεσαίων	92,20%	54,80%	73,80%
Λετονία	20,00%	Χωρίς όριο (Φορολόγηση ταμειακών ροών)	Χωρίς όριο (Φορολόγηση ταμειακών ροών)	100,00%	100,00%	100,00%
Λιθουανία	15,00%	0	Χωρίς όριο, έως το 70% του φορολογητέου εισοδήματος	90,50%	82,70%	96,60%
Λουξεμβούργο	24,90%	0	17	87,10%	47,90%	87,00%
Μεξικό	30,00%	0	10	73,80%	54,80%	73,80%
Νέα Ζηλανδία	28,00%	1	Χωρίς όριο	73,20%	30,70%	73,80%
Νορβηγία	22,00%	2	Χωρίς όριο	78,20%	37,40%	73,80%
Ολλανδία	25,00%	1	6	81,30%	33,80%	73,80%
Ουγγαρία	9,00%	0	5, έως το 50% του φορολογητέου εισοδήματος	81,60%	27,90%	73,80%
Πολωνία	19,00%	0	5, έως το 50% των συνολικών ζημιών ετησίως	73,80%	33,80%	87,00%
Πορτογαλία	31,50%	0	5, έως το 70% του φορολογητέου εισοδήματος	88,80%	54,80%	73,80%
Σλοβακία	21,00%	0	5, έως το 50% του φορολογητέου εισοδήματος	87,40%	54,80%	87,00%
Σλοβενία	19,00%	0	Χωρίς όριο, έως το 63% του φορολογητέου εισοδήματος	87,00%	39,10%	73,80%
Σουηδία	21,40%	1,5 (αποθεματικό κατανομής φόρου)	Χωρίς όριο	86,00%	47,90%	86,00%
Τουρκία	22,00%	0	5	86,40%	43,10%	69,40%
Τσεχία	19,00%	0	5	87,40%	54,30%	84,10%
Φινλανδία	20,00%	0	10	82,70%	51,90%	73,80%
Χιλή	25,00%	0	Χωρίς όριο	63,30%	33,80%	0,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ Α, ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Εταιρικοί Φόροι

Χώρα	Ανάκτηση Κόστους <i>συνέχεια</i>		Φορολογικά Κίνητρα και Πολυπλοκότητα				
	Αποθέματα (Βέλτιστη Διαθέσιμη Μέθοδος)	Απαλλαγές για Εταιρικό Μετοχικό Κεφάλαιο (Συντελεστής και Βάση)	Ευνοϊκό Καθεστώς Φορολόγησης για Ευρεσιτεχνίες (Patent Box)	Υπόρρητος Συντελεστής Φορολογικής Επιδότησης για Δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης	Πολυπλοκότητα για τις Εταιρίες (Χρόνος)	Πολυπλοκότητα για τις Εταιρίες (Ετήσιες Πληρωμές για Κέρδη)	Πολυπλοκότητα για τις Εταιρίες (Άλλες Πληρωμές)
Αυστραλία	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,14	37	1	6
Αυστρία	LIFO	Όχι	Όχι	0,17	46	1	8
Βέλγιο	LIFO	Ναι (0,726% και 1,226% για ΜΜΕ νέο μετοχικό κεφάλαιο)	Ναι	0,15	21	1	8
Γαλλία	Μέσο Κόστος	Όχι	Ναι	0,4	28	1	6
Γερμανία	LIFO	Όχι	Όχι	-0,02	41	2	6
Δανία	FIFO	Όχι	Όχι	0	27	3	6
Ελβετία	LIFO	Όχι	Ναι	-0,01	15	2	10
Ελλάδα	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,07	78	1	6
Εσθονία	LIFO	Χωρίς όριο (Φορολόγηση ταμειακών ροών)	Όχι	0	5	1	7
Ηνωμένες Πολιτείες	LIFO	Όχι	Όχι	0,05	87	2	5
Ηνωμένο Βασίλειο	FIFO	Όχι	Ναι	0,19	32	1	6
Ιαπωνία	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,09	38	3	13
Ιρλανδία	FIFO	Όχι	Ναι	0,26	12	1	7
Ισλανδία	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,24	40	1	7
Ισπανία	Μέσο Κόστος	Όχι	Ναι	0,3	33	1	7
Ισραήλ	Μέσο Κόστος	Όχι	Ναι	0	110	2	3
Ιταλία	LIFO	Ναι (1,3% νέο μετοχικό κεφάλαιο)	Ναι	0,04	39	2	11
Καναδάς	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,21	45	1	4
Κορέα	LIFO	Όχι	Ναι	0,13	75	2	8
Λετονία	LIFO	Χωρίς όριο (Φορολόγηση ταμειακών ροών)	Όχι	0	22	1	5
Λιθουανία	LIFO	Όχι	Ναι	0,28	18	1	8
Λουξεμβούργο	LIFO	Όχι	Ναι	-0,01	19	5	6
Μεξικό	LIFO	Όχι	Όχι	0,06	102	1	3
Νέα Ζηλανδία	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,18	34	1	4
Νορβηγία	FIFO	Όχι	Όχι	0,22	24	1	3
Ολλανδία	LIFO	Όχι	Ναι	0,22	21	1	7
Ουγγαρία	Μέσο Κόστος	Όχι	Ναι	0,19	35	2	7
Πολωνία	LIFO	Ναι (2,5% για όλο το κεφάλαιο)	Ναι	0,2	59	1	4
Πορτογαλία	Μέσο Κόστος	Ναι (7% νέο μετοχικό κεφάλαιο)	Ναι	0,35	63	1	6
Σλοβακία	Μέσο Κόστος	Όχι	Ναι	0,24	46	1	6
Σλοβενία	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,19	74	1	8
Σουηδία	FIFO	Όχι	Όχι	0,05	50	1	4
Τουρκία	Μέσο Κόστος	Ναι (27,04% το 2018 νέο μετοχικό κεφάλαιο)	Ναι	0,06	24	1	8
Τσεχία	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,18	53	1	5
Φινλανδία	FIFO	Όχι	Όχι	0	18	1	4
Χιλή	Μέσο Κόστος	Όχι	Όχι	0,3	48	1	5

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.

Φόροι Φυσικών Προσώπων

Χώρα	Συνήθεις Φόροι Εισοδήματος και Μισθωτών Υπηρεσιών			Πολυπλοκότητα Φόρου Εισοδήματος		Κεφαλαιακά Κέρδη/Μερίσματα	
	Ανώτατος Οριακός Συντελεστής Φόρου Εισοδήματος	Κατώφλι Ανώτατου Συντελεστή Φόρου Εισοδήματος (α)	Λόγος Οριακής Προς Μέση Φορολογική Επιβάρυνση	Πολυπλοκότητα Φόρου Εισοδήματος (Πληρωμές)	Πολυπλοκότητα Φόρου Εισοδήματος (Χρόνος)	Ανώτατος Οριακός Συντελεστής Φορολόγησης Κεφαλαιακών Κερδών (β)	Ανώτατος Οριακός Συντελεστής Φορολόγησης Μερισμάτων (β)
Αυστραλία	47,00%	2	1,4	4	18	22,50%	24,30%
Αυστρία	55,00%	22,7	1,1	3	50	27,50%	27,50%
Βέλγιο	60,20%	1,1	1,3	2	40	0,00%	30,00%
Γαλλία	55,60%	16,1	1,2	2	80	30,00%	34,00%
Γερμανία	47,50%	5,3	1,1	1	134	26,40%	26,40%
Δανία	55,60%	1,3	1,3	1	65	42,00%	42,00%
Ελβετία	41,70%	3,3	1,4	7	40	0,00%	22,30%
Ελλάδα	55,00%	11	1,3	1	46	15,00%	5,00%
Εσθονία	20,40%	0,4	1,2	0	31	20,00%	0,00%
Ηνωμένες Πολιτείες	46,00%	9,2	1,2	4	55	23,80%	29,20%
Ηνωμένο Βασίλειο	47,00%	3,7	1,4	2	57	20,00%	38,10%
Ιαπωνία	56,10%	8,5	1,1	3	70	20,40%	20,30%
Ιρλανδία	52,00%	1,4	1,4	1	40	33,00%	51,00%
Ισλανδία	44,40%	1,2	1,3	13	60	22,00%	22,00%
Ισπανία	43,50%	2,4	1,2	1	84	23,00%	23,00%
Ισραήλ	50,00%	4,1	1,7	1	60	25,00%	33,00%
Ιταλία	52,80%	2,6	1,2	1	169	26,00%	26,00%
Καναδάς	53,50%	4	1,3	3	36	25,20%	39,30%
Κορέα	47,50%	11,1	1,3	2	80	0,00%	40,30%
Λετονία	40,20%	4,8	1,1	1	80	20,00%	0,00%
Λιθουανία	34,00%	9,5	1,2	1	34	20,00%	15,00%
Λουξεμβούργο	47,20%	3,5	1,4	12	14	0,00%	21,00%
Μεξικό	35,00%	26,6	1,2	2	38	10,00%	17,10%
Νέα Ζηλανδία	33,00%	1,1	1,4	2	59	0,00%	6,90%
Νορβηγία	46,40%	1,6	1,3	1	15	31,70%	31,70%
Ολλανδία	54,40%	1,4	1,4	1	64	30,00%	25,00%
Ουγγαρία	33,50%	0	1	2	146	15,00%	15,00%
Πολωνία	39,90%	1,7	1	2	103	19,00%	19,00%
Πορτογαλία	58,20%	15	1,3	1	90	28,00%	28,00%
Σλοβακία	35,00%	3,2	1,1	1	62	0,00%	7,00%
Σλοβενία	61,10%	4,6	1,1	1	90	0,00%	27,50%
Σουηδία	60,20%	1,5	1,3	1	36	30,00%	30,00%
Τουρκία	45,50%	3	1,2	1	71	0,00%	20,00%
Τσεχία	11,00%	0	1,1	2	75	15,00%	15,00%
Φινλανδία	58,50%	1,9	1,3	3	48	34,00%	28,90%
Χιλή	35,00%	7,6	1,2	1	124	35,00%	20,00%

Σημειώσεις:

(α) Πολλαπλάσιο του μέσου εισοδήματος στο οποίο εφαρμόζεται το μέγιστο φορολογικό κλιμάκιο σε δολάρια ΗΠΑ σε ισοτιμία αγοραστικής δύναμης (PPP).

(β) Μετά τυχόν τεκμαρτό υπολογισμό έκπτωσης ή συμψηφισμού φόρου.

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ.

Φόροι Κατανάλωσης

Χώρα	Συντελεστής Φόρου Κατανάλωσης	Βάση Φόρου Κατανάλωσης		Πολυπλοκότητα Φόρου Κατανάλωσης
	Συντελεστής ΦΠΑ/Φόρου Πωλήσεων	Κατώφλι ΦΠΑ/Φόρου Πωλήσεων (α)	Βάση ΦΠΑ/Φόρου Πωλήσεων ως Ποσοστό της Συνολικής Κατανάλωσης	Πολυπλοκότητα (Απαιτούμενες Ώρες για Συμμόρφωση)
Αυστραλία	10,00%	\$51.020	48,30%	50
Αυστρία	20,00%	\$45.692	59,90%	35
Βέλγιο	21,00%	\$32.552	47,40%	75
Γαλλία	20,00%	\$109.814	51,00%	31
Γερμανία	19,00%	\$29.650	57,00%	43
Δανία	25,00%	\$7.407	62,30%	40
Ελβετία	7,70%	\$86.207	69,50%	8
Ελλάδα	24,00%	\$17.825	42,10%	69
Εσθονία	20,00%	\$72.727	74,20%	14
Ηνωμένες Πολιτείες	7,4% (c)	\$0	33,90%	33
Ηνωμένο Βασίλειο	20,00%	\$123.367	45,20%	25
Ιαπωνία	10,00%	\$97.087	72,20%	20
Ιρλανδία	23,00%	\$95.908	49,20%	29
Ισλανδία	24,00%	\$14.184	52,50%	40
Ισπανία	21,00%	\$0	44,80%	26
Ισραήλ	17,00%	\$26.941	63,20%	64
Ιταλία	22,00%	\$96.296	38,40%	30
Καναδάς	12,4% (b)	\$25.000	48,90%	50
Κορέα	10,00%	\$35.294	68,20%	19
Λετονία	21,00%	\$80.645	58,30%	66
Λιθουανία	21,00%	\$99.338	52,50%	43
Λουξεμβούργο	17,00%	\$35.088	90,80%	22
Μεξικό	16,00%	\$0	33,80%	100
Νέα Ζηλανδία	15,00%	\$41.379	98,90%	47
Νορβηγία	25,00%	\$5.208	58,20%	40
Ολλανδία	21,00%	\$25.381	52,60%	34
Ουγγαρία	27,00%	\$56.338	57,60%	96
Πολωνία	23,00%	\$112.994	52,10%	172
Πορτογαλία	23,00%	\$21.777	52,20%	90
Σλοβακία	20,00%	\$97.819	52,10%	84
Σλοβενία	22,00%	\$87.108	60,30%	69
Σουηδία	25,00%	\$3.363	59,00%	36
Τουρκία	18,00%	\$0	39,90%	75
Τσεχία	21,00%	\$79.365	61,20%	102
Φινλανδία	24,00%	\$11.628	57,10%	24
Χιλή	19,00%	\$0	64,20%	124

Σημειώσεις:

(α) Σε δολάρια ΗΠΑ ισοτιμία αγοραστικής δύναμης (PPP).

(β) Ο Καναδικός συντελεστής είναι ο μέσος όρος των συνολικών φόρων πωλήσεων των επιμέρους επαρχιών και περιλαμβάνει Φόρο Πωλήσεων Αγαθών και Υπηρεσιών Επαρχιακό Φόρο Πωλήσεων και Φόρο Λιανικών Πωλήσεων κατά περίπτωση.

(γ) Ο συντελεστής των ΗΠΑ είναι ο συνολικός ισοσταθμισμένος μέσος όρος των φορολογικών συντελεστών των πολιτειών και των τοπικών φορολογικών συντελεστών επί των πωλήσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ.

Φόροι Ιδιοκτησίας

Χώρα	Φόροι Ακίνητης Περιουσίας			Φόροι Πλούτου/Περιουσίας Θανάτου	
	Φόρος Ακίνητης Περιουσίας ή Φόρος γης	Έκπτωση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας	Φόροι Ακίνητης Περιουσίας ως Ποσοστό του Μετοχικού Κεφαλαίου	Φόρος Καθαρής Περιουσίας	Φόρος Περιουσίας Θανάτου/Κληρονομιάς
Αυστραλία	Φόρος γης εισπράττεται από τις επιμέρους πολιτείες (α)	Όχι	1,00%	Όχι	Κανένας
Αυστρία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Όχι	0,10%	Όχι	Κανένας
Βέλγιο	Φόρος ακίνητης περιουσίας (β)	Ναι	0,50%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Γαλλία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	1,20%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Γερμανία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,20%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Δανία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,70%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Ελβετία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,10%	Ναι	Πολλά καντόνια επιβάλλουν τόσο φόρο περιουσίας θανάτου όσο και φόρο επί των δωρεών
Ελλάδα	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Όχι	1,10%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Εσθονία	Φόρος γης	Όχι	0,10%	Όχι	Κανένας
Ηνωμένες Πολιτείες	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	1,60%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Ηνωμένο Βασίλειο	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	1,90%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Ιαπωνία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,80%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Ιρλανδία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,40%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Ισλανδία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Όχι	1,00%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς
Ισπανία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Όχι	0,50%	Ναι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Ισραήλ	Φόρος επί της πώλησης ακίνητης περιουσίας (γ)	Ναι	1,20%	Όχι	Κανένας
Ιταλία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Όχι	0,60%	Ναι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Καναδάς	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	1,50%	Όχι	Κανένας
Κορέα	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Όχι	0,40%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Λετονία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,40%	Όχι	Κανένας
Λιθουανία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,20%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς
Λουξεμβούργο	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,00%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Μεξικό	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,10%	Όχι	Ο φόρος εισοδήματος μπορεί να εφαρμοστεί στην περιουσία θανάτων κάποιες δωρεές εμπίπτουν στον φόρο εισοδήματος και μπορεί να εφαρμοστεί φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας
Νέα Ζηλανδία	Φόρος αξίας γης (δ)	Όχι	1,20%	Όχι	Κανένας
Νορβηγία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,20%	Ναι	Κανένας
Ολλανδία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,50%	Ναι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Ουγγαρία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Όχι	0,30%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Πολωνία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,90%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Πορτογαλία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,40%	Όχι	Εφαρμόζεται τέλος χαρτοσήμου σε κληρονομιάς και δωρεές
Σλοβακία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,20%	Όχι	Κανένας
Σλοβενία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Όχι	0,30%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Σουηδία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,30%	Όχι	Κανένας
Τουρκία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,10%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Τσεχία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,10%	Όχι	Οι κληρονομιάς και οι δωρεές εμπίπτουν στον φόρο εισοδήματος
Φινλανδία	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,40%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς
Χιλή	Φόρος ακίνητης περιουσίας	Ναι	0,40%	Όχι	Φόρος κληρονομιάς και δωρεάς

Σημειώσεις:

(α) Επιβάλλεται σε κάποια είδη ακίνητης περιουσίας (εξοχικές κατοικίες).

(β) Φόρος επί της τεκμαρτής προσόδου από ιδιοκτησία. Ισχύει για μηχανήματα.

(γ) Ο φόρος υπεραξίας γης εισπράττεται ως φόρος κεφαλαιακού κέργους κατά την πώληση ιδιοκτησίας.

(δ) Εισπράττεται από τις τοπικές κυβερνήσεις. Λίγες πόλεις φορολογούν τις έγγειες βελτιώσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ, ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Φόροι Ιδιοκτησίας

Χώρα	Φόροι Κεφαλαίου/Συναλλαγών			
	Φόροι Μεταβίβασης	Φόροι Περιουσιακών Στοιχείων	Εισφορές Κεφαλαίου	Φόρος Χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών
Αυστραλία	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Αυστρία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός φόρος	Όχι	Όχι
Βέλγιο	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Ναι
Γαλλία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός φόρος	Όχι	Ναι
Γερμανία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Δανία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Ελβετία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Φόρος καθαρής περιουσίας στο επίπεδο του καντονιού/κοινότητας	Ναι	Ναι
Ελλάδα	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας και τέλος χαρτοσήμου	Όχι	Ναι	Όχι
Εσθονία	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
Ηνωμένες Πολιτείες	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Φόροι ενσώματης περιουσίας και κεφαλαίου	Όχι	Όχι
Ηνωμένο Βασίλειο	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός φόρος	Όχι	Ναι
Ιαπωνία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Φόρος παγίων στοιχείων ενεργητικού	Ναι	Όχι
Ιρλανδία	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Ναι
Ισλανδία	Όχι	Τραπεζικός φόρος	Όχι	Όχι
Ισπανία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Ναι	Όχι
Ισραήλ	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας (ε)	Όχι	Όχι	Όχι
Ιταλία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Ναι	Ναι
Καναδάς	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός φόρος σε συγκεκριμένες επαρχίες	Ναι	Όχι
Κορέα	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Ναι	Ναι
Λετονία	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Λιθουανία	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
Λουξεμβούργο	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Φόρος επί των καθαρών εταιρικών στοιχείων ενεργητικού	Όχι	Όχι
Μεξικό	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Νέα Ζηλανδία	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
Νορβηγία	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός φόρος	Όχι	Όχι
Ολλανδία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Ουγγαρία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός φόρος	Όχι	Όχι
Πολωνία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός φόρος	Ναι	Ναι
Πορτογαλία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός φόρος	Όχι	Όχι
Σλοβακία	Όχι	Τραπεζικός φόρος	Όχι	Όχι
Σλοβενία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Τραπεζικός φόρος	Όχι	Όχι
Σουηδία	Τέλος χαρτοσήμου για τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Τουρκία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Ναι	Ναι
Τσεχία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Όχι
Φινλανδία	Φόρος μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας	Όχι	Όχι	Ναι
Χιλή	Όχι	Ετήσιο τέλος επί του προσαρμοσμένου για φορολογικούς σκοπούς κεφαλαίου	Όχι	Όχι

Σημειώσεις:

(ε) Ο αγοραστής ακίνητης ιδιοκτησίας υπόκειται σε φόρο αγοράς.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε.

Κανόνες Διεθνούς Φορολόγησης

Χώρα	Απαλλαγή Συμμετοχής			Παρακράτηση Φόρων			Φορολογικές Συμβάσεις
	Απαλλαγή Μερισιμάτων	Απαλλαγή Κεφαλαιακών Κερδών	Περιορισμοί Χωρών	Παρακράτηση Φόρου Μερισιμάτων	Παρακράτηση Φόρου Τόκων	Παρακράτηση Φόρου Δικαιωμάτων	Αριθμός Φορολογικών Συμβάσεων
Αυστραλία	100,00%	100,00%	Κανένας	30.0%	10.0%	30.0%	45
Αυστρία	100,00%	100,00%	Κανένας	27.5%	0.0%	20.0%	89
Βέλγιο	100,00%	100,00%	Κανένας	30.0%	30.0%	30.0%	95
Γαλλία	95,00%	88,00%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	25.0%	25.0%	25.0%	96
Γερμανία	95,00%	95,00%	Κανένας	35.0%	35.0%	30.0%	33
Δανία	100,00%	100,00%	Χώρες-μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ ή με σύμβαση διπλής φορολόγησης	15.0%	15.0%	15.0%	89
Ελβετία	100,00%	100,00%	Κανένας	27.0%	22.0%	22.0%	75
Ελλάδα	100,00%	100,00%	Χώρες-μέλη της ΕΕ	0.0%	0.0%	10.0%	58
Εσθονία	100,00%	100,00%	Χώρες-μέλη της ΕΕ του ΕΟΧ και Ελβετία	20.0%	0.0%	20.0%	76
Ηνωμένες Πολιτείες	100,00%	0,00%	Κανένας	28.0%	0.0%	28.0%	122
Ηνωμένο Βασίλειο	100,00%	100,00%	Κανένας	26.4%	0.0%	15.8%	96
Ιαπωνία	95,00%	0,00%	Κανένας	5.0%	15.0%	20.0%	57
Ιρλανδία	0,00%	100,00%	Χώρες-μέλη της ΕΕ και χώρες με φορολογική σύμβαση	0.0%	0.0%	0.0%	81
Ισλανδία	100,00%	100,00%	Κανένας	20.0%	12.0%	20.0%	45
Ισπανία	100,00%	100,00%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	25.0%	20.0%	20.0%	73
Ισραήλ	0,00%	0,00%	N/A	30.0%	23.0%	23.0%	58
Ιταλία	95,00%	95,00%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	26.0%	26.0%	22.5%	100
Καναδάς	100,00%	50,00%	Χώρες με φορολογική σύμβαση ή συμφωνία ανταλλαγής φορολογικών πληροφοριών	20.0%	20.0%	20.0%	70
Κορέα	0,00%	0,00%	N/A	22.0%	22.0%	22.0%	93
Λετονία	100,00%	100,00%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	0.0%	0.0%	0.0%	62
Λιθουανία	100,00%	100,00%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	15.0%	10.0%	10.0%	54
Λουξεμβούργο	100,00%	100,00%	Κανένας	15.0%	0.0%	0.0%	83
Μεξικό	0,00%	0,00%	N/A	10.0%	35.0%	35.0%	59
Νέα Ζηλανδία	100,00%	100,00%	Κανένας	15.0%	0.0%	0.0%	96
Νορβηγία	97,00%	100,00%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	30.0%	15.0%	15.0%	40
Ολλανδία	100,00%	100,00%	Κανένας	25.0%	0.0%	0.0%	87
Ουγγαρία	100,00%	100,00%	Κανένας	19.0%	20.0%	20.0%	85
Πολωνία	100,00%	0,00%	Χώρες-μέλη της ΕΕ του ΕΟΧ και Ελβετία	25.0%	25.0%	25.0%	78
Πορτογαλία	100,00%	100,00%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	35.0%	19.0%	19.0%	70
Σλοβακία	100,00%	100,00%	Χώρες με φορολογική σύμβαση ή συμφωνία ανταλλαγής φορολογικών πληροφοριών	15.0%	15.0%	15.0%	59
Σλοβενία	95,00%	47,50%	Εξαιρούνται οι χώρες της μαύρης λίστας	19.0%	19.0%	24.0%	93
Σουηδία	100,00%	100,00%	Κανένας	30.0%	0.0%	0.0%	81
Τουρκία	100,00%	100,00%	Κανένας	35.0%	35.0%	0.0%	93
Τσεχία	100,00%	100,00%	Χώρες-μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ ή με σύμβαση διπλής φορολόγησης	15.0%	10.0%	20.0%	86
Φινλανδία	100,00%	100,00%	Χώρες-μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ ή με σύμβαση διπλής φορολόγησης	0.0%	20.0%	20.0%	130
Χιλή	0,00%	0,00%	N/A	30.0%	30.0%	30.0%	66

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε. ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Κανόνες Διεθνούς Φορολόγησης

Χώρα	Κανονισμοί Διεθνούς Φορολόγησης		
	Κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών (CFC)	Κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών: Εισόδημα	Κανόνες Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Εταιρειών: Απαλλαγές
Αυστραλία	Ναι	Παθητικό	Η CFC απαλλάσσεται αν πληροί τα κριτήρια ενεργού εισοδήματος, Ισχύουν αυστηρότεροι κανόνες αν εδρεύει σε χώρα "λίστας"
Αυστρία	Ναι	Παθητικό	Απαλλάσσονται οι CFC με ουσιώδεις οικονομικές δραστηριότητες
Βέλγιο	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς	Κανένας
Γαλλία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Η CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει στην ΕΕ και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό, ή αν έχει εμπορική ή μεταποιητική δραστηριότητα
Γερμανία	Ναι	Παθητικό	Η CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει στην ΕΕ ή τον ΕΟΧ και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό
Δανία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Ξένες θυγατρικές απαλλάσσονται αν λιγότερο από το 1/3 του εισοδήματός τους είναι χρηματοπιστωτικό
Ελβετία	Όχι	N/A	N/A
Ελλάδα	Ναι	Παθητικό	Η CFC-απαλλάσσεται αν εδρεύει στην ΕΕ ή σε χώρα του ΕΟΧ με συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό
Εσθονία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς	Απαλλάζονται οι CFC με κέρδη κάτω από €750,000 ή παθητικό εισόδημα κάτω από €75,000
Ηνωμένες Πολιτείες	Ναι	Παθητικό	Μπορεί να ισχύουν απαλλαγές για ξένο εισόδημα υψηλής φορολόγησης
Ηνωμένο Βασίλειο	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Διάφορες απαλλαγές μπορεί να ισχύουν
Ιαπωνία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Διάφορες απαλλαγές μπορεί να ισχύουν
Ιρλανδία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς	Η CFC απαλλάσσεται αν α) βρίσκεται κάτω από καθορισμένα όρια κερδών και εισόδων, β) πληρούνται οι κανόνες τιμής μεταβίβασης, ή γ) πληροί τα κριτήρια ουσιάδους σκοπού
Ισλανδία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Η CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει σε χώρες του ΕΟΧ ή σε χώρα με συνθήκη διπλής φορολόγησης με την Ισλανδία και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό
Ισπανία	Ναι	Παθητικό	Η CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει στην ΕΕ και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό
Ισραήλ	Ναι	Παθητικό	Κανένας
Ιταλία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Απαλλάσσονται οι CFC με ουσιώδεις οικονομικές δραστηριότητες
Καναδάς	Ναι	Παθητικό	Πολλοί κανόνες μπορεί να απαλλάξουν μία CFC από τη φορολόγηση
Κορέα	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Οι κανονισμοί CFC δεν ισχύουν στο ενεργητικό εισόδημα εάν η CFC έχει μόνιμες εγκαταστάσεις που εκτελούν τη δραστηριότητα στην ξένη χώρα
Λετονία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς	Η CFC απαλλάσσεται αν έχει κέρδη κάτω από €750,000 ή παθητικό εισόδημα κάτω από €75,000 και δεν εδρεύει η ίδια ή είναι μέλος ομίλου που εδρεύει σε φορολογικό παράδεισο
Λιθουανία	Ναι	Παθητικό	Η CFC απαλλάσσεται αν η χώρα συγκαταλέγεται σε λευκή λίστα και δεν λαμβάνει ειδική φορολογική μεταχείριση
Λουξεμβούργο	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς	Η CFC απαλλάσσεται αν α) δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό ή β) έχει λογιστικά κέρδη κάτω από €750,000 ή κάτω από το 10% των λειτουργικών της δαπανών
Μεξικό	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Κανένας
Νέα Ζηλανδία	Ναι	Παθητικό	Περιορισμένες απαλλαγές για συγκεκριμένες αυστραλιανές CFC
Νορβηγία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Η CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει σε χώρα του ΕΟΧ και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό, ή αν εδρεύει σε χώρα με φορολογική σύμβαση και δεν έχει κυρίως παθητικά έσοδα
Ολλανδία	Ναι	Παθητικό	Η CFC απαλλάσσεται αν δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό
Ουγγαρία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς	Η CFC απαλλάσσεται αν α) έχει πραγματική οικονομική δραστηριότητα, β) αν βρίσκεται κάτω από καθορισμένο κατώφλι και λόγο κερδών, ή γ) αν εδρεύει σε χώρα με συνθήκη που επιτρέπει απαλλαγή
Πολωνία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Η CFC απαλλάσσεται αν δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό
Πορτογαλία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Η CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει σε χώρες-μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ και δεν προκειται για τεχνητό διακανονισμό
Σλοβακία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα που σχετίζεται με μη γνήσιους διακανονισμούς	Κανένας
Σλοβενία	Ναι	Παθητικό	Απαλλαγή για ουσιώδεις οικονομικές δραστηριότητες
Σουηδία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Η CFC απαλλάσσεται αν εδρεύει σε χώρες του ΕΟΧ και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό, ή αν εδρεύει σε χώρες άσπρης λίστας
Τουρκία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Κανένας
Τσεχία	Ναι	Παθητικό	Απαλλάσσονται οι CFC με ουσιώδεις οικονομικές δραστηριότητες
Φινλανδία	Ναι	Κάθε είδους εισόδημα	Η CFC απαλλάσσεται αν α) εδρεύει στην ΕΕ ή τον ΕΟΧ και δεν πρόκειται για τεχνητό διακανονισμό, β) ανήκει στον κλάδο της βιομηχανίας, της μεταποίησης και της ναυτιλίας, ή γ) Η Φινλανδία έχει σύμβαση διπλής φορολόγησης με την ξένη χώρα (εκτός από τις χώρες φορολογικής σύμβασης που αναγράφονται σε «μαύρη λίστα»)
Χιλή	Ναι	Παθητικό	Κανένας

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε. ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Κανόνες Διεθνούς Φορολόγησης

Κανονισμοί Διεθνούς Φορολόγησης <i>συνέχεια</i>	
Χώρα	Περιορισμοί Απαλλαγών Τόκων
Αυστραλία	Ισχύει αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια 1,5:1 (15:1 για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα)
Αυστρία	Ισχύει άτυπη αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια 4:1
Βέλγιο	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €3,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων Ισχύει 5:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια για ενδοομιλικά δάνεια Ισχύει 1:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια για απαιτήσεις από μετόχους, διευθυντές, στελέχη και εκκαθαριστές
Γαλλία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €3,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων. Διαφορετικά όρια ισχύουν για χρέος που σχετίζεται με τα μέρη.
Γερμανία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €3,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Δανία	"Ισχύει 4:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια Οι εκπτώσεις τόκων περιορίζονται στο 2,7% του ενεργητικού Οι εκπτώσεις τόκων περιορίζονται στο 30% προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων Μπορεί να ισχύουν και άλλοι κανόνες"
Ελβετία	Ισχύουν διάφορες αναλογίες χρέους προς ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το είδος του στοιχείου του ενεργητικού
Ελλάδα	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €3,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Εσθονία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €3,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Ηνωμένες Πολιτείες	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο άθροισμα του εισοδήματος της επιχείρησης από τόκους, του 30% του προσαρμοσμένου φορολογητέου εισοδήματος και του χρηματοπιστωτικού τόκου λιανικής
Ηνωμένο Βασίλειο	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν υπερβαίνει τα GBP 2,000,000
Ιαπωνία	Ισχύει 3:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια (2:1 για συγκεκριμένες συναλλαγές επαναγορών) Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 20% των προσαρμοσμένων εσόδων
Ιρλανδία	Κανένας Ωστόσο, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, ο τόκος μπορεί να θεωρηθεί μέρισμα
Ισλανδία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων Ο κανόνας δεν ισχύει αν ο συνολικός πληρωθείς τόκος δεν υπερβαίνει τις ISK 100,000,000, Μπορούν να εφαρμοστούν άλλες απαλλαγές
Ισπανία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν υπερβαίνει τα €1,000,000
Ισραήλ	Κανένας
Ιταλία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Καναδάς	Ισχύει 1,5:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια
Κορέα	Ισχύει 2:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια (6:1 για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων (απαλλάσσονται τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα)
Λετονία	Ισχύει 4:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια για εκπτώσεις μέχρι €3 εκ. (απαλλάσσονται ορισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων για εκπτώσεις που υπερβαίνουν τα €3,000,000 (απαλλάσσονται συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα)
Λιθουανία	Ισχύει 4:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια για εκπτώσεις μέχρι €3 εκ. (απαλλάσσονται ορισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων για εκπτώσεις που υπερβαίνουν τα €3,000,000 (απαλλάσσονται συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €3,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων Ο κανόνας δεν ισχύει αν η αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια του νομικού προσώπου δεν είναι κάτω (ή το πολύ 2 ποσοστιαίες μονάδες κάτω) από το τη συνολική αναλογία του ομίλου στο οποίο ανήκει
Λουξεμβούργο	Ισχύει άτυπη αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια 85:15 Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €3,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων (τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα απαλλάσσονται)
Μεξικό	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν υπερβαίνει τα MXN 20,000,000
Νέα Ζηλανδία	Ισχύουν πολυάριθμοι περιορισμοί στην αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια
Νορβηγία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 25% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν υπερβαίνει τα NOK 25,000,000
Ολλανδία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €1,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Ουγγαρία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €3,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Πολωνία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν υπερβαίνει τα PLN 3,000,000
Πορτογαλία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ €1,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων
Σλοβακία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 25% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων (απαλλάσσονται τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα)
Σλοβενία	Ισχύει 4:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια
Σουηδία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων αν υπερβαίνει τα SEK 5,000,000
Τουρκία	Ισχύει 3:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια (6:1 για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα)
Τσεχία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο υψηλότερο μεταξύ CZK 80,000,000 και του 30% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων Ισχύει 4:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια (6:1 για εταιρείες συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών)
Φινλανδία	Η έκπτωση τόκων περιορίζεται στο 25% των κερδών προ τόκων, φόρων, απαξιώσεων και αποσβέσεων Οι καθαρές δαπάνες τόκων μεταξύ μη συσχετιζόμενων μερών περιορίζονται στα €3,000,000
Χιλή	Ισχύει 3:1 αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια Μπορεί να επιβληθεί πρόσθετος φόρος για υπερβολικό χρέος

Ο Δείκτης Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας μετρά τον βαθμό που το φορολογικό σύστημα κάθε χώρας προωθεί τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και τις επενδύσεις. Εξετάζει πάνω από 40 μεταβλητές φορολογικής πολιτικής σε πέντε κατηγορίες: Φόρος εισοδήματος εταιρειών, φόροι φυσικών προσώπων, φόροι κατανάλωσης, φόροι περιουσίας, και αντιμετώπιση κερδών από το εξωτερικό. Ο Δείκτης δίνει μία συνολική συγκριτική εικόνα των φορολογικών κωδίκων των ανεπτυγμένων χωρών, εξηγεί γιατί συγκεκριμένοι κώδικες ξεχωρίζουν ως καλά ή κακά μοντέλα μεταρρύθμισης και δίνει σημαντικές πληροφορίες για τον τρόπο αντιμετώπισης των φορολογικών πολιτικών.

Το Tax Foundation είναι ο κορυφαίος οργανισμός φορολογικής πολιτικής των ΗΠΑ. Από το 1937, οι έρευνες, οι αναλύσεις και οι ειδικοί μας συνέβαλαν στην εφαρμογή εξυπνότερων φορολογικών πολιτικών σε πολιτειακό, ομοσπονδιακό και τοπικό επίπεδο. Ο οργανισμός μας έχει μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα. ©2019

Tax Foundation 1325 G Street, N.W. Suite 950 Washington, D.C. 20005 202-464-6200 taxfoundation.org

Στέγη Μάρκου Δραγούμη
Μαιζώνος 38, Αθήνα
Τ: +30 210 523 8373
www.kefim.org
info@kefim.org
facebook.com/kefim.org.gr/
twitter.com/kefimgr
[youtube.com/ kefimgr](https://youtube.com/kefimgr)